

KARVIA

KARVIAN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2023

Sisällysluettelo

1 Toimintakertomus	4
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	4
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
Kunnanvaltuusto	6
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	11
1.5 Kunnan henkilöstö	12
1.6 Ympäristöasiat	13
1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	14
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	15
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	15
1.10 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	17
1.10.1 Tietoturvan ja tietosuojan raportti	18
1.11 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan ohjaus	20
1.11.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	20
1.11.2 Toiminnan rahoitus	22
1.12 Rahoitusasema ja sen muutokset	25
1.13 Kokonaistulot ja -menot	28
1.14 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	29
1.15 Konsernin toiminnan ohjaus	30
1.16 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	31
1.17 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	35
1.18 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	35
1.19 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	36
1.20 Asiaa koskeva sääntely	42
1.21 Tilikauden tuloksen käsittely	43
1.22 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	43
2 Talousarvion toteutuminen	44
2.1 Seuranta koskeva sääntely	44
2.2 Tavoitteiden toteutuminen	44
2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	45
2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen	46
Tarkastuslautakunta	46
Keskusvaalilautakunta	48
Palkkatoimikunta	49
Yhteistyötoimikunta	49
Työsuojelutoimikunta	49
Ystävyystoimikunta	50
Elinvoimalautakunta	54

Kasvatus- ja opetuslautakunta	59
Vapaa-ajan lautakunta	71
Tekninen lautakunta	81
2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	94
2.3.3 Investointien toteutuminen	96
2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen	102
2.3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	102
3 Tilinpäätöslaskelmat.....	106
3.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	106
3.2 Tuloslaskelma	107
3.3 Rahoituslaskelma	108
3.4 Tase	109
3.5 Konsernilaskelmat.....	111
4 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	115
5 Allekirjoitukset ja merkinnät.....	138
6 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	139

1 Toimintakertomus

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Tilinpäätösvuoden taloudellinen toteuma oli budjetoitua parempi. Talousarvio oli 474 604 euroa miinuksella budjetin laadintahetkellä ja vuoden aikana haettujen lisämäärärahojen myötä tuloksen ennakoitiin olevan -934 104 euroa. Tilikauden tulos vuodelta 2023 oli -504 628 euroa. Vuoden 2020 alussa käynnistynyt työ taloushaasteiden voittamiseksi on jatkunut ja seuraavat vuodet tulevat olemaan taloudellisesti vaikeita. Tulevia haasteita ennakoitiin syksyllä 2023 veroprosentin nostolla. Toimintaa on tehostettu ottamalla käyttöön useita sähköisiä järjestelmiä, mm. sähköinen asianhallintajärjestelmä ja henkilöstöhallintoon liittyviä uusia sähköisiä järjestelmiä sekä kirjanpidon ja palkanlaskennan osalta on siirrytty ostopalveluun. Ostopalvelun myötä talous- ja henkilöstöhallinto ei ole niin haavoittuvainen henkilöstön sairastuessa. Ulkoistus toisaalta lisäsi viranhaltijoiden tehtäväkenttää, koska ulkoistuksen myötä kuntaan on jäänyt tehtäviä, joita aiemmin hoidettiin kirjanpidossa ja palkanlaskennassa. Myös kustannukset nousivat vuonna 2023 merkittävästi. Nousu johtui siitä, että Suupohjan Seutupalvelukeskukselta poistui merkittävä asiakas hyvinvointialueen myötä.

Teknisellä puolella on ollut kaksi viranhaltijaa. Tehtävien jako on ollut toimiva. Teknisen johtajan tehtäviä on hoitanut määräaikainen viranhaltija pääosan vuodesta. 1.9.2023 tehtävään valittu Jari Santaharju aloitti virassa. Hän sanoi itsensä irti joulukuussa. Investoinnit eivät teknisellä toimella toteutuneet budjetoidusti, mutta valtuusto hyväksyi muutokset niiden toteuttamisen suhteen.

Ukrainan sodan alettua muutti noin 60 ukrainalaista Karviaan. Osa heistä on kotoutunut hyvin Karviaan. Hankaluutena on ollut löytää heille työtä ympärivuoden. Pääosin he työllistyvät puutarhoille ja maatalouteen. Osa heistä on lähtenyt opiskelemaan uutta ammattia ja suomen kieltä. Jonkin verran heitä on muuttanut Karviasta pois, mutta ukrainalaisia lapsia on edelleen prosentuaalisesti iso osuus koulussa ja päivähoidossa. Ukrainan tilanne on heijastellut talousnäkyymiin viime vuoden ajan ja on ennakoitavissa, että tilanne ei tulevan vuoden aikana ole menossa valoisampaan suuntaan.

Hyvinvointialue aloitti toimintansa tämän vuoden alussa. Muutos oli mittava ja palvelut pääosin lähtivät käyntiin. Vuoden mittaan on kuitenkin tullut ilmi, että palveluiden saatavuudessa on ollut puutteita ja tietämättömyyttä siitä, mistä palveluita saa. Uhkakuva on, että Karvian terveysasema sulkeutuu ja Iltaruskon tehostetun palveluasumisen yksikkö suljetaan. Vuokra- ja palveluverkkoneuvotteluita käydään kuntakohtaisesti heti vuoden 2024 alussa. Hyvinvointialuemuutos on heijastellut myös työpajatoimintoihin. Palveluohjauksessa on ollut viivettä ja kunnan työmarkkinatuen maksuosuus on kasvanut. Palveluiden viiveet näkyvät myös kunnan työterveyshuoltomenojen kasvussa.

Matkailun kehittämistä jatkettiin edelleen Willin Karvian puitteissa ja yhteistyössä Lauhanvuori-Hämeen kangas geoparkin kanssa. Vuoden 2023 kesällä Kulttuurikeskus Skantzissa oli mittava määrä tapahtumia ja yleisöä saatiin paikalle kohtuullisen hyvin. Taiteiden Reitin tunnettuutta edistettiin ja Alkkian retkeilyaluetta on kehitetty yhdessä Parkanon kanssa.

Investointihankkeet olivat lähinnä rakennusten ja infran perusparannusta ja tulevat olemaan sitä tulevana vuosinakin. Investointien taso tulee pyrkiä pitämään maltillisena ja lähellä vuosikatteen tasoa.

Yrityskentällä oli sekä positiivista että negatiivista kehitystä. Osa yrityksistä on laajentanut toimintaansa, vaikka aika on ollut hyvin haasteellista kustannusnousun johdosta. Joillekin yrittäjille ja maatalousyrittäjille kustannusnousu on aiheuttanut sen, että toiminta on jouduttu lopettamaan kannattamattomana ja kuluneena vuonna usean yrityksen toiminta loppui konkurssin myötä. Positiivinen ja erikoinen piirre oli, että Karviaan perustettiin vuonna 2023 historiallisen paljon uusia yrityksiä eri toimialoille. Elinkeinopolitiikan rooli on keskeinen ja yritysten toimintaedellytyksiä on pyritty parantamaan erilaisilla avustuksilla ja markkinointiavulla. Avustuksia on myönnetty mm. kesätyöntekijöiden palkkaamiseen, markkinointiin, koulutukseen ja esim. palvelusetelejä erilaisiin selvityksiin tai markkinointiin enintään 1000 euroa/ yritys vuodessa määrärahojen puitteissa. Yhteydenpito yrityksiin tapahtui viime vuonna pääsääntöisesti puhelimitse tai sähköpostilla. Viime vuonna luotiin Business Karvia sivusto, josta löytyy karvialaisten yritysten tiedot toimialoittain sekä yrityksille tärkeää tietoa rahoitukseen liittyen. Sieltä löytyy myös osio toimitiloista.

Kunnan tilinpäätös oli alijäämäinen, mutta n. 430 000 euroa budjetoitua parempi. Talousarvio toteutui toimintatuottojen n. 220 000 euroa budjetoitua paremmin, valtionosuudet kertyivät hieman budjetoitua pienempänä ja verotuloja kertyi 97 000 euroa budjetoitua enemmän. Toimintamenot alittuivat 83 570 eurolla, mutta alkuperäiseen budjettiin verraten nousua oli n. 394 000 euroa. Lisämäärärahoja haettiin vuoden aikana 477 500 euroa. Budjetoitua parempaan tulokseen vaikutti merkittävästi budjetoitua isompi verotulokertymä ja toimintatuottojen ylittyminen. Avustuksia saatiin budjetoitua enemmän.

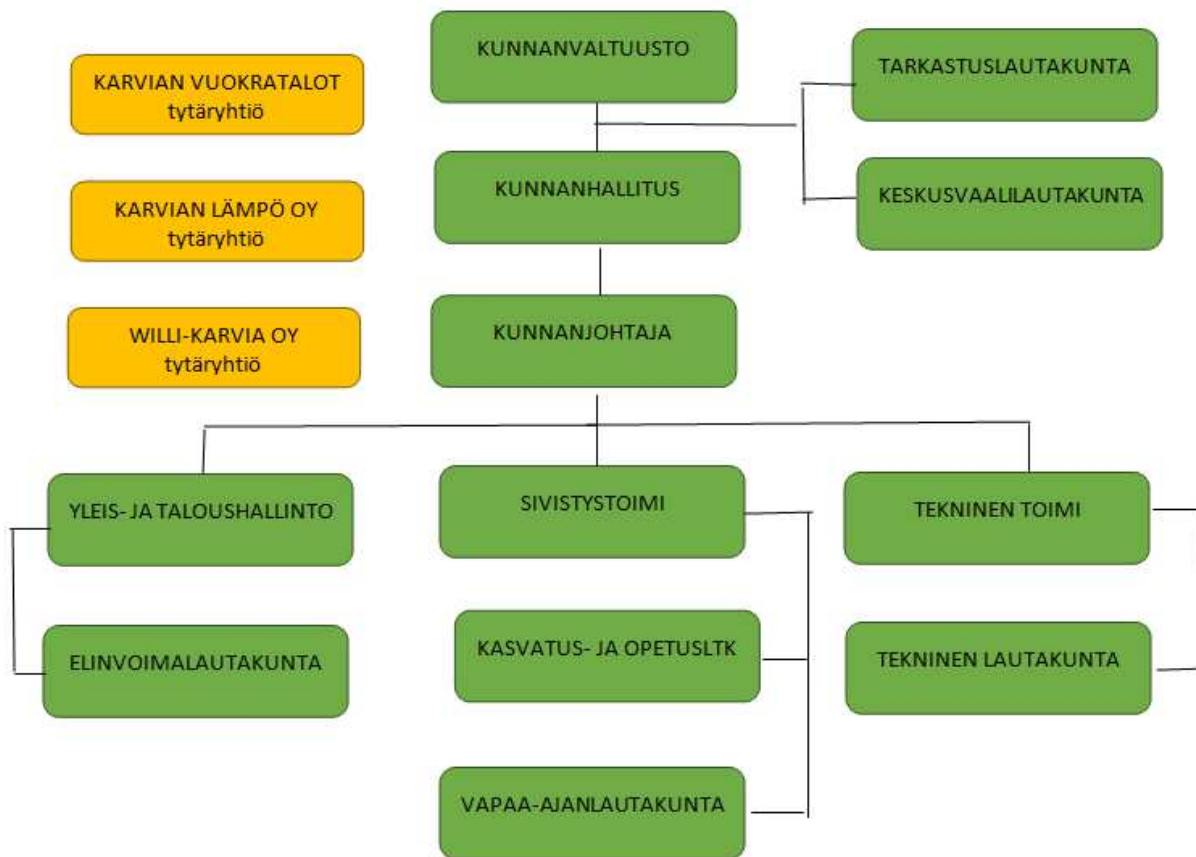
Taloushaasteita tulee olemaan tulevina vuosina useista eri syistä. Ukrainan sotatilan aiheuttamat heijastevaikutukset talouteen ja energiaratkaisut tulevat näkymään kunnan verotulokertymässä. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen siirtyminen maakunnan vastuulle on supistanut kunnan budjetin noin 40 prosenttiin aiemmasta. Riskit menojen vaihtelusta pienentyvät, mutta riskinä on, riittääkö saatava tulo kunnan järjestämisvastuulle jäävien lakisääteisten tehtävien hoitoon. Vuokratuotot laskevat hyvinvointialueen luopuessa osasta kiinteistöjä ja TE uudistus tuo oman kulumiskärsänsä. Työ elinvoiman eteen on kunnan ensisijainen tehtävä ja kaikkensa tulee tehdä sen eteen, että nykyiset yrittäjät saavat toimintansa pyörimään ja eväitä kasvuun. Myös uusia yrittäjiä tarvitaan. Kunta ostaa alkavan yrittäjän palvelut Satakunnan yrittäjiltä ja sen lisäksi hyödynnetään Pro Agrian, ELY-keskuksen ja Leaderin hankeneuvontaa. Vuoden 2023 alkupuolella perustettiin elinvoimatiimi yhdeksi toimijaksi lisää elinvoimalautakunnan rinnalle.

Tarja Hosiasluoma
kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Karvian kunnan luottamushenkilöorganisaatio

Kunnanvaltuusto

Kunnan ylin päättävä elin on kunnanvaltuusto. Se vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee mm. päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista, hallinnon järjestämisen perusteista, talouden ja rahoituksen perusteista sekä hyväksyä talousarvio. Valtuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista, takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta, se valitsee jäsenet kunnan tärkeimpiin toimielimiin, sekä hyväksyy tilinpäätöksen ja päättää vastuuvapaudesta.

Karviassa kunnanvaltuuston jäseniä on 21. Vuonna 2023 valtuusto kokoontui viisi kertaa ja käsitteli 59 pykälää. Kokouspäivät olivat 20.4, 29.6, 21.9, 16.11 ja 14.12.

Valtuuston kokouksissa olivat läsnä kunnanjohtaja Tarja Hosiasluoma, kunnansihteeri Kaisamaija Ronkainen, pöytäkirjanpitäjänä hallintosihteeri Minna-Mari Risulahti.

Karvian kunnanvaltuusto

Nimi (läsnä)

Huhtaluoma Heikki (5/5)
Laitila Sami (3/5)
Raita-aho Voitto (5/5)
Huhdanmäki Tuire (4/5)
Ala-Kantti Soile (5/5)
Hietaluoma Jaakko (3/5)
Kangas Kaija (5/5)
Kannisto Jari (4/5)
Kaskimäki Veijo (5/5)
Koivuniemi Tanja (5/5)
Lentovaara Joni (4/5)
Lepistö Jari (5/5)
Louhisuo Jori (4/5)
Mustakoski Risto (3/5)
Ohrankämmen Jukka (5/5)
Savioja Tapio (3/5)
Suominen Päivi (3/5)
Tuuliniemi Teemu (5/5)
Vähäsavo Jaana (5/5)
Välimäki Hilma (5/5)
Ylilampi Tomi (4/5)

Asema

puheenjohtaja 31.7.2023 asti, 2. varapuheenjohtaja 1.8.2023 alkaen
1. varapuheenjohtaja
2. varapuheenjohtaja 31.7.2023 asti, puheenjohtaja 1.8.2023 alkaen
3. varapuheenjohtaja
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen

Poliittiset voimasuhteet

Keskusta	10 paikkaa	9 paikkaa
Perussuomalaiset	4 paikkaa	5 paikkaa
Sosialidemokraatit	3 paikkaa	3 paikkaa
Kokoomus	3 paikkaa	3 paikkaa
Vasemmistoliitto	1 paikka	1 paikka

Karvian kunnassa tilivelvollisia viran- ja toimenhaltijoita ovat vuonna 2023 olleet:

Yleishallinto/kunnanhallitus:

kunnanjohtaja Tarja Hosiasluoma
kunnansihteeri-koulutoimenjohtaja Kaisamaija Ronkainen virkanimike vaihtui hallinto- ja sivistysjohtajaksi
hallintosihteeri Minna-Mari Risulahti

Elinkeinotoimi:

kunnanjohtaja Tarja Hosiasluoma

Koulutoimi:

kunnansihteeri-koulutoimenjohtaja Kaisamaija Ronkainen virkanimike vaihtui hallinto- ja sivistysjohtajaksi
Yhtenäiskoulun osalta rehtori Arimo Koivisto 31.8.23 asti
Rehtori Mervi Ranta 1.9.23 alkaen
Päivähoito ja kodinhoidon tuki: varhaiskasvatuksen johtaja Reetta Lepistö

Kirjastotoimi:

Kankaanpään viranhaltija, kirjastonhoitaja Minna Hautaluoma

Vapaa-aikatoimi:

liikunta- ja raittiustoimi sekä nuoriso- ja kulttuuritoimi hyvinvointipäällikkö Sirpa Ala-Rämi

Tekninen toimi:

Vt. tekninen johtaja Kari Tuuliniemi 31.8.23 saakka
Tekninen johtaja Jari Santaharju 1.9.23 alkaen
Rakennuspäällikkö Matti Halme

Työterveyshuolto:

kunnansihteeri-koulutoimenjohtaja Kaisamaija Ronkainen virkanimike vaihtui hallinto- ja sivistysjohtajaksi

Työsuojelu:

työsuojelupäällikkö kunnansihteeri-koulutoimenjohtaja Kaisamaija Ronkainen 26.3.23 asti
työsuojelupäällikkö, tukipalveluesimies Eija Nevala 27.3.23 alkaen

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Karvian kunta kuuluu Satakunnan maakuntaan ja siinä n. 17 500 asukkaan Pohjois-Satakunnan seutukuntaan. Muut Pohjois-Satakunnan kunnat ovat: Jämijärvi, Kankaanpää ja Siikainen. Satakunnan maakunnan asukasluku vuodenvaihteessa 2023 oli yhteensä n. 211 700 asukasta.

Väestönmuutos Pohjois-Satakunnassa

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Väkiluku	17 578	17 758	17 989	18 172	18 424	18 791
Väestön muutos henk.	-180	-231	-183	-252	-367	-252
Väestön muutos %	1,0 %	-1,3 %	-1,1 %	-1,4 %	-2,0 %	-1,3%

Pohjois-Satakunnan kuntien asukasluvut 31.12. vuosina 2019–2023

	2023	2022	2021	2020	2019
Honkajoki	-	-	-	1 595	1 620
Jämijärvi	1 683	1 683	1 685	1 707	1 739
Kankaanpää	12 396	12 528	12 662	11 163	11 286
Karvia	2 215	2 240	2 290	2 322	2 342
Siikainen	1 284	1 308	1 352	1 385	1 437

Työttömyysaste Pohjois-Satakunnassa vuosina 2019 - 2023

	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
Honkajoki	-	-	-	11,4	9,4
Jämijärvi	8,3	7,9	9,0	10,7	9,1
Kankaanpää	11,0	10,6	9,6	13,7	11,6
Karvia	9,8	8,4	9,4	12,1	10,6
Siikainen	11,2	10,2	11,1	13,8	14,5

Asukaskohtaisia taloudellisia tunnuslukuja euroina vuosien 2020, 2021 ja 2022 tilinpäätöksistä

	Vuosi	Verotulot €/as.	Lainakanta €/as.	Toimintakulut €/as.	Vuosikate €/as.	Tilikauden tulos €/as.
Honkajoki	2020	3 651	3 069	9 983	718	369
Jämijärvi	2020	3 558	2 876	6 447	797	596
	2021	3 784	7 541	6 930	643	263
	2022	3 913	7 191	7 272	357	-274
Kankaanpää	2020	3 625	4 984	6 746	605	273
	2021	3 936	4 604	7 282	763	343
	2022	3996	4 743	7 881	433	262
Karvia	2020	2 975	1 047	6 807	686	324
	2021	3 304	910	7 147	638	284
	2022	3 342	775	7 851	197	-164
Siikainen	2020	3 476	1 105	7 396	1 075	678
	2021	3 754	-	7 844	912	534
	2022	4 041	-	8 987	595	207
Satakunta	2020	4 088	2 666	7 303	597	230
	2021	4 410	2 889		541	163
	2022	4 569	2 969	8 210	384	38

Väestöennuste

Pohjois-Satakunta ikäryhmittäin			
	2024	2034	2040
0-6 v	876	762	738
7-14 v	1417	1003	933
15-64 v	9149	7728	7310
65-74 v	3031	2429	1985
75-84 v	1988	2380	2207
85- v	741	1082	1345
Yhteensä	17 202	15 384	14 518

Kuntataloudessa on takana kolme vahvaa vuotta. Yleiseen talouskehitykseen liittyvä epävarmuus on kuitenkin kasvanut kuluneen vuoden aikana. Kuntien menot kasvavat hintojen noustessa ja lisäksi investointipaineet pysyvät mittavina. Kustannusten kehitykseen vaikuttaa etenkin kunta-alan ansiokehitys.

Kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta, ovat kuntatalouden kehitysarvion mukaan tänä vuonna vahvoja. Verotuloja kertyy tänä vuonna osin edelleen sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien kunnallisveroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti. Käänteeseen heikompaan on kuitenkin edessä talouskasvun vaimenemisen ja väliaikaisten korkeampien verotulokertymien loppuessa.

Hallitus pyrkii toimenpiteillään edesauttamaan kuntatalouden tasapainoa

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan sisältyy niin kuntien tehtäviä ja rahoitusta lisääviä kuin vähentäviä toimenpiteitä. Uusiin ja laajeneviin valtionosuustehtäviin osoitetaan täysimääräinen rahoitus. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on vuonna 2024 hieman kuntataloutta vahvistava.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan kokonaisuudessaan noin 5,1 mrd. euroa vuonna 2024. Kehyskauden loppuun mennessä vuonna 2027 valtionavut ovat noin 6,1 mrd. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan yhden prosenttiyksikön indeksikorotusta vastaava vähennys vuosina 2024—2027, mikä pienentää kuntien valtionosuutta noin 24 miljoonaa euroa vuonna 2024. Toisaalta maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus 1,30 prosenttiin vahvistaa kuntataloutta arviolta noin 108 miljoonalla eurolla vuodesta 2024 alkaen. Kuntien peruspalvelujen valtionosuus kasvaa noin 0,9 mrd. eurolla vuonna 2025, kun TE-palveluiden järjestämistä vastuu siirtyy kunnille ja kuntien työttömyysturvan rahoitusosuutta kasvatetaan.

Hallituksen suoraan kuntatalouteen vaikuttavia panostuksia ovat muun muassa perusopetuksen vahvistaminen ja tasa-arvon edistäminen esi- ja perusopetuksessa. Perusopetuksen vahvistamiseen liittyvien toimenpiteiden kuntatalousvaikutukset tarkentuvat jatkovalmistelun yhteydessä. Oppilas- ja opiskelijamäärien pieneneminen alentaa reaalisesti hieman opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuuksia kehyskaudella.

Kuntatalouden menoissa kasvupainetta

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosina 2024-2027. Kuntatalouden toimintamenoja kasvattavat erityisesti kunta-alan ansiotason nousu. Vuosina 2025-2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee sopeutuspainetta kuntatalouteen tuleville vuosille.

Kunnallisveroprosentteihin ennakoitaan kohdistuvan nousupainetta kaikissa kuntakokoryhmissä vuosina 2024-2027, mutta koko maan tasolla kunnallisveron laskennallinen korotuspaine pysyy suhteellisen maltillisella tasolla. Vuonna 2023 negatiivisen vuosikatteen kuntia on vain muutama, mutta kehyskauden loppua kohden määrä nousee painottuen erityisesti pienempiin kuntakokoryhmiin.

Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan vuosina 2024-2027, mutta kasvuvauhti hidastuu viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna.

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnan toimintoja on läpikäyty järjestelmällisesti vuodesta 2020 alkaen säästöjen löytämiseksi. Vuonna 2020 laaditun konsulttiselvityksen mukaiset säästötavoitteet on pitkälti toteutettu. Myös ostopalveluista on pyritty löytämään säästöjä.

Vuonna 2023 ei toteutettu uusia merkittäviä toiminnan muutoksia vaan keskityttiin vuosina 2020 ja 2021 käyttöön otettujen toimintamallien ja ulkoistusten sujuvuuteen.

Vuosi 2023 on ollut koko kuntataloudessa voimakasta muutoksen aikaa hyvinvointialueuudistuksen ensimmäisenä toimintavuotena. Historiallisen suuri muutos, hyvinvointialueuudistus vuoden 2023 alusta, on vaatinut suunnittelua ja arviointia kaikilla hallinnon aloilla. Tulevat vuodet näyttävät muutokset toiminnoissa ja taloudessa.

Vuoden 2023 tilinpäätös muodostui noin 505 000 euroa alijäämäiseksi, mikä on noin 139 000 euroa edellistä vuotta enemmän. Käyttötalouden kulut laskivat n.43 % vuodesta 2022 ja tulot kasvoivat n. 12 %. Tilikauden tulos on noin 430 000 euroa muutettua talousarviota 2023 parempi. Hyvinvointialueuudistukseen liittyvät muutokset verotuloissa ja valtionosuuksissa sekä myös käyttötalousmenoissa vaikuttivat olennaisesti vertailtavuuteen vuoteen 2022 nähden. Verotulot toteutuivat 97 000 euroa talousarviota parempina ja valtionosuudet 23 000 euroa talousarviota huonompina. Kunnan henkilöstökulut nousivat noin 7 000 euroa edellisvuodesta. Henkilöstösivukulujen uusista laskentaperusteista johtuen nousu oli maltillinen.

Verotulot pienenivät vuonna 2023 yhteensä noin 3 302 000 euroa vuodesta 2022 (n- 44 %). Kunnallisverotulot laskivat n. 50 %. Kiinteistöverojen tilitykset laskivat noin 20 000 € (2,7 %). Yhteisöverotulot laskivat noin 408.000 € (41%)

Valtionosuudet laskivat noin 7 133 000 euroa (n. - 81 %) vuonna 2023. Vuonna 2023 investointimenot olivat noin 608 000 euroa. Euromääräisesti suurimmat investointikohteet olivat kaava-alueen rakentaminen/saneeraus ja Yhtenäiskoulun liikuntasalin näyttämön uudelleenrakentaminen ja keittiön varustaminen. Ylijäämä taseessa pieneni vuodesta 2022 ollen 31.12.2023 7 522 582 euroa.

1.5 Kunnan henkilöstö

Vt. teknisenä johtajana toimi Kari Tuuliniemi 31.8.2023 saakka.

Teknisenä johtajana aloitti Jari Santaharju 1.9.2023. Jari Santaharju irtisanoutui teknisen johtajan virasta joulukuussa 2023.

Suurimmat sijaistarpeet olivat edelleen varhaiskasvatuksessa. Myös tukipalveluihin palkattiin sijaisia.

Henkilöstömäärä

Karvian kunnan vuoden viimeisen päivän (31.12.2023) mukainen vakituisen henkilöstön määrä on neljä henkilöä pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Henkilöstömäärälle ei ole asetettu talousarviolukua, sillä se on yhden päivän poikkileikkauskuva henkilöstömäärästä ja sen rakenteesta. Määräaikaisten työntekijöiden osuus kokonaishenkilöstömäärästä on 34 % ja se on kasvanut yhden prosenttiyksikön verrattuna vuoden 2022 vastaavaan ajankohtaan.

Henkilöstökustannukset

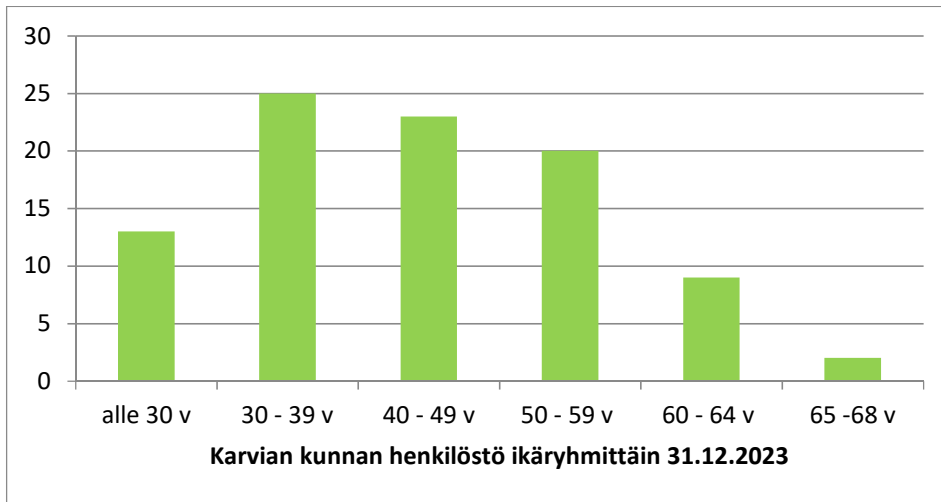
Henkilöstökustannukset ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 180 000 eurolla eurolla, mutta jäivät lisätalousarvion määrärahoja alhaisemmaksi. Henkilöstökustannukset kasvoivat noin 6.000 euroa eli 0,1 %. Henkilöstökustannusten maltilliseen kasvuun vaikuttivat sivukulujen pienempi toteutuminen edelliseen vuoteen nähden (Kevan tasausmaksut).

Karvian kunnan henkilöstö 31.12.

	2022	2023
Vakinaiset toimet ja virat	64,5	60,5
Sijaiset, määräaikaiset, työllistetyt	30	31
Yhteensä	94,5	91,5
Kokonaispalkkasumma	3 110 523 €	3 242 062 €

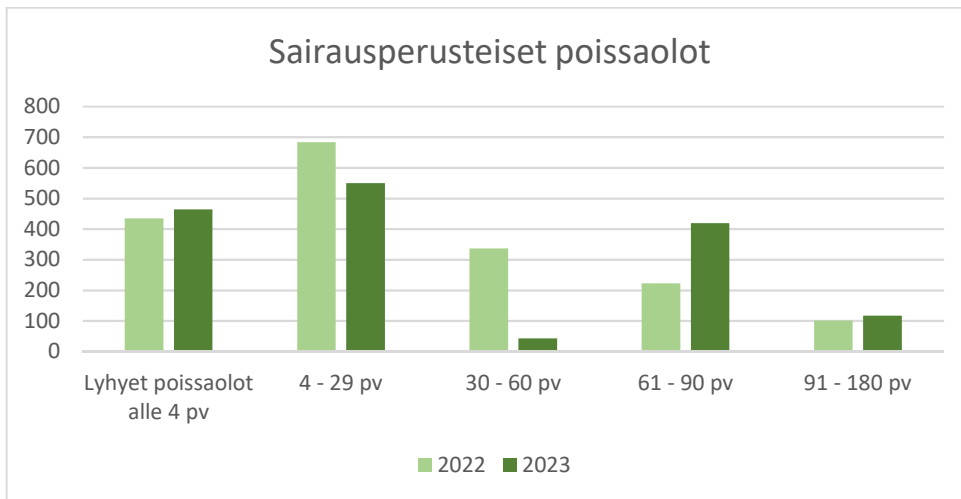
Karvian kunnan henkilöstö 31.12.2023 ikäryhmittäin

Ikäryhmät	Lukumäärä
alle 30	13
30 – 39	25
40 – 49	23
50 – 59	20
60 – 64	9
65 ja yli	2
Yhteensä	92

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaoloprosentti laski n.11 prosenttiyksikköä vuoden 2022 lukuun verrattuna. Sairausperusteisten poissaolojen palkkasumma oli vuonna 2023 noin 136 000 euroa.

1.6 Ympäristöasiat

Karvian kunnan alueella on huomattavia turve- ja soraesiintymiä. Maa-ainesten otto ja turvetuotanto ovat olleet merkittäviä elinkeinomuotoja Karviassa. Maa-aineslupa-asiat olivat vuodesta 2016 PoSan ympäristölautakunnan alaisia ja vuoden 2023 alusta alkaen siirtyivät Kankaanpään kaupungin ympäristöpalveluiden hoidettavaksi.

Suomen hallitusohjelmassa on linjattu, että turpeen energiakäyttö vähintään puolitetaan vuoteen 2030 mennessä. Nykyisellä päästöoikeuden hinnalla ja turpeen energiaverolla turpeen energiakäyttö tulee vähenemään jo lyhyellä aikavälillä selvästi puolitustavoitetta nopeammin.

Turpeella on tuotettu noin kuusi prosenttia Suomen energiatarpeesta, mutta Tilastokeskuksen arvioiden mukaan turpeen poltto aiheuttaa energiasektorin päästöistä viidesosan ja koko Suomen päästöistä 12 prosenttia. Hallitus tavoittelee hiilineutraaliutta vuonna 2035. Turpeen energiakäytöstä luopuminen muodostaa ison osan tavoitteen vaatimista päästövähennyksistä.

Geologian tutkimuskeskuksen mukaan energiaturvetuotantoon soveltuvia alueita on Karviassa 35 suolla. Tuotantoon soveltuvan alueen pinta-ala on 2795 ha ja sen käyttökelpoinen turvemäärä 55,35 miljoonaa

suokuutiota. Nyt energiaturpeen käyttöä on ajettu nopeasti alas sen hitaan uusiutumisen ja hiilipäästöjen takia. Energiahinnan kallistuminen vuonna 2023 aiheutti kysyntää energiaturpeelle.

Muutokset energiaverotuksessa aloittivat turpeen käytön nopean ja hallitsemattoman vähentämisen. Turpeen käyttöä ei ole kielletty mutta se on tehty verotuksella kannattamattomaksi liiketoiminnaksi. Karviassa useat turvealan yrittäjät ovat lopettaneet turvetuotannon kokonaan tai vähentäneet tuotantoa merkittävästi.

Nykyisille turvemaille olisi löydettävä muita käyttömuotoja. Suonpohja on puhdasta kasvumaata, joten sen hyödyntäminen on mahdollista monella eri tavalla. Jälkikäyttömuotoja on muun muassa maatalous, metsätalous, kosteikkoviljely, soistaminen ja kosteikot. Niille voidaan rakentaa myös aurinkovoimaloita. Aurinkovoimapuistojen rakentamiseen tähtääviä selvityshankkeita on useita vireillä. Metsitys on yleisin käyttömuoto energia- ja ainespuun valmiiden markkinoiden vuoksi. Pohjois-satakuntaan palkattiin hankeneuvoja, joka neuvoo rahaston hyödyntämisessä.

Alkkiaan rakentui tuulivoimapuisto, joka valmistui vuoden 2023 aikana. Siliäkankaan tuulivoimapuisto on edelleen selvitysvaiheessa. Maanomistajien kanssa on tehty vuokrasopimuksia. Siliäkankaan tuulipuisto on herättänyt myös vastusta ja kunnanhallitus ei hyväksynyt kaavoitussopimusta. Asia kuitenkin on tulossa käsittelyyn kaavoituksen osalta.

Puhtaan veden jakelusta Karvian Kirkonkylän alueella vastaa kunnan vesi- ja viemärilaitos. Taajaman ulkopuolella kotitalouksien vedenjakelu on paikallisten vesiosuuskuntien varassa. Monien vesiosuuskuntien putkistot vaativat korjausta ja vesiosuuskuntien tilanteen selvitys tulisi aloittaa mahdollisimman pian. Vesihuoltolain uudistus tulee vaatimaan kunnilta tiiviimpää yhteistyötä vesiosuuskuntien kanssa.

Lakeuden Vesi on saanut vesilain mukaiset määräaikaiset luvat pohjaveden ottoon kahdelta eri alueelta Karviasta. Vedenottamot Karviassa (Kauraharjunkangas ja Kantinkangas) otettiin käyttöön maaliskuussa 2021.

Merkittäviä ympäristövahinkoja ei kunnan alueella ole kertomusvuonna ollut.

Hämeen kangas-Lauhanvuoren alue sai UNESCO:n virallisen Geopark-statusen kesällä 2020. Karvian kunnan alueen geokohteessa Kauhannevan-Pohjankankaan kansallispuiston käyntimäärät kasvoivat kaksinkertaisiksi koronavuonna 2020 ja sen jälkeenkin ne ovat asettuneet n. 30 000 kävijän tasolle. Metsähallitus on huomionnut kansallispuiston käyntimäärän kasvun ja alueelle on vuonna 2021 rakennettu lisää palveluja luonnossa liikkujille. Alkkian retkeilyaluetta ollaan kehittämässä yhdessä Parkanon kanssa. Neva-Lylyn ja Alkkiavuoren puitteiden parannusta jatketaan keväällä 2024.

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Toimintakertomuksessa huomioidaan kirjanpitolain mukaisesti myös muut ei-taloudelliset asiat eli annetaan tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Kunnanhallituksen tietoon ei ole saatettu korruptioon, lahjontaan tai ihmisoikeusrikkomuksiin liittyviä asioita, eikä myöskään ole syytä epäillä niihin liittyviä rikkomuksia. Koko kunnan toiminnan läpinäkyvyydestä ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta pyritään huolehtimaan mm. esityslistojen ja pöytäkirjojen (myös viranhaltijapäätösten) julkaisemisella kunnan verkkosivuilla kuitenkin tietosuoja huomioiden.

Päätöksenteon avoimuuden ja sitoutumattomuuden varmistamiseksi kunnassa on käytössä kuntalain mukainen sidonnaisuusrekisteri, jonne kaikki esittelijöinä toimivat viranhaltijat sekä johtavat luottamushenkilöt ovat jättäneet ilmoituksen. Kunnan päättäjät ovat myös muissa rooleissa kunnassa mm. työntekijöinä, yhdistystoimijoina ja palveluiden käyttäjinä.

Merkittävimmistä päätöksistä vastaa kuitenkin monijäseninen toimielin ja kunnan hallintosääntö määrittelee melko tarkasti kunkin viranhaltijan toimintavaltuudet. Kunnan henkilöstön yhdenvertaisuudesta pyritään huolehtimaan yksiköiden sisällä ja välillä. Kunnassa on voimassa oleva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Väestön määrä jatkaa laskuaan ollen 2030 Tilastokeskuksen ennusteen mukaan 2177 asukasta ja vuonna 2040 ennusteen mukaan 2000 asukasta. Väestön määrä ei ole laskenut kuitenkaan yhtä paljon kuin luonnollinen väestön kehitys olisi laskenut väestömäärää. Karviaan on muuttanut lapsiperheitä ja vierastyövoimaa.

Kunnan väestön määrällä ja ikärakenteella sekä sosiaalitaloudellisilla tekijöillä on iso vaikutus niin palveluiden kysyntään ja kustannuksiin kuin tulopohjaankin, nyt ja huomenna. Karvian väestöllinen ja taloudellinen huoltosuhde on Manner-Suomen kuntien toiseksi heikoimmassa viidenneksessä, eikä tilanne näytä juurikaan muuttuvan seuraavaan kymmeneen vuoteen. Tässä kohden merkityksellistä on Karvian kyky houkutella kuntaan uusia asukkaita, erityisesti työikäistä väestöä ja lapsiperheitä.

Ikärakenteen muutos ei kuitenkaan välttämättä merkitse kunnan talouden olennaista vaikeutumista, mikäli palveluverkko voidaan sopeuttaa ennakoituihin muutoksiin, sillä supistuvien ikäluokkien kustannusten laskulla pystytään pitkälti kattamaan kasvavien ikäluokkien kustannusten lisäys. Hyvinvointialueen palveluverkoston rakenne muuttunee lähitulevaisuudessa.

Sote-uudistukseen liittyvät veroleikkaukset toteutuvat täysimääräisinä vuonna 2024. Valtionosuuksien määrään vaikuttaa hyvinvointialueuudistuksen toteutuminen ja rahoitustarve, mikä leikannee kuntien valtionosuusrahoitusta aiemmin arvioitua enemmän. Valtionosuuksien mahdollisten muutosten ennakointi on pidemmällä aikajaksolla vaikeutunut.

Kunnan investointitarpeet ei tule merkittävästi vähenemään mutta käyttötalouden puolittuessa ja vuosikatteen heikentyessä toteutettavia investointeja on arvioitava erityisen tarkasti. Investointien toteuttamismahdollisuuksiin vaikuttaa myös edelleen jatkuva inflaatio ja korkotason nousu. Heikkenevän tulorahoituksen myötä lainatarve ja lainan takaisinmaksuaika kasvaneet tuntuvasti.

Korkean inflaation olosuhteissa kulukuri on entistäkin tärkeämmässä roolissa. Verotuloihin tuonee muutosta jo käynnistynyt tuulipuiston rakentaminen. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen vuodelle 2024 kunnilla on mahdollisuus tehdä muutoksia veroprosenttiin, millä on mahdollista vaikuttaa verotuloihin.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

COVID-19 virus vaikutti toimintoihin voimakkaasti vuosina 2021-2022. Vuonna 2023 vaikutukset olivat vähäisempiä, korkeintaan poissaoloja covidin vuoksi oli erityisesti varhaiskasvatuksessa ja koululla. Lapsia oli ajoittain poissa varhaiskasvatuksesta ja koulusta edelleen ja tämä aiheutti vaihtelua henkilöstön tarpeeseen.

Vakavimman uhan tällä hetkellä muodostaa kuitenkin Ukrainan sota. Riskeihin tulee varautua jatkuvasti. Valmiussuunnitelmat on päivitetty ja varavoimajärjestelyitä on selvitelty. Pakolaisongelma voi pahentua etenkin hybridivaikuttamisen myötä. Karviaan tuli Ukrainan sodan alettua n. 60 tilapäisen suojelun statuksella olevaa ukrainalaista ja n. 45 heistä asuu tälläkin hetkellä Karviassa. Sota itsessään muodostaa vakavan riskin seurannaisvaikutuksineen. Se on heijastellut hintatasoon ja kustannukset ovat nousseet merkittävästi sodan alkamisesta lähtien. Sähkökustannusten kompensointiin oli luotu useita keinoja ja ne auttoivat viiveellä. Rakentamiseen liittyvät kustannukset ovat nousseet, samoin elintarvikkeiden kustannukset ja lainojen korot ovat nousseet rajusti. Tavaroiden saatavuudessa on ollut jonkin verran ongelmia. Tilanne ei näytä olevan helpottumassa ja uhkana on talousvaikeuksien lisääntyminen entisestään kotitalouksilla ja yrityksillä. Maatalouden kustannusnousu on ollut merkittävää jo ennen sodan alkamista ja tilanne ei ole juuri helpottunut.

Myös alueen demografinen kehitys muodostaa riskin. Ikääntymisen lisäksi väestön määrä pienenee ja verotulot kääntyvät väkisin laskuun, eikä nopeaa korjausta ole tiedossa. Valtakunnallisesti tarkasteltuna kunnan verotulot asukasta kohden on maan alhaisimpia. Jos kunta ei pysty sopeuttamaan toimintaansa ja menojaan laskevaan kehitykseen, paine kunta- ja kiinteistöverojen kiristykseen kasvaa. Tuuli- ja aurinkovoimaloiden rakentamisen mahdollistaisi kiinteistöverotuoton kasvua. Ukrainalaisten jääminen Karviaan helpottaa ongelmaa hieman. Ratkaisevaa heidän jäämisensä kannalta on työpaikkojen löytyminen. Tällä hetkellä työpaikat ovat lähinnä sesonkiaikaista työtä puutarhoilla ja maataloudessa.

Työpaikkaomavaraisuuteen ja uusien työpaikkojen syntymiseen pitää kiinnittää huomiota. Työpaikkoja on vähentynyt, mutta toisaalta muutamat yritykset ovat pystyneet ottamaan lisää työntekijöitä. Myös kuntalaisten alhainen koulutustaso hankaloittaa tilannetta. Yksi merkittävä suoraan ja välillisesti työllistävä elinkeino Karviassa on energiaturpeen tuotanto. Valtakunnallisesti turvetuotannon luomilla työpaikoilla on merkitystä etenkin korkean työttömyysasteen alueilla, näin myös Karviassa. Nykyisen hallitusohjelman tavoitteena on energiaturpeen käytön puolittuminen vuoteen 2030 mennessä. Turpeen käytön voimakas valtakunnallinen vähennys tulee vaikuttamaan Karvian kokonaistyöllisyyteen negatiivisesti. Turvetuotantoon tullaan kuitenkin kiinnittämään huomiota energiaomavaraisuuden näkökulmasta ja turveala saanee hieman jatkoaikaa ainakin tilapäisesti. Maatalouden heikko taloustilanne on merkittävä uhka Karvialle, mutta myös koko Suomelle.

Karvian kunnan vahvuutena on ollut ylijäämäinen kuntatalous ja pieni lainamäärä. Sotepalveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle pienentää yllättävien kuluriskien mahdollisuutta, mutta rahoituksen riittävyyttä tulee pyrkiä ennakoimaan mahdollisimman hyvin. Investointeja on pyrittävä hoitamaan suunnitelmallisesti niin, että niiden taso pysyy kohtuullisena vuositasolla. Sotepalveluiden saatavuus jatkossa huolettaa kuntalaisia.

Kunnan henkilöstössä on ollut jonkin verran vaihtelua. Riskinä on edelleen jatkuvat henkilöstömuutokset ja korkeasti koulutetun henkilökunnan saaminen kuntaan töihin. Tehtäväalueet ovat sirpaleisia ja yksittäisen henkilön erityistaidoilla on iso merkitys toiminnan taloudellisuuden kannalta. Kunnan henkilöstön tehtävät muuttuvat jatkuvasti, ja henkilöstön on oltava valmiita joustamaan ja oppimaan uutta. Työtehtävien hoidossa on kiinnitetty huomiota varajärjestelmiin, jotta jokaiseen työtehtävään löytyisi varahenkilö talon sisältä esim. sairauslomien ajaksi mutta pienellä henkilöstöllä järjestelmä on edelleen helposti haavoittuva. Henkilöstön työmäärän tulisi olla sellainen, että vuosilomat pystytään pitämään oikea-aikaisesti. Ostopalveluilla on saatu vähennettyä talous- ja henkilöstöpalvelun haavoittuvuutta. Näiden kustannukset ovat kuitenkin nousseet merkittävästi,

Karvialaiset yritykset edustavat monipuolisesti eri toimialoja, mutta yritykset ovat pääsääntöisesti pieniä. Karvialla kolmen suurimman yhteisöveronmaksajan osuus on noin 40 % kaikista yhteisöveronmaksajista. Tämä voi sisältää taloudellisen riskin kunnan elinvoimasta jatkossa, riippuen siitä ovatko kyseessä olevat veronmaksajat myös hyviä työllistäjiä. Yrityskentän tulisi osata muuttaa toimintaansa toimintaympäristön muuttuessa. Matkailun kehittämiseen liittyvät toimenpiteet muodostavat positiivisen näkymän uuden yritystoiminnan syntymiselle ja mahdollisesti sillä tulee olemaan positiivisia vaikutuksia väestömäärän kehittymiselle. Mikäli pystytään pitämään yllä mielikuvaa vireästä ja elinvoimaisesta kunnasta, pystytään houkuttelemaan uusia asukkaita kuntaan. Etätyö mahdollistaa yhtä enemmän asumisen maaseudulla. Maaseudulla asuminen koetaan turvalliseksi ja hyvin iso osa väestöä ajattelee tällä hetkellä muuttavansa maaseudulle. Myös sopivien asuntojen löytyminen ja laadukkaat vapaa-ajan palvelut ovat tärkeitä vetovoimatekijöitä työpaikkojen ohella.

1.10 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Karvian kunnanvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 15.5.2014 § 12. Karvian kunnalla on sisäisen valvonnan ohje, jonka Karvian kunnanhallitus on hyväksynyt 7.12.2021 §:ssä 247. Hallintosääntöön tehtiin kuntalain uuden 50 §:n edellyttämät muutokset 15.5.2014 ja hallintosääntöä on päivitetty vuosittain. Sisäinen valvonta on kunnan omaehtoisesti suorittamaa tarkastusta, sisäistä tarkkailua ja luottamushenkilöiden toimesta tapahtuvaa seurantaa. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen valvonnan järjestämisestä on vastuussa kunnanhallitus ja toimiva johto.

Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan osa. Perinteisiä tarkastuskohteita ovat rahavara (kassat) sekä varastot. Seuranta on kunnallishallinnossa erityisesti luottamushenkilöille kuuluva osa sisäistä valvontaa. Seurannan keskeisiä tehtäviä ovat raportointivelvollisuuden asettaminen, raportoinnin toteutuksen valvonta, tehtyjen päätösten ja raporteissa kuvattujen tulosten vertailu. Vuonna 2023 sisäistä valvontaa on toteutettu toimialoittain hyväksytyjen periaatteiden mukaan pääasiassa viranhaltijoiden toimesta.

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Kaikilla tilivelvollisilla on vastuu oman toimialueensa sisäisen valvonnan toteuttamisessa ja valvonnan kehittämisessä. Toimialueet valvovat talousarvionsa toteutumista, saataviensa kertymistä sekä saapuvien laskujen oikeellisuutta. Säännölliset kehityskeskustelut, joissa kiinnitetään huomioita työntekijän itsearviointiin, ovat myös osa sisäistä valvontaa.

Kunnanhallitus on käsitellyt kuvauksen sisäisen valvonnan järjestämisestä sivistystoimessa, teknisessä toimessa ja yleishallinnossa.

Karvian kunnan sisäinen valvonta perustuu pienen koon ja läpinäkyvyyden hyödyntämiseen. Pienen koon seurauksena organisaatorakenne on hyvin matala ja henkilöstön määrä ja toimintojen volyymit ovat pieniä, jolloin johtamis- ja hallintojärjestelmä sekä vastuualueet ovat selkeästi hahmotettavissa. Lisäksi yksittäiset vastuualueet, tehtävät ja toiminnot ovat helposti yhdistettävissä tiettyihin toimielimiin ja työntekijöihin. Pienissä kunnissa laiminlyöntien ja väärinkäytösten havainnointia voidaan pitää helpokona. Toisaalta kunnan koko aiheuttaa haasteita tehtävien jakamiselle tilanteessa, jossa yksittäisille viranhaltijoille ja toimihenkilöille kasaantuu liikaa työtehtäviä.

Kunnanhallituksen alaisen yleishallinnon alaisuudessa on taloudellisesti merkittävimpanä kuntayhtymien rahoitus. Kuntayhtymät vastaavat organisaationsa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Kaikki kuntayhtymät raportoivat ja järjestävät tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia toiminnastaan jäsenkunnille säännöllisesti.

Kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut tuottavan Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n kanssa on pidetty säännöllisiä tilannepalavereita, joissa on tarkasteltu toiminnan sujuvuutta ja prosesseja. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden ulkoistaminen vuoden 2021 alusta on sujunut Karvian kunnan näkökulmasta melko hyvin, mutta ulkoistus on lisännyt odotettua enemmän kunnan oman henkilökunnan työmäärää henkilöstö- ja taloushallinnon valmistelemissa tehtävissä ja raportoinnissa.

Kunnan toimielimet on pystytty pitämään melko hyvin ajan tasalla talouden ja toiminnan tilanteesta. Kunnan toiminnan ja talouden pienuus on taannut talouden seurannan ajantasaisuuden melko hyvin, vaikka järjestelmissä ja kirjaussuunnitelmissa tapahtuneet muutokset ovatkin toisinaan aiheuttaneet ylimääräistä selvittelyä. Talouden suunnittelusta ja seurannasta vastaavan henkilöstön muuttuminen on teettänyt runsaasti lisätyötä. Myös teknisen osaston organisaatiomuutokset ovat vaikeuttanut talouden seurantaa, vertailtavuutta ja raportointia.

Vuoden 2021 alusta voimistunutta hallinnon töiden kasautumista on pystytty osittain purkamaan, erityisesti teknisellä osastolla ja varhaiskasvatuksessa. Hallinnon henkilöstön vähäisyys ja suuri tehtävämäärä tekee hallinnon toiminnasta haavoittuvan. Syksyllä 2022 FCG:ltä tilattiin arviointi esihenkilöstön tehtävistä ja kunnan hallinnon rakenteesta. Arvioinnin tuloksista selvisi hallinnon henkilöstön kuormittuneisuus ja kasvanut riski toiminnan sujuvalle jatkuvuudelle.

1.10.1 Tietoturvan ja tietosuojan raportti

Vuoden 2023 aikana tietoturvaa ja tietosuojaa on toteutettu ja suunniteltu alueellisessa tietosuojatyöryhmässä, eli SUTI-työryhmässä sekä organisaation sisällä. SUTI-ryhmän yhteyshenkilö on tarpeen mukaan ollut yhteydessä tietosuojavastaavaan sekä järjestänyt tapaamisia organisaation sisällä. Tietoturvan ja tietosuojan toteuttamista on tehty osin SUTI-ryhmän koordinoimien toimenpiteiden kautta, mutta myös sisäisin toimenpitein on pyritty edistämään tietosuojan ja tietoturvan tilaa.

Korona-pandemian alkaminen 2020 rajoitti SUTI-ryhmän tapaamiset lähinnä Teams-ympäristöön, jonka kautta saatava tieto sinällään on sama kuin tapaamisessa paikan päällä, mutta jossa vapaa keskustelu jää vähemmälle. Teams-ympäristön käyttöä on edelleen jatkettu myös 2023 ja mahdollisen lähitapaamisen ohella on ollut mahdollisuus etäosallistumiseen. Etätyö ja Teams ovat vakiinnuttaneet paikkansa päivittäisessä työssä ja etätyö on myös ohjeissa huomioitu.

Työssä ja kokousten järjestämisessä on jatkettu laajalti etätyövälineiden hyödyntämistä. Uusien toimintatapojen käyttöä ja etätyötä on jatkettu, näiden haasteita on edelleen saatu kehitettyä ja toimintatavat ovat vakiintuneet, jolloin voidaan etätyön osaamisen ja etätyövälineiden olevan nyt hyvällä tasolla.

Vuonna 2022 alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan on heijastunut edelleen tietoturvan ja kyberturvallisuuden ilmapiiriin. Suomessa on vuoden aikana ollut kyberturvallisuushkien riskitaso kohonneella tasolla ja mm. palvelunestohyökkäysten määrä on ollut selkeästi koholla. Nämä kaikki heijastuvat myös kuntien ja kuntien organisaatioiden toimintaan, ellei muuten, niin varautumisena ja uhkia ehkäisevänä toimintana sekä varautumisena uhkien toteutumiseen. Uutena ilmiönä vuonna 2023 on ollut hyökkäysten kohdentuminen entistä laajemmalle ja pienempiin yksiköihin, etenkin yhteiskunnan toiminnan kannalta merkittäviin toimijoihin (esim. vesihuolto/pankit), näin ollen myös pienet kunnat ja kuntayhtymät voivat päätyä kyberhyökkäyksen kohteeksi.

Tietosuojan ja tietoturvan ohjeita sekä käytänteitä on edelleen edistetty SUTI-työryhmän kautta ja organisaation sisällä, näitä on välitetty tiedoksi organisaatioittain.

Whistleblowing-direktiivin vaikutuksiin on varauduttu ja ilmoituskanavia on otettu käyttöön vuoden alussa.

Tiedonhallintalaki on edelleen ollut mukana SUTI-työryhmän kokoontumisissa ja myös sen vaatimukseen vastaamiseen on pyritty löytämään yhteisiä käytänteitä. Yleisesti työryhmän näkemys on se, että tietosuojan ja tiedonhallintalain vaatimukseen vastaamisen on lähdeävä johdosta, jonka vastuulla näiden toteutuminen on. Ilman johdon sitoutumista tietosuojan, tietoturvan tai tiedonhallinnan kehittäminen ei ole mahdollista.

Vuoden 2023 trendeinä ovat olleet edelleen postitushuijaukset, huijauspuhelut, eri viranomaisten nimissä lähetetyt kiristykset ja pankkihuijaukset. Vuoden 2023 aikana tapahtunut tekoälyn räjähdysmäinen kehitys viitoittaa tietä tekoälyä käyttäville kyberhyökkäyksille, huijauksille ja väärennetyille kuville ja/tai videoille. Työntekijöiden kaapatut sähköpostit ovat olleet myös 2023 aikana tavallisia. Huijauksen tunnistaminen on näistä osoitteista lähetettynä tavanomaista vaikeampaa.

Tietosuojavastaava

Tietosuojavastaavan palvelut tuottaa Suupohjan seutupalvelukeskus palvelusopimuksen kautta. Sopimuksella on sovittu mitä palvelu sisältää. Vähimmäisvaatimuksena on pidetty EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista veloitetta organisaation tietosuojavastaavan tehtävien määrittelyssä. Päätös tietosuojavastaavan palvelujen ostamisesta tehty keväällä 2018.

Tietosuojavastaava toiminut alueellisen tietosuojatyöryhmän (SUTI) puheenjohtajana 12.2.2018 alkaen. Ryhmän tarkoitus on mahdollistaa tietosuojatyön alueellinen yhteistyö ja helpottaa tietosuoja-asioiden toteuttamista organisaatioissa yhteistyön avulla. Organisaation tehtävänä on kutsua tietosuojavastaava osallistumaan organisaation toimintaan ja työryhmiin sekä johdon ja ylemmän johdon kokouksiin. Tässä on edelleen jonkin verran parannettavaa.

Henkilöstön koulutus

Vuoden 2023 aikana henkilöstölle on tehostetusti toimitettu tietoturvaopasta ja pyydetty suorittamaan eOppivan koulutus verkossa Tietosuoja ABC ja toimittamaan siitä todistus hallintoon. Todistuksia koulutuksen suorittamisesta tuli vuoden 2023 aikana yhteensä 59 kpl.

Henkilöstöä ja organisaation johtoa on koulutettu tai informoitu vuoden aikana myös tietosuojavastaavan toimesta. Näitä on toteutettu tarpeen mukaan ryhmittäin mm. samoissa työtehtävissä toimiville henkilöille. Tietosuojavastaavan tapaamisia on myös järjestetty tarpeen mukaisesti mm. silloin, kun on nähty tarve lisätiedolle eri tietosuoja-asioissa. Henkilöstöä on ohjeistettu tarpeen mukaan sähköpostin tai puhelimen välityksellä sekä henkilökohtaisten tapaamisten ja perehdytysten kautta. Näissä tilanteissa on yleensä paneuduttu sillä hetkellä akuuttiin aiheeseen.

Dokumentaatio

Alueellinen tietoturva- ja tietosuojapolitiikka on viimeistelty kevään 2019 aikana ja se on hyväksytty käyttöön sekä lisätty nettisivuille yleisesti nähtäväksi. Oppaasta on 2021 otettu käyttöön uudistettu versio.

Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka sisältää myös toimintatapoja erilaisissa tietoturvan ja tietosuoja häiriötilanteissa. Näiden ohjeiden perusteella voidaan arvioida millaisia toimenpiteitä missäkin tapauksessa tulee kyseeseen ja niiden tarkoituksena on määrittää samanlaiset toimintatavat eri toimialueille, samalla määritellään erilaiset vastuualueet viranhaltijoille.

Rekisterien kartoitusta ja eri tietojärjestelmien sisältämien henkilötietojen määrää sekä laatua on tarkasteltu pitkin vuotta, näiden järjestelmien osalta työ on jatkuvaa, vaikka suurimmat työt näitä koskien on jo tehty. Vuoden aikana on toteutettu vaikutustenarvioinnit kriittisimmistä henkilötietojärjestelmistä ja kokonaisuuksista, näiden arviointien toteuttamista jatkettiin myös vuoden 2023 aikana.

Tekoälyn nopeasta kehitymisestä ja sen saapumisesta suuren massan saataville, on keskusteltu SUTI-ryhmän kesken ja todettu Tietoturva- ja tietosuojapolitiikan sekä henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaoppaan uudistaminen tarpeelliseksi kattamaan myös AI:n huomioiminen sekä turvallinen käyttö. Päivitystyötä tehdään vuoden 2024 aikana.

Tietoturvan käytännön toimenpiteitä

SPK:n toimialueen tietoturvakatsaus 2023

Parannukset:

- Sähköiset käyttöluvahakemukset
- NLA-tason etätyöpöytäyhteydet
- Endpoint EPP
 - Pilvipohjainen virustorjunta
- Ulkoisten toimijoiden VPN pääsy rajattu Azure ryhmillä
- Pilvivarmistus otettu käyttöön
- Windows Autopilot laitteet
- Endpoint Analytics otettu käyttöön EDU-ympäristössä
- Aruba CX kytkimet suojatuilla porteilla
- Verkkolaitteiden muutoksen hallinta integroitu seurantaan
- Windows Hello for Business
- Langattomien radius verkkojen autentikointi muutettu varmennepohjaiseksi
- Automaattinen vanhojen tunnusten sulkeminen otettu käyttöön
- Palvelimille dedikoitu verkko otettu käyttöön

Kehittämisaalueet:

- Ulkoisten tallennusvälineiden käytöstä poistaminen ja/tai korvaaminen hallitulla tallennusvälineellä
- DNSSec käyttöönotto
- BIOS-määritysten lukitseminen
- Salasanamääritysten tiukennus
- Zerotrust mallin käyttöönotto

Haittaohjelmien määrät vuonna 2023

- Haitallisia DNS-kyselyitä estetty yli 300
- Haitallisia ladattuja ohjelmia estetty yli 80

1.11 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan ohjaus

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

1.11.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksetettujen tulojen riittävyys jaksetettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakateen, vuosikateen ja tilikauden tuloksen avulla.

Tuloslaskelma ja tunnusluvut

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	1 608	1 446
Toimintakulut	-7 440	-17 586
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/tappiosta		
Toimintakate	-5 832	-16 140
Verotulot	4 185	7 486
Valtionosuudet	1 708	8 840
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	46	5
Muut rahoitustuotot	255	273
Korkokulut	-19	-22
Muut rahoituskulut	0	0
Vuosikate	343	442
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset	-822	-808
Satunnaiset kulut	-26	0
Tilikauden tulos	-505	-366
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-505	-366
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut %	21,6 %	8,2 %
Vuosikate/Poistot %	42 %	55 %
Vuosikate, €/asukas	155	197
Asukasmäärä	2 215	2 238

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kuluja erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista, 21,6 % (2022: 8,2 %)
= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista, 42 % (2022: 55 %)

= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista poistonalaista investointitasoa. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas, 155 € (2022: 197 €)

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

1.11.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella. Toimintakertomuksessa suositellaan seuraavan rahoituslaskelmakaavan ja siitä laskettavien tunnuslukujen ottamista:

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	343	442
Satunnaiset erät, netto	-26	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	-9
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-608	-364
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	431	271
Toiminnan ja investointien rahavirta	146	340
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-7	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-347	-347
Muut maksuvalmiuden muutokset	-213	778
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0
Saamisten muutokset	677	-51
Korottomien velkojen muutokset	-890	829
Rahoituksen rahavirta	-567	431
Rahavarojen muutos	-421	771
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 966	2 387
Rahavarat 1.1.	2 387	1 616
Rahavarojen muutos	-421	771
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta€	1 631	1 081
Investointien tulorahoitus, %	57 %	121 %
Laskennallinen lainanhoitokate	2	2
Lainanhoitokate	1	1
Kassan riittävyys, pv	85	47
Asukasmäärä	2 215	2 238

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, 1 631 085,20 € (2022: 1 081 058,63 €)

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % 57 % (2022: 121 %)

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate 2 (2022: 2)

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate 1 (2022: 1)

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv) 85 (2022: 47)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keski saldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkerroimena 30 pv.

1.12 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

KARVIAN KUNTA

TASE

Luvut ilmoitettu 1000 euroina

	31.12.2023	31.12.2022
V A S T A A V A A	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	34	20
Aineettomat oikeudet	9	9
Tietokoneohjelmistot	0	10
Muut pitkävaikutteiset menot	25	1
Aineelliset hyödykkeet	10 845	11 110
Maa- ja vesialueet	909	909
Rakennukset	8 129	8 334
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 663	1 643
Koneet ja kalusto	34	54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	110	170
Sijoitukset	1 255	2 488
Osakkeet ja osuudet	730	1 970
Muut lainasaamiset	246	246
Muut saamiset	279	272
PYSYVÄT VASTAAVAT yht.	12 134	13 618
Saamiset		
Pitkäaikaiset	15	15
Lainasaamiset	15	15
Lyhytaikaiset	389	1 067
Myyntisaamiset	288	321
Muut saamiset	73	393
Siirtosaamiset	28	353
Rahoitusarvopaperit	2	2
Osakkeet ja osuudet	2	2
Rahat ja pankkisaamiset	1 964	2 385
VAIHTUVAT VASTAAVAT yht.	2 370	3 469
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 504	17 087

TASE

	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA	€	€
OMA PÄÄOMA	11 922	13 242
Peruspääoma	4 400	5 214
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 027	8 394
Tilikauden yli-/alijäämä	-505	-366
OMA PÄÄOMA yht.		
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	21	21
Lahjoitusrahastojen pääomat	0	0
Muut toimeksiantojen pääomat	21	21
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT yht.		
OMA PÄÄOMA yht.	11 943	13 263
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 105	1 452
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 042	1 389
Liittymismaksut ja muut velat	63	63
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 456	2 372
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	347	347
Ostovelat	318	1 012
Muut velat	82	81
Siirtovelat	709	932
VIERAS PÄÄOMA yht.	2 561	3 824
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 504	17 087

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Omavaraisuus-%	82 %	77 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	34 %	22 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	7 523	8 027
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € /asukas	3396	3587
Lainakanta 31.12., 1000 €	1389	1800
Lainat € / asukas	627	804
Lainat ja vuokravastuut 31.12, 1000 €	1445	1877
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	652	839
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	246	246
Asukasmäärä	2 215	2 238

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % 82 (2022: 77 %)

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee

kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % 34 (2022: 22 %)

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja rahoitustoimilla.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 7 522 582,08 (2022: 8 027 210,51)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas 3 396 (2022: 3 587)

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvoiton päättämispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12. 1 452 614,31 (2022: 1 799 952,31)

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas 627 (2022: 804)

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvoiton päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 508 387,40 (2022: 1 877 199)

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrää. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas 652 (2022: 839)

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvoiton päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12. 246 372,26 (2022: 246 372,26)

= *Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset*

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.13 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä. *Kokonaistulo ja -meno*-käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi *Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot* ja menoissa *Valmistus omaan käyttöön*, *Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot* ja *Pakollisten varausten muutos* silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Lyhytaikaisten lainojen ja Oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

Kokonaistulot ja -menot

1-12 / 2023

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 608	Toimintakulut	7 434
Verotulot	4 185	-Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	1 708	Korkokulut	19
Korkotuotot		Muut rahoituskulut	0
Muut rahoitustuotot	255	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjaukset	
Tulorahoituksen korjaukset		Pakollisten varausten muutos	
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-26	-Pakollisten varausten lis. / väh.	
		-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6	Investointimenot	608
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	431		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0	Antolainasaamisten lisaäykset	-7
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	347
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	8 167	Kokonaismenot yhteensä	8 401

1.14 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntakonsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt: kiinteistö- ja asuntoyhtiö Kiinteistöosakeyhtiö Karvian Vuokratalot sekä muut yhtiöt Karvian Lämpö Oy ja Willi Karvia Oy.

Kuntakonsernitilinpäätökseen on yhdistelty kuntayhtymät Satakuntaliitto, Vatajankosken sähkön kuntayhtymä ja Satakunnan koulutuskuntayhtymä.

Kunnan osakkuusyhteisöä As Oy Karvian Kartano ei ole aiemminkaan yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska kunnan omistama yksi osakehuoneisto yhtiössä ei ole ollut konsernitilinpäätöksessä merkittävä. Näin ollen vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä on 1 ei yhdistelty osakkuusyhteisö.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisö		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1	1
Muut yhtiöt	2	
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt		
Muut omistusyhteisöt		
Yhteensä	6	1

1.15 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernin hallinto ja taloutta valvovat kunnanvaltuuston valitsema tarkastuslautakunta ja tilintarkastusyhteisö.

Kunnanvaltuusto valitsee kunnan edustajat yhtymäkokouksiin ja – valtuustoihin.

Karvian kunnan konserniohje on uudistettu vuonna 2020. Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten kunnalle vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehitymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden- ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä kunnanhallitukselle.

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa tulee noudattaa soveltuvaa yhtiöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitotapaa.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnan kirjanpitoon tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisesta tiedonantopohjasta tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Tieto merkittävistä asioista on tullut kunnanhallitukselle tiedoksi.

1.16 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kiinteistö Oy Karvian Vuokratilat

Vuokrausaste oli noin 95 prosenttinen koko vuoden, vajautta aiheuttaa muutamia remontin tarpeessa olevat asunnot. Hyvät asunnot menevät heti vuokralle, kun ne vapautuvat, huonot eivät kelpaa enää edes vuokratyömiehille, joille ne aikaisemmin on mennyt.

Liikevaihto laski hieman juuri edellä mainitun ongelman vuoksi. Maksuvalmius oli tiukoilla koko vuoden, mutta lainat saatiin kaikki ajallaan maksettua ja lähes kaikki muutkin vaikkakin vähän myöhässä. Lämmölle sekä kunnalle on isoin ostovelka. Kunnan velasta on tehty kunnanjohtajan kanssa maksusuunnitelma. Lämmityksen kustannukset kasvoivat 23 240€, hinnan nousun vuoksi, ja se totta kai vaikutti muuhun maksuvalmiuteen.

Muutamia isompia remontteja tehtiin asuntoihin, muutama pieni vesivahinko, jonka vakuutus korvasi, sekä HVA teki muutamaan asuntoon asukkaan tarvitsemat toimenpiteet.

Tilikauden tulos oli asuintalovarausten jälkeen 584 €.

Kiinteistönhoitopalvelu ostettiin edelleen kunnalta, kiinteistönhoitajana toimi Vesa Raiskio, tuuraukset hoiti omalla palkkalistalla oleva Juha Peltoniemi.

2023 pidettiin 3 hallituksen kokousta sekä 1 yhtiökokous.

Arvio todennäköisestä kehityksestä

Hallitus päätti nostaa vuokraa 1.3. alkaen, käyttökorvaukset pidettiin entisellään, koska niitä nostettiin viime vuonna. Tällä korotuksella pyritään saamaan kulut pysymään kurissa, että uusia velkoja ei syntyisi. Alkuvuoden näkymät vuokrausasteen suhteen ovat hyvät. Pieniä remontteja pitäisi tarpeen mukaan tehdä, lähinnä muuttojen yhteydessä, mutta rahaa tähän pitäisi olla enemmän. Ja myös tyhjillään olevat asunnot pitäisi saada kuntoon jotta ne kelpaisivat vuokralaisille. Asuntojen kunnoilta vaaditaan yhä enemmän ja siistit asunnot tulevat menemään vuokralle. Isojen remonttien jälkeen vuokraa on nostettava. Asuntojen kuntoa tulee tarkastella säännöllisesti ja maksuvaran puitteissa remontteja tulee jatkaa myös tulevaisuudessa suunnitelmallisesti. Myös piha-alueiden viihtyvyyteen sekä toimivuuteen tullaan jatkossakin kiinnittämään huomioita. Yhteistyö teknisen toimen kanssa on hyvää ja sitä tullaan jatkamaan myös tulevaisuudessa.

Hallitus keskusteli toiminnan riskeistä ja niihin varautumisesta. Riskikartoitusta tehdään jatkossa säännöllisesti.

Hallituksen kokoonpano

1.1.-31.12.2023

Kaija Kangas	puheenjohtaja
Jyrki Koivumäki	varapuheenjohtaja
Raimo Lamminmäki	jäsen
Kari Tuuliniemi	jäsen
Päivi Laitinen	jäsen, asukkaiden edustaja
Soile Ala-Kantti	isännöitsijä
Jaana Vähäsavo	kunnanhallituksen edustajana.

Karvian Lämpö Oy

Suomessa vuosi 2023 oli keskilämpötilaltaan hieman normaalivuotta viileämpi. Koko vuoden keskilämpötila oli Karviassa 4,86 °C, kun tätä edeltävän viiden vuoden keskiarvo on ollut 5,53 °C. Lämmönmyyntimäärää voi sanoa kuitenkin normaalivuotta vastaavaksi. 2022 vuoteen verrattuna myynti kasvoi noin 3 prosenttia. Uusia asiakkaita liitettiin verkkoon yksi kappale syksyn aikana.

Tuotannossa käytetyistä polttoaineista hakkeen hinta on nousussa, turpeen hintakehitys on maltillista, vaikka sen saatavuudessa onkin ollut sateisen loppukesän johdosta hankaluuksia. Väliaikaista kysyntäpiikkiä turpeelle aiheuttaa raju polttoainemarkkinan mullistus, jonka seurauksena biopolttoaineiden tarjonta ei täysin vastaa kysyntää. Kaukolämmön tuottamat päästöt ovat Suomessa vähentyneet.

Karvian Lämpö Oy:n kaukolämmön hiilidioksidipäästöt ovat huomattavan paljon alle maan keskitason, ollen polttoaineen laitokselle kuljetuksesta aiheutuvat päästöt huomioituna vastaavalla tasolla kuin edellisenä vuonna, eli noin 17 g/CO₂/kWh. Vertailuna Suomessa kulutetun kaiken kaukolämmön hiilidioksidipäästö on keskimäärin 83 g/CO₂/kWh.

Vuoden aikana verkkoon liitettiin uusia asiakkaita yksi kappale. Lämmönkäyttäjää on 58 kpl.

Yhtiön omistama tuotantolaitos on toiminut ilman tuotantokatkoja, ja sen käyttö- ja ylläpitokulut ovat pysyneet maltillisina. Syksyllä 2022 laitoksen käytöstä vastaava urakoitsija vaihtui Energiapalvelu Ohrankämmenen lopetettua pitkäaikainen lämpökeskuksen käyttötoiminta. Uusi urakoitsija, Koneyhtymä Hietikko & Raitaluoma, onnistui ensimmäisen täyden tilikauden aikana laitoksen käytössä hyvin, eikä merkittäviä katkoksia tuotannossa ollut.

Lämmön keskimääräinen hinta vuoden 2023 aikana sisältäen perusmaksut oli noin 105,00 €/MWh (alv 24 %), joka sijoittuu valtakunnan tasolla noin puolenvälin kohdille. Satakunnassa hinnoittelu oli samana ajankohtana viidenneksi edullisinta. Korkojen nousu on heijastunut yhtiöön voimakkaasti, jonka seurauksena asiakashintaa on jouduttu korottamaan. (Investoinnista päätettäessä vuonna 2007 energian hinnaksi arvioitiin 93,47 €/MWh (alv 23 %))

Lämmönmyynti vuonna 2023 oli 6774 MWh ja tuotanto 7943 MWh (2022 myynti oli 6567 MWh ja tuotanto 7635 MWh.), eli myynti kasvoi noin 3,2 %. Näköpiirissä ei ole kuin noin 500 MWh normaalivuoden vuosikulutuslisäys uusien sopimusten kautta, kun vanhoja öljykattilakiinteistöjä tai rivitaloja liittyy verkostoon. Arvioitu kuorman lisäys ei aiheuta lisäkapasiteetin tarvetta.

Vuoden 2023 aikana ei lämmön tuotannon primäärikapasiteetin riittämättömyyden vuoksi tarvittu vara-/huipputuotantoa ollenkaan.

Päätyneellä kaudella noin 95 %:a lämmöstä tuotettiin hakkeella ja loppu turpeella. Meneillään olevalla lämmityskaudella poltetaan puupolttoaineita noin 80 %:a sekä loppu turvetta. Polttoaineet tulevat seutukunnan metsistä sekä tuotantoalueilta. Varapolttoaineena on puupelletti ja kevyt polttoöljy.

Tilikauden 2023 liikevaihto oli 599 197 € ja tilikauden voitoksi tuli 16 962 €. Rahavaroja oli tilikauden lopussa 23 995 € ja vastaavasti lainaa rahoituslaitoksilta 1 293 108 €. Rahoituskulut olivat 38 120 €.

Yhtiön maksuvalmius on hyvä.

Oman pääoman muutokset (PMA 1.1.5.2)**OMA PÄÄOMA**

Osakepääoma tilikauden alkaessa - alkusaldo	15 000,00	15 000,00
Osakepääoma tilikauden päättyessä	15 000,00	15 000,00
Edellisten tilikausien voitto tilikauden alkaessa - alkusaldo	110 501,18	85 162,67
Siirrot tilikauden voitto/tappio - alkusaldo	24 536,21	25 338,51
Edellisten tilikausien voitto tilikauden päättyessä	135 037,39	110 501,18
Tilikauden voitto	16 962,87	24 536,21
Vapaa oma pääoma yhteensä tilikauden päättyessä	152 000,26	135 037,39
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	167 000,26	150 037,39

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta (OYL 13.5§)

Vapaa oma pääoma yhteensä tilikauden päättyessä	152 000,26	135 037,39
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,00	0,00
Edellisten tilikausien voitto	135 037,39	110 501,18
Tilikauden voitto/tappio	16 962,87	24 536,21
Jakokelpoinen oma pääoma	152 000,26	135 037,39

Karvian Lämpö Oy:n toimitusjohtajana toimi Lauri Hölttä.

Karvian Lämpö Oy:n hallituksessa ovat toimineet:

Mustakoski Risto	hallituksen puheenjohtaja
Hietaluoma Jaakko	hallituksen varapuheenjohtaja
Aalto Kari	jäsen
Honkanen Arja	jäsen
Mäkinen Sirkka	jäsen
Salminen Elina	jäsen
Ylilampi Tomi	jäsen
Tuuliniemi Teemu	kunnan edustaja puhe- ja läsnäolo-oikeudella

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 23.5.2023, Karvian kuntaa edusti Veijo Kaskimäki. Tilintarkastajana toimii Oy SK-Reviisorit Ab: HT/JHT Toni Koivusaari.

Karvian Lämpö Oy:n toimitusjohtaja sekä hallitus ovat vakuuttuneet, että yrityksessä vuodelle 2024 ole tiedossa mitään merkittävää uhkaa talouden tai toiminnan osalla.

Willi Karvia Oy

Olenaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Willi Karvia Oy on perustettu 15.2.2019. Yhtiön hallituksessa on tällä hetkellä seuraavat henkilöt:

Voitto Raita-aho
 Satu Pihala
 Sami Laitila
 Veijo Kaskimäki
 Ilkka Viitala
 Teija Keisala
 Reetta Ruhkala
 Varajäseneksi on valittu Aila Pukaralammi.

Willi Karvia Oy:n hallituksen puheenjohtajana on toiminut Voitto Raita-aho ja varapuheenjohtajana Sami Laitila. Jenny Ylilampi on toiminut matkailun kehittäjänä ja tapahtumakoordinaattorina. Hänen työpanostaan on myyty kunnan elinkeino- ja kulttuuritoimelle. Kunnanhallituksen edustajana yhtiössä on ollut Jari Kannisto ja asiantuntijajäsenenä Joni Vainionpää.

Keskeinen tehtävä oli markkinointi ja Willin Karvian brändäys edelleen. Markkinointia tehtiin pääsääntöisesti messuilla, somen kautta sekä ilmoituksilla matkailualan lehdissä. Myös suoria kontakteja matkanjärjestäjiin otettiin. Tapahtumia järjestettiin noin 50. Korona ja etenkin tiukka taloustilanne aiheutti pientä katoa yleisössä. Selkeä vaikutus koronalla on ollut siihen, ettei lippuja ostettu edelleenkään ennakkoon kuin aivan lähellä tapahtumapäivää. Tapahtumajärjestäjät olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä tapahtumiin ja Willin Karvialle on muodostunut toimiva yhteistyöverkosto tapahtumajärjestäjistä. Yleisöltä tuli hyvää palautetta järjestelyistä ja palvelusta.

Willi Karvia Oy jatkoi Kammista Skantziin – Taiteiden Reitti tunnetuksi tekemistä ja markkinointia. Reitti on löytänyt kulkijansa ja yhteistyö eri toimijoiden välillä on muodostunut toimivaksi. Yhteistyöverkosta on pyritty ulottamaan Karvian ulkopuolelle. Tämä yhteistyö on vasta alussa ja vaatii vielä syventämistä.

Willi Karvia Voimaa Williin Karviaan jatkohanke päättyi viime vuonna. Hanketta alettiin toteuttaa vuonna 2022 kartoittamalla yhteistyöverkostoja ja luomalla verkkokauppa Willin Karvian sivustolle. Toteutus jatkui vielä vuonna 2023. Kulttuurikeskus Skantzissa palveli käsityömyymälä/kahvila n. kahden kuukauden ajan. Myymälää pidettiin avoimena Willi Karvian ja Kankaanpään Aikuiskoulutussäätiön toimesta. Myynnissä oli paikallisten ja lähialueen yrittäjien ja käsityöläisten tuotteita. Myymälä oli avoimena arkipäivisin ja tapahtumien aikaan. Skantzin Krouvi palveli teatteria ja konserttavieraita.

Tulevan kesän esiintyjä saatiin hyvin kasaan jo loppuvuodesta, mutta aikatauluja on tarkenneltu alkuvuonna 2024. Jenny Ylilampi on koonnut karvialaisten yrittäjien yhteistietoja elinvoimalautakunnan antamana tehtävänä Business Karvia sivustolle.

Leirituvan huoneistoja markkinoitiin airbnb:n kautta ja Jokipirttiä Nettisivuston kautta. Liikevaihto oli 86536,03 euroa. Tilikauden voitto oli 271,93 euroa.

Arvio todennäköisestä kehityksestä

Willi Karvian brändäystä ja markkinointia jatketaan edellisen vuoden tapaan, samoin pyritään järjestämään monipuolista ohjelmaa Skantzissa ja talviaikaan Karvialalossa. Leiritupaan ja Jokipirttiin yritetään saada majoittujia niin, että entistä suurempi osa menoista tulisi katettua majoitustuloilla. Yhteistyötä paikkakunnan omien yrittäjien ja Geopark alueen yrittäjien kanssa kehitetään ja samoin Kammista Skantziin. Taiteiden Reitin brändäystä jatketaan. Verkkokauppaan pyritään saamaan lisää tuotteita myyntiin.

Willi Karvia pyrkii tuomaan asiakkaita paikallisiin yrityksiin ja nostaa paikallista osaamista tunnetuksi. Sillä on iso rooli paikkakunnan vetovoimatekijöiden esilletuojana.

Kulttuurikeskus Skantzin brändi eriytetään Willi Karvia brändistä ja sitä pyritään tuomaan esiin nykyistä enemmän markkinoinnin keinoin.

Riskit ja epävarmuustekijät

Willi Karvian toiminnan alkuvuosia vaikeutti korona ja tulonmuodostus on haastavaa. Willi Karvia Oy:n tavoitteena on markkinoida kunnan tapahtumia ja palveluita ja tuloa se saa ainoastaan osuuksina lipputulosta ja tuottona Krouvin toiminnasta. Ukrainan kriisillä voi olla myös jatkuessaan negatiivisia vaikutuksia ihmisten mielialaan ja sitä kautta matkailuun. Kotitalouksien menot ovat kasvaneet kustannusten nousun vuoksi ja kulttuuriin on käytettävissä vähäisempi määrä rahaa. Taloudelliseen tulokseen päästään toiminnan normalisoiduttua ja yleisömäärän kasvaessa. Toiminta tulee myös vakiintua ja Karvia tulla tunnetuksi matkailupaikkakuntana ja tapahtumien järjestäjänä. Tämä vaatii pitkäjänteistä ja suunniteltua toimintaa ja laajaa alueellista yhteistyötä. Matkailua tulee saada kehitettyä ympärivuotiseksi. Willi Karvia Oy vuokraa Jokipirttiä ja Leiritupaa ja niiden vuosittaiset ylläpitokustannukset ovat korkeita. Ainoastaan ympärivuotinen matkailu tuo riittävästi tuloja kulujen kattamiseksi.

1.17 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konsernin kehitys jatkuu samantapaisena tulevat vuodet. Kiinteistö Oy Karvian Vuokratalojen ja Karvian Lämpö Oy:n toiminta on vakiintunutta ja Willi Karvia Oy:n toiminta vaatii kehitystyötä, jotta taloudellinen kannattavuus ilman kunnan tukea olisi mahdollista. Yhtiöllä on paljon tehtävää, jotta sille pystytään kehittämään tuloa tuottavaa liiketoimintaa ympäri vuoden. Kiinteistö Oy Karvian Vuokratalojen osalta huolenaiheena on asuntojen kunto. Niiden kunnostamiseen tulisi löytyä riittävästi maksuvaraa tulevina vuosina.

1.18 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kunnan tilintarkastusyhteisö. Kaikkiin tytäryhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, vaikka yhteisöä koskevat säännökset sallisivat myös toiminnantarkastajan valitsemisen. Asia tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimielimen jäsenen tai toimitusjohtajan kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

Kunnan hallintosäännön 10 luvun määräyksiä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sovelletaan koko kuntakonserniin. Tytäryhteisöissä sovelletaan kunnanhallituksen hyväksymiä sisäisen valvonnan ohjeita soveltuvin osin.

Tytäryhtiön raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan kaksi kertaa vuodessa kunnanhallitukselle. Kunnanhallitus nimeää oman edustajan tytäryhtiöiden hallituksen kokouksiin. Konserniohjeessa määritellään asiat, joista tytäryhtiön tulee saada kunnan ennakkokanta.

1.19 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2022

2023

2022

Luvut ilmoitettu 1000 euroina

Toimintatuotot	10 753	22 539
Toimintakulut	-14 866	-36 439
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta	0	0
Toimintakate	-4 113	-13 900
Verotulot	4 169	7 472
Valtionosuudet	2 255	9 320
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	53	11
Muut rahoitustuotot	-17	40
Korkokulut	-206	-69
Muut rahoituskulut	-8	-579
Vuosikate	2 133	2 295
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 752	-2 834
Arvonalentumiset	-13	0
Satunnaiset erät	-26	0
Tilikauden tulos	-658	-539
Poistoero/tilinpäätössiirrot	21	0
Tilikauden verot	-3	-9
Laskennalliset verot	-75	-18
Vähemmistöosuudet	30	15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-685	-551
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	72 %	62 %
Vuosikate / Poistot, %	77 %	81 %
Vuosikate, € /asukas	963	1026
Asukasmäärä	2215	2238

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista 72 % (2022: 62 %)

= 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista 77 % (2022: 81 %)

= 100 * Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa/asukas 963 € (2020: 1 026 €)

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.2023

Luvut ilmoitettu 1000 euroina

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 133	2 295
Satunnaiset erät	-26	0
Tilikauden verot	-3	-9
Tulorahoituksen korjauserät	-169	-4
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 304	-1 554
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6	4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	430	-1 622
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 933	-890
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-7	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 871	270
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-718	-888
Lyhytaikaisten lainojen muutos	268	342
Oman pääoman muutokset	-38	-38
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1	-5
Vaihto-omaisuuden muutos	-411	-31
Saamisten muutokset	-1	-47
Korottomien velkojen muutokset	-170	891
Rahoituksen rahavirta	1 795	494
Rahavarojen muutos	-138	-395
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 545	3 562
Rahavarat 1.1.	2 683	3 958
Rahavarojen muutos	-138	-395

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-84	1 517
Investointien tulorahoitus, %	50 %	147 %
Laskennallinen lainanhoitokate	2	2
Lainanhoitokate	3	2
Kassan riittävyys	46	33

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 € -58€ (2022: 1 517)

Investointien tulo-rahoitus 50 % (2022: 147 %)

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate 2 (2022: 2)

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate 2 (2022: 2)

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys 46 (2022: 33 (pv))

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

KONSERNITASE**TASE***Luvut ilmoitettu 1000 euroina*

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
VASTAAVA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	409	446
Aineettomat oikeudet	324	375
Muut pitkävaikutteiset menot	85	71
Aineelliset hyödykkeet	36 297	37 377
Maa- ja vesialueet	1 242	1 287
Rakennukset	10 563	12 290
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 708	19 338
Koneet ja kalusto	2 694	2 951
Muut aineelliset hyödykkeet	87	103
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 003	1 408
	36 297	37 377
Sijoitukset		
Osakkuusyhteistöosuudet	1 208	1 045
Osakkeet ja osuudet	567	538
Muut saamiset	85	77
	1 860	1 660
PYSYVÄT VASTAAVAT yht.	38 566	39 483
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	30	23
Muut toimeksiantojen varat	0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yht.	30	23
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	1 048	743
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Myyntisaamiset	0	0
Lainasaamiset	15	15
Muut saamiset	122	90
	137	105
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 637	2 336
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	282	691
Siirtosaamiset	531	770
	2 450	3 797
Rahoitusarvopaperit	136	106
Rahat ja pankkisaamiset	2 409	3 457
VAIHTUVAT VASTAAVAT yht.	6 180	8 208
	44 776	47 714

TASE	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA	€	€
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 401	5 214
Arvonkorotusrahassto		
Muut omat rahastot	1 636	1 688
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	15 105	15 571
Tilikauden yli-/alijäämä	-685	-551
OMA PÄÄOMA yht.	20 457	21 922
VÄHEMMISTÖOSUUS	4 645	4 752
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	137
PAKOLLISET VARAUKSET	0	137
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	29	23
Lahjoitusrahastojen pääomat	0	9
Muut toimeksiantojen pääomat	22	22
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT yht.	51	54
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	6 425	5 073
Lainat julkisyhteisöiltä	0	125
Liittymismaksut ja muut velat	5 294	5 128
Laskennalliset verovelat	1 786	1 667
	13 505	11 993
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	2 478	2 387
Lainat julkisyhteisöiltä	42	42
Saadut ennakot	66	82
Ostovelat	1 262	2 689
Muut velat	1 122	1 126
Siirtovelat	1 148	2 529
Laskennalliset verovelat	0	1
	6 118	8 856
VIERAS PÄÄOMA yht.	19 623	20 849
	44 776	47 714

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Omavaraisuus-%	56 %	56 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	114 %	53 %
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 €	14 420	15 020
Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	6 510	6 711
Lainakanta 31.12., 1000 €	8 945	7 627
Lainat €/ asukas	4 038	3 408
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	9 130	9 083
Konsernin lainat ja vuokravastuut €/asukas	4 122	4 059
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
Asukasmäärä	2 215	2 238

Omavaraisuusaste, 56 % (2022: 56 %)

=100 * (Oma pääoma+Vähemmistöosuus+Konsernireservi+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) /((Koko pääoma-Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, 114 % (2022: 53 %)

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 14 420 (1000€) (2022: 15 020 (1000 €))

=Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 6 510 €/asukas (2022: 6 711 €/asukas)

=(Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä))/Asukasmäärä

Konsernin lainakanta 31.12., 8 945 (1000€) (2022: 7 627 (1000 €))

=Vieras pääoma-(Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)

Konsernin lainat, euroa/asukas 4 038 € (2022: 3 408 €)**Lainat ja vuokravastuut 31.12., 9 130 (1000 euroa) (2022: 9 038)**

= (Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas 4 122 € (2022: 4 059 €)**Konsernin lainasaamiset 31.12, (1000 €) 0 (2022: 0)**

=Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

1.20 Asiaa koskeva sääntely

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antama yleisohje ohjaa kuntia ja kuntayhtymiä kuntalain (410/2015), kirjanpitolain (1336/1997) ja kunnan tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevan asetuksen (525/2020) konsernitilinpäätöstä koskevien säännösten soveltamisessa. Ohjeessa on otettu huomioon kuntalakiin ja kirjanpitolakiin 31.5.2021 mennessä tehdyt muutokset. Tarkistettua yleisohjetta on jo sovellettu konsernitilinpäätöksessä tilikaudelta 2021.

Kaikki kunnat laativat konsernitilinpäätöksen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee kuntalain 114 §:n 3 momentin mukaan sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot. Konsernitilinpäätökseen sisältyy konsernituloslaskelma, -tase ja konsernin rahoituslaskelma sekä niiden liitetiedot. Kuntalain 114 §:n 3 momentin mukaan kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus ratkaistaan sen perusteella, vallitseeko kunnan ja jonkun toisen yhteisön välillä konsernisuhde. Konsernisuhteesta seuraa, että kunnan on laadittava konsernitilinpäätös. Konsernisuhde perustuu KPL 1:5.1 §:n ja saman luvun 6 §:n mukaan määräysvaltaan toisessa yrityksessä. Konsernisuhde voi syntyä äänivallan enemmistön tai muun tosiasiallisen määräysvallan perusteella. Laadintavelvollisuus koskee mainitulla perusteella jokaista kuntaa ja kuntayhtymää, jolla on yksi tai useampia tytäryhteisöjä.

Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot (Kuntalaki 114.3 §). Kuntakonserni on määritelty kuntalaissa kirjanpitolain konsernimääritelmän mukaisesti. Kuntalain 6 §:n mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tai 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräysvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta toisessa yhteisössä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudella pyritään saamaan kunnan toiminnasta ja taloudesta riittävä ja oikea kokonaiskuva myös tilanteessa, jossa kunnan palvelutuotantoa ja vastuita on merkittävässä määrin siirretty tytäryhteisöihin ja kuntayhtymiin. Lisäksi sillä pyritään parantamaan kuntakonsernien ja kuntakonsernin eri tilikausien välistä vertailtavuutta. Vertailukelpoisuutta edellyttää myös se, että kuntalain 118 §:n 3 momentin mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää muun muassa konsernitaseeseen kertyneen alijäämän perustella. Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot (Kuntal 114 § 2 mom.).

Konsernituloslaskelmalla liitetietoineen osoitetaan kuntakonsernin tulorahoituksen riittävyys ja toiminnan taloudellinen tulos. Konsernitaseella ja sen liitteillä osoitetaan kuntakonsernin taloudellinen asema selvittämällä konserniyhteisöjen varat, velat ja vastuut ulkopuolisille. Konsernin rahoituslaskelmalla osoitetaan kuntakonsernin varojen hankinta ja niiden käyttö tilikauden aikana. Konsernin rahoituslaskelman laatimisessa otetaan huomioon konsernituloslaskelmaan ja -taseeseen tehdyt eliminointi- ja yhdistelykirjaukset.

Kunnan tai kuntayhtymän konsernitilinpäätökseen yhdistellään konserniyhteisöjen tilinpäätökset ja niiden kuntayhtymien tilinpäätökset, joissa kunta tai kuntayhtymä on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään lisäksi osakkuusyhteisöjen tilinpäätökset.

1.21 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä-tilille. Eräissä poikkeustapauksissa voidaan tilikauden tuloksesta tehdä sen ylittäviä siirtoja varauksiin tai tuloksesta riippumatta siirtää tuloutettuja varauksia tai rahastoja uudelleen taseeseen. Tästä syystä on lain tarkoitusta tuloksen käsittelystä tulkittava laajemmin siten, että hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen esitettäviin eriin, myös varauksen tai rahaston vähennykseen. Pääsääntönä tällöin on, että esityksessä varaus- ja rahastosiirrot yksilöidään ja esitetään bruttomääräisinä.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on yleisohjeessaan tuloslaskelman laatimisesta määritellyt seuraavat säännöt varaus- ja rahastosiirroille:

1. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tilikauden tuloksen osoittaman ylijäämän verran.
2. Vapaaehtoisen varauksen tai rahaston purkamisella taikka poistoeron vähennyksellä ei pääsääntöisesti voi lisätä tilinpäätöksen varauksentekomahdollisuutta tilikauden ylijäämäistä tulosta suuremmaksi.
3. Investointivaraus voidaan tehdä vain kunnan taloussuunnitelmassa yksilöityyn kohteeseen eikä investointivarausta voi kartuttaa taikka purkaa tilikauden tuloksen tasaamiseksi ilman, että siirtojen perustana on suunnitellut investointihankkeet tai niiden toteutuminen.
4. Poistonlaiseen hankintamenuun tehdyn investointivarauksen käyttö (+) edellyttää vastaavan, kuitenkin enintään hankintamenuun suuruisen, poistoeron lisäystä (-) tuloslaskelmaan. Ei-poistonlaiseen hankintamenuun tehty investointivaraus puretaan ja tuloutetaan hankinnan toteutumivuotena kuitenkin ilman vastaavaa poistoerokirjausta.
5. Siirron vahinkorahastoon tulee perustua hyväksytyyn suunnitelmaan omavastuun kattamisesta. Siirto vahinkorahastosta tehdään kattamaan tuloslaskelman kirjattua vahingonkorvausmenoa tai vahingon kohteena olevasta omaisuudesta tehtyä poistoa.

Karvian kunnanhallitus esittää vuoden 2023 tilinpäätöksen yhteydessä kunnanvaltuustolle, että tilikauden alijäämä -504 628,43 euroa siirretään yli-/alijäämätilille.

1.22 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Uuden kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädettyä velvollisuutta kattaa kunnan taseeseen kertynyt alijäämä sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauden 2015 tilinpäätöksessä taseeseen kertyneeseen alijäämään. Koska Karvian kunnan taseessa ei ole kertynyttä alijäämää, ei menettely koske kuntaa. Talouden suunnittelussa tulee huomioida julkisen talouden tiukkeneminen.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Seuranta koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutumisvertailuosassa.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista, määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen ja kunnanhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta.

Verorahoitteen toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Yleensä kunnan on mahdollista päättää palvelun saatavuudesta, riittävydestä ja kohdentuvuudesta, jolloin tavoitearvot voidaan määritellä hyvinkin sitoviksi. Sen sijaan muutokset asiakkaan tai väestöryhmän hyvinvoinnissa voivat olla seurausta suuressa määrin muista tekijöistä kuin kunnan palveluista. Vaikuttavuuteen liittyviä tavoitearvoja joudutaan ehdollistamaan tiettyjen ulkoisten edellytysten täyttymisellä. Vaikuttavuustavoitteisiin liittyy yleensä myös olennaisesti talousarviovuotta pidempi aikajänne.

Yleensä pitkän aikavälin tavoitteissa, koko väestöä koskevissa tavoitteissa ja tavoitteissa, joiden saavuttaminen riippuu myös muista tekijöistä kuin kunnan toimenpiteistä, sitovuus määritellään väljemmin. Palvelujen määrää, laatua, palvelukykyä tai asiakastyytyvyyttä koskevat tavoitteet voidaan määritellä joko sitovasti määräyksiköinä tai väljemmin määräväljyysinä tai kehityssuuntina. Voimavarojen niukkuus saattaa kuitenkin edellyttää ehdottomia suoritemäärälle tai yksikkökustannukselle asetettavia raja-arvoja, joita ei voi ylittää. Toimenpide- ja hanketavoitteissa tavoitearvo on yleensä yksiselitteisesti määrätty: hallintosäntö uudistetaan, kehittämissuunnitelma laaditaan, kuntayhtymä puretaan tai puhdistamo rakennetaan.

2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Määräraha on valtuuston talousarviossa toimitelmelle myöntämä, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen määrätyn tehtävän suorittamiseksi tai hankkeen toteuttamiseksi. Kunnan ja kuntayhtymän rahankäyttö perustuu valtuuston myöntämään määrärahaan. Talousarviossa myös suoraan tuloslaskelma ja rahoitusosaan merkittäviin menoihin on näin ollen osoitettava määrärahat. Vastaavasti suoraan tuloslaskelmaosaan ja rahoitusosaan merkittävät rahan lähteen ovat talousarviossa tuloarvioita.

Tuloarvio on valtuuston talousarviossa toimitelmelle asettama tehtävä-, hanke- tai tulolajikohtainen tulotavoite.

Toteutumisvertailusta tulee käydä ilmi määrärahat, tuloarviot ja niiden toteutuneet menot sekä tulot ja niiden erotus (toimintakate/netto). Alkuperäinen talousarvio ja siihen tehdyt hyväksytyt muutokset esitetään erikseen. Poikkeamana esitetään muutetun talousarvion ja toteutuman erotus. Toteutumisvertailussa tehdään selkoa merkittävien poikkeamien syistä.

Toteutumisvertailussa esitetään sekä budjetoidut että toteutuneet menot ja tulot bruttomääräisenä riippumatta siitä, onko sitovuus talousarviossa määritelty brutto- vai nettoperiaatteen mukaan. Karvian kunnassa talousarvion sitovuus on määritelty bruttoperiaatteen mukaan.

Muutokset talousarvioon tulee tehdä talousarviovuoden aikana välittömästi, kun muutostarve on tiedossa. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan hyväksyä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksessä talousarviomuutoksia ei tule enää tehdä, vaan valtuuston tulee ottaa poikkeamiin kantaa tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Kertomusvuonna valtuusto hyväksyi seuraavat muutokset talousarvioon:

Menolisäykset:

- Elinkeinoelämän kehittäminen, kustannuspaikka 002110 Elinvoimalautakunta: jtf-rahoituksen info- ja neuvontahanke: 1 500 euroa
- Tekninen osasto, kustannuspaikka 007420 Viemärilaitos: lietalavan hankinta: 10 000 euroa
- Elinkeinoelämän kehittäminen, investoinnit: Neva-Lylyn retkeilyalueen puitteiden parantaminen: 22 000 euroa
- Tekninen osasto, investoinnit: Prinkkiläntien loppupään kunnostaminen 30 000 euroa
- Koulutoimi, kustannuspaikka 005121 Yhtenäiskoulu, perusopetus: henkilöstömenot: 30 000 euroa
- Kansalaisopisto, kustannuspaikka 005301 Kansalaisopisto: asiakaspalvelujen ostot: 13 000 euroa
- Muu koulutus, kustannuspaikka 005401 Musiikkioppilaitokset: asiakaspalvelujen ostot: 13 000 euroa
- Hallinto, kustannuspaikka 001142 Muu keskustoimisto: talous- ja henkilöstöhallinnon ostopalvelut: 55 000 euroa
- Varhaiskasvatus, kustannuspaikka 0005605 tulot/henkilöstömenot: tulot 18 000 euroa / menot 55 000 euroa
- Sosiaali- ja terveyspalvelut, kustannuspaikka 001501 sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen/Posan vuodelle 2022 kohdistuvat lisäkulut: 30 000 euroa
- Tekninen osasto, kustannuspaikat: 007400 vesi- ja viemärilaitos (25 000 €) / 007500 siivous- ja keittiöpalvelut (15 000 €) / rakennukset ja alueet (40 000 €) / 007210 liikenneväylät (25 000 €) : muiden palvelujen ostot: yht. 105 000 euroa
- Tekninen osasto, kustannuspaikat: 007100 tekninen hallinto ja suunnittelu (35 000 €) 007300 kiinteistöt (60 000 €) 007400 vesi- ja viemärilaitos (10 000 €) 007500 siivous- ja keittiöpalvelut (60 000 €): henkilöstömenot: 165 000 euroa
- Tekninen osasto, investoinnit: kirjaston muutostyöt itsepalvelukäyttöön 5 000 €, yhtenäiskoulun keittiön varustaminen 14 000 €, kunnantalon ilmanvaihdon ja viilennyksen tehostaminen 10 000 €, vapaa-aikatoimen tilojen kunnostus 4 000 €, kaava-alueen katujen rakentaminen/saneeraus 35 000 €, jätevesipumppaamon saneeraus 6 000 €, paineenkorotusaseman aggregaatin suojarakennus 20 000 €, Ylinenkadun rakentaminen 36 000 €: 130 000 €

2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosan toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja niiden syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakuntaan kuuluivat seuraavat kunnanvaltuuston valitsemat luottamushenkilöt: Kaija Kangas (puheenjohtaja), Hilma Välimäki (varapuheenjohtaja), Merja Holkko (jäsen) Jukka Ohrankämmen (jäsen), ja Ilmo Törmä (jäsen).

Lisäksi kokouksissa on ollut läsnä JHTT-tilintarkastaja Ilari Karhu Oy SK-Reviisorit Ab:sta.

Tarkastustoimen tarkoituksena on hoitaa kunnan ulkoinen tilintarkastus (tarkastuslautakunta ja ammattitilintarkastajat). Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta on täyttänyt lakisääteiset velvoitteensa määräajassa vuonna 2023.

Talousarviossa 2023 tarkastuslautakunnalle on määritelty seuraavat tavoitteet:

Tavoite 1: Arviointikertomuksesta on hyötyä päätöksen tekijöille

Toimenpide: Arviointikertomuksessa esitetään kunnan toiminnan kehittämiseen ehdotuksia.

Arviointi/ mittari: Kehittämisehdotusten määrä

Toteutuminen: Arviointikertomuksessa on ehdotuksiksi katsottavia huomiota 5 kappaletta

Tavoite 2: Viranhaltijoiden ja työntekijöiden haastattelut ovat tarkoituksenmukaisia arvioinnin tarkoitukseen

Toimenpide: Annetaan haastateltaville kysymykset etukäteen

Arviointi/ mittari: Kyselylomakkeen tms. etukäteisvalmistelun käyttö

Toteutuminen: Tarkastuslautakunta on toimittanut kaikille haastateltaville viranhaltijoille kysymykset ennen jokaista haastattelua.

Tarkastuslautakunta	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot							%
Toimintamenot	-11 101	-13 700		-13 700	-9 128	4 572	67 %
Toimintakate (netto)	-11 101	-13 700		-13 700	-9 128	4 572	67 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset							
Muut laskennalliset kustannukset	-1 970				-1 709		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-13 071	-	-	-13 700	-10 837		79 %

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa.

Karvian kunnanhallituksessa jäseniä on yhdeksän, ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Vuoden 2023 aikana kunnanhallitus kokoontui 19 kertaa ja käsitteli 245 pykälää. Kokouspäivät olivat 5.1, 23.1, 13.2, 6.3, 15.3, 27.3, 17.4, 21.4, 8.5, 29.5, 19.6, 11.8, 21.8, 17.10, 11.9, 2.10, 16.10, 23.10, 13.11 ja 4.12.

Kunnanhallituksen kokouksissa läsnä olivat kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston puheenjohtajat: Päivi Suominen, Jari Kannisto, Heikki Huhtaluoma, Sami Laitila, Voitto Raita-aho ja Tuire Huhdanmäki. Lisäksi kokouksissa mukana olivat kunnanjohtaja Tarja Hosiasluoma esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjinä kunnansihteeri Kaisamaija Ronkainen ja hallintosihteeri Minna-Mari Risulahti.

Kunnanhallituksen jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet

Nimi (läsnä)	Asema
Suominen Päivi (17/19)	puheenjohtaja
Lähdekorpi Marko (2/19)	varajäsen
Kannisto Jari (18/19)	varapuheenjohtaja
Sartoneva Sauli	varajäsen
Ylilampi Tomi (16/19)	jäsen
Salo Merja (1/19)	varajäsen
Tuuliniemi Teemu (18/19)	jäsen
Haavisto Jonna (1/19)	varajäsen
Ala-Kantti Soile (19/19)	jäsen
Lepistö Jari	varajäsen
Koivuniemi Tanja (18/19)	jäsen
Anttila Johanna (1/19)	varajäsen
Kaskimäki Veijo (19/19)	jäsen
Lentovaara Joni	varajäsen
Vähäsavo Jaana (16/19)	jäsen
Hietakoivisto Marita (3/19)	varajäsen
Koivumäki Jyrki (17/19)	jäsen
Hietaluoma Jaakko (1/19)	varajäsen

Keskusvaalilautakunta

Vuoden 2023 huhtikuussa järjestettiin eduskuntavaalit. Vaalien kokonaisäänestysprosentti Karvian osalta oli 74,8%.

Keskusvaalilautakunta kokoontui vuonna 2023 yhteensä viisi kertaa.

Keskusvaalilautakunnan jäsenet ja varajäsenet kutsujärjestyksessä

Nimi (läsnä)	Asema
Myllyviita Atte (5/5)	Puheenjohtaja
Sievi-Korte Sirpa (5/5)	Varapuheenjohtaja
Mustajärvi Markus (3/5)	Jäsen
Ylilammi Yrjö (5/5)	Jäsen
Välimäki Pirkko (4/5)	Jäsen
Niskala Eija (1/5)	Varajäsen
Lundström Tomas (0/5)	Varajäsen
Pukkila Esa (1/5)	Varajäsen
Kivistö Esko (1/5)	Varajäsen
Hietakoivisto Marita (0/5)	Varajäsen

Keskusvaalilautakunnan sihteerinä toimi hallintosihteerinä Minna-Mari Risulahti ja varasihteerinä kunnansihteerinä Kaisamajja Ronkainen.

Palkkatoimikunta

Palkkatoimikunta päättää virka- ja työehtosopimuksen tekemisestä Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuutuksen nojalla ja sopimuspalkkaiseksi nimetyn viranhaltijan palkasta sopimisesta Kunnallisen työmarkkinalaitoksen suostumuksella, virka- ja työehtosopimuksen täytäntöönpanosta, virkaehtosopimuksen harkinnanvaraisen määräysten soveltamisesta, pääsopimuksen ja työehtosopimuksen mukaisista paikallisneuvotteluista sekä kunnan viranhaltijain neuvotteluoikeudesta annetun lain mukaisista neuvotteluista ja virka- ja työehtosopimuksen mukaisesta harkinnanvaraisesta palkkaluokkiin sijoittelusta. Palkkatoimikunnan päätökset viedään tiedoksi kunnanhallitukselle.

Kunnanhallituksen asettama palkkatoimikunta kokoontui vuonna 2023 kaksi kertaa 26.6. ja 18.12.2023. Kokouksissa on ollut läsnä myös kunnanjohtaja Tarja Hosiasluoma.

Palkkatoimikunta

Suominen Päivi	pj
Huhtaluoma Heikki	jäsen
Koivumäki Jyrki	jäsen
Välimäki Hilma	jäsen
Kaisamaija Ronkainen	sihteeri / palkka-asiamies / valmistelija

Yhteistyötoimikunta

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat mm. henkilöstön asemaan oleellisesti vaikuttavat palvelutoiminnan muutokset, tutkimus- ja kehittämishankkeet, kone- ja laitehankinnat sekä olennaiset muutokset työtehtävissä, töiden ja työtilojen järjestelyissä, lomautusilmoitusten antamista, virka- ja työsopimussuhteiden irtisanomista tai osa-aikaistamista edeltävä asian käsittely silloin, kun toimenpiteet johtuvat hallinnollisista, taloudellisista ja tuotannollisista syistä sekä viraston, laitoksen tai muun toimintayksikön taloudellista tilaa, toiminta- ja taloussuunnitelmaa sekä talousarviota ja sen täytäntöönpanoa koskevat esitykset.

Yhteistyötoimikunta kokoontui vuonna 2023 kaksi kertaa 6.6. ja 19.10.2023.

Yhteistyötoimikunta

Päivi Suominen	kh:n puheenjohtaja
Ala-Rämi Sirpa	JYTY:n edustaja
Nevala Eija	JHL:n edustaja
Lamberg Katri	JUKO:n edustaja
Kaisamaija Ronkainen	kunnansihteeri
Hosiasluoma Tarja	kunnanjohtaja
Huhtaluoma Heikki	kv:n puheenjohtaja 31.7.23 asti
Raita-aho Voitto	kv:n puheenjohtaja 1.8.23 alkaen

Työsuojelutoimikunta

Työsuojelutoimikunnan ovat vuonna 2023 muodostaneet työsuojeluvaltuutetut Olli Liikala ja Sirpa Ala-Rämi kunnanhallituksen edustaja Teemu Tuuliniemi sekä työsuojelupäällikkö Eija Nevala. Vuonna 2023 työsuojelutoimikunta kokoontui kaksi kertaa 14.6. ja 19.12.2023.

Ystävyystoimikunta

Ystävyystoimikunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2023.

Ystävyystoimikuntaan kuuluivat Voitto Raita-aho (pj), Taina Ukkola, nuorisosihteeri, Tarja Hosiasluoma, Arja Honkanen ja Minna-Mari Risulahti (sihteeri).

Viru-Nigulan kunnanjohtajalta tuli kutsu saapua perinteiseen festivaaliin Kundan Meri- ja perhepäiville 7. – 9.7.2023. Matkalle osallistui Voitto Raita-aho, Joni Lentovaara, Taina Ukkola, Minna-Mari ja Ari Risulahti.

Karvian kunta puolestaan kutsui Viru-Nigulan kunnasta ystävyyskuntavieraita juhlistamaan Karvia-Päiviä 4.-7.8.2023. Vieraita saapui yhteensä seitsemän. Lisäksi heidän mukanaan tuli neli jäseninen selloyhtye C-Jam.

Tulopäivä alkoi perinteisellä ystävyyspuun kastelulla, jonka jälkeen siirryttiin Opinpolkuun syömään ja kahvittelemaan. Tämän jälkeen vieraat majoituivat Holkon vierastalolle Sarvelaan. Majoittumisen jälkeen käytiin tutustumassa Kyläkauppa Käntynmäkeen nauttien makoisat jäätelöannokset. Illan ohjelma jatkui Karvia-päivien avajaiskulkueen seuraamisella, jonka jälkeen nautittiin sellomusiikista Karviatalolla C-Jamin konsertissa. Konsertin jälkeen vietettiin yhteistä iltaa Holkon vierastalolla.

Lauantain päiväohjelmassa oli tutustuminen Olohuoneeseen ja Kulttuurikeskus Skantziin. Matka jatkui Viinitila Meggalaan Venesjärvelle. Siellä ohjelmassa oli viinitasting, ruokailu, viinehtimökierros ja kahvit. Kun palattiin Karviaan, vuorossa oli Willien löylyjen tapahtuma alueen kiertäminen. Iltaa jatkettiin osallistumalla Karvia-Päivien ulkoilmatapahtumaan.

Sunnuntain ohjelmassa oli osallistuminen perinteiseen Karvia-päivien tori tapahtumaan. Vierailamme oli varattuna oma toripaikka Viru-Nigulan kunnan esittelyyn.

Vieraat lähtivät maanantai aamuna kotimatalle.

Yleishallinto

Toiminta-ajatus

Yleishallinnon tulosalueelle kuuluvat kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja toimikuntien menot, keskustoimiston menot, toimistotarvikevarasto, atk-palvelut, kopiokoneiden vuokrat ja huoltomaksut, työterveydenhuolto ja työsuojelu, verotuskustannuksien osuudet valtiolle; Kuntaliiton, Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja Satakuntaliiton osuudet, ystävyyuskuntatoiminta ja avustukset vesiosuuskunnille.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Tavoite 1:

Henkilöstön perehdyttämien uusiin ja juuri käyttöön otettuihin järjestelmiin

Toimenpide: Yhteisiä harjoittelukertoja ja koulutuksia

Arviointi/ mittari: Koulutusten ja harjoittelujen määrä

Tavoite 2:

Uusien yhteisten toimintatapojen suunnittelu ja käyttöön ottaminen

Toimenpide: Säännölliset palaverit ja yhteissuunnittelu

Arviointi/ mittari: Suunnittelu- palaverikertojen määrä

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut:

Yhteisiä harjoittelukertoja ja koulutuksia	4
Suunnittelu- palaverikertojen määrä	kerran viikossa

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta

Henkilöstön on perehtynyt vuonna 2021 käyttöön otettuihin järjestelmiin jatkuvasti lisää. Vuoden 2022 alusta otettiin käyttöön asianhallintajärjestelmän lisäosa, luottamushenkilöiden Portaali kokousmateriaalien jakamista varten. Yleishallinnon henkilöstö on vastannut koulutoimen henkilöstön perehdyttämisestä ja kouluttamisesta järjestelmiin. Toimintatavat ovat hakeneet edelleen muotoaan uusien järjestelmien ja ulkoistettujen palveluiden suhteen.

Yleishallinto	TP2022	Alkup. TA 2023	TA-muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	48 523	49 735		49 375	47 915	- 1 820	96%
Toimintamenot	-670 107	-715 203	-55 000	-770 203	-708 178	62 025	92 %
Toimintakate (netto)	-621 584	-665 468	-55 000	-720 468	-660 264	60 204	92 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-10 261	-791 080			-8 534		
Muut laskennalliset kustannukset	-198 061				247 213		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-438 785	-1 456 548	-	-1 511 548	-421 585		28 %

Muut yleispalvelut

Muiden yleispalveluiden tulosalueen muodostavat joukkoliikenne, vuokralle annetut alueet, kunnan väestönsuojelu, vuokratilayhtiön hoito sekä kehittämissuunnitelmat. Vuokratulot on sijoitettu teknisen toimen talousarvioon. Muu toiminta sisältää mm. vauvarahan, irtoeläinten kiinniottamisen ja hoidon kustannukset sekä muut tilastojen vaatimat eriteltävät kustannukset.

Muut yleispalvelut	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
--------------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	-----------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	5 035	5 000		5 000	5 401	108	108%
Toimintamenot	-382 810	-41 300		-41 300	-21 864	-19 436	53 %
Toimintakate (<i>netto</i>)	-377 774	-36 300		-36 300	-16 462	-19 838	45 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-1 811				-1 087		
Muut laskennalliset kustannukset	-10 240				-1 857		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-389 825			-	-19 407		53 %

Erikoissairaanhoidon toteumavertailu

Erikoissairaanhoido	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma- %
---------------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	---------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	-17 333	-	-	-	-	-	
Toimintamenot	- 3 536 614	-	-	-	13 522	13 522	%
Toimintakate (netto)	- 3 553 947	-	-	-	13 522	13 522	%

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset							
Muut laskennalliset kustannukset	- 57102				-		
Tehtävän kokonaiskustannukset	- 3 611 049				-		

valtuuston nähden sitovat erät

Sosiaali- ja terveystoimen toteumavertailu

Ympäristötoimen palvelut ostetaan Kankaanpään kaupungilta. Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän lopettamisen kustannuksia on myös kohdentunut tälle tulosalueelle.

Sosiaali- ja terveystoimen	TP2022	Alkup. TA 2023	TA-muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
-------------------------------	--------	-------------------	--------------	---------------------	-----------------	-----------	-----------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	5 193				24 520	24 520	%
Toimintamenot	-6 890 012	-210 872	-30 000	-240 872	-251 927	-11 055	105 %
Toimintakate (netto)	-6 884 819	-210 872	-30 000	-240 872	-227 407	13 465	94 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset							
Muut laskennalliset kustannukset	-71 533				-1 059		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-6 956 352				-228 465		95 %

Elinvoimalautakunta

Toiminta

Elinvoimalautakunnan tehtävät ovat kunnan elinvoimaisuuden kehittäminen, eri elinkeinojen edistäminen, yleinen kehittäminen, yleisen viihtyvyyden edistäminen, kuntamarkkinointi, työmarkkinoiden kehittäminen, työllisyyden edistäminen sekä asiantuntijana toimiminen elinkeinotoiminnan edellytysten parantamiseksi.

Elinvoimalautakunnan kokouksia oli toimintavuonna 3 kertaa. Elinvoimalautakunnan kokouksissa on vierailut eri alojen yrittäjiä kertomassa omasta toiminnastaan. Tämä on osoittautunut hyväksi tavaksi saada tietoja yrittäjien kuulumisista ja toiveista. Elinvoimalautakunta edustaa myös monipuolista asiantuntemusta eri toimialoista ja kunnan asioista, tämä auttaa paljon elinvoima-asioiden eteenpäin viemistä.

Elinvoimalautakunta hyväksyi elinvoimapoliittisen ohjelman, jonka laadinta osallistuivat tekninen lautakunta, vapaa-ajan lautakunta, kasvatusta- ja opetuslautakunta, Karvian Yrittäjät ry, Willi Karvia Oy, Karvian Vuokratalot, MTK Karvia ja vanhus- ja vammaisneuvosto.

Yrittäjiä informoitiin ajankohtaisista asioista sähköpostilla, suorilla yhteydenotoilla ja facebook julkaisuilla. Willi Karvialta ostettiin yritystietojen päivitystä ja markkinointiapua yrittäjille. Business Karvia sivustolle kerättiin kunnan yrittäjät toimialoittain ja yrittäjille tarpeellista tietoa esimerkiksi rahoituksesta. Myös vapaat toimitilat löytyy tältä sivustolta. Sivusto on oma sivustonsa ja sinne pääsee myös kunnan sivuilta. Vuonna 2023 jatkettiin matkailun kehittämistä Willi Karvia Oy:n toimintana. Kunnan toimintana aloitettiin retkeilyalueen kehittäminen Alkkiaan yhteistyössä Parkanon kaupungin kanssa sekä talviaikuisen matkailun kehittäminen.

Willi Karvia Oy perustettiin koordinoimaan ja markkinoimaan yritysten palveluita matkailijoille. Willi Karvian toiminta tukee laajasti niiden yritysten toimintaa, jotka tarjoavat palveluitaan matkailijoille. Toiminnasta on hyötyä myös yhdistyksille, jotka harjoittavat varainhankintaa palveluita tuottaen tai tapahtumia järjestämällä. Toiminnalla on iso merkitys elinvoiman kannalta ja myös kokonaisuutena paikkakunnan markkinoinnissa. Kulttuurikeskus Skantzissa järjestettiin paljon erilaisia tapahtumia. Keikkamyymien ja tapahtumajärjestäjien kanssa on saatu aikaan jatkuva yhteistyö ja paikan tunnettuus on kasvanut.

Matkailun kehittämistä tehdään myös yhteistyössä muiden Lauhanvuori- Hämeen kangas Geoparkin alueen kuntien kanssa. Geopark on kansainvälinen ainutlaatuisen geologisten kohteiden yhteisbrändi. Geoparkit pyrkivät edistämään geomatkailua, geologisen perinnön säilyttämistä, luonnontieteiden opetusta ja kestävän kehityksen mukaista liiketoimintaa. Willi Karvia Oy teki hankeyhteistyötä Kauhajoen puolella sijaitsevan Kammikylän ja Alpon Savannin kanssa. Kammista Skantziin – Taiteiden reitti sai Väylävirastolta hyväksynnän viralliseksi matkailutietieksi alkuvuodesta 2021 ja sen markkinointia jatkettiin myös vuonna 2023.

Kunnanjohtaja on ollut yrittäjiin yhteydessä ja toiminut hanketoiminnan aktivaattorina. Willi Karvia Oy:n työntekijä Jenny Ylilampi on käyttänyt puolet työpanoksestaan yritysten hyväksi ja ollut yhteydessä yrittäjiin etenkin markkinointiin liittyen. Jenny Ylilampi ja Karvian Yrittäjien puheenjohtaja Niina rautiainen ovat yhdessä alkaneet tehdä yritysvierailuja. Tästä on tullut kiitosta. Neuvontatyössä on apuna ja mukana Satakunnassa olevat julkisten asiantuntija- ja rahoittajatahojen toimijat, yhteistyössä karvialaisten yrittäjien hyväksi. Satakunnan Yrittäjien ja Pro Agrian neuvontapalveluita on myös hyödynnetty. Karvian kunta teki sopimuksen alkavien yrittäjien neuvontapalveluista Satakunnan Yrittäjien kanssa ja tämä toiminta on lähtenyt hyvin liikkeelle. Anne Heikintalo hoitaa alkavien yrittäjien neuvontaa Karviassa.

Karvia on mukana seudullisessa JTF hankkeessa ja hankkeelle palkattu hankeneuvoja Piritta Huhtasalo on neuvonut myös karvialaisia yrittäjiä hankerahoituksessa.

Kunnalla oli käytössään yritysten toiminnan tukemiseen koulutus, markkinointi- ja nuorten kesätyöllistämistuki sekä palveluseteli. Näiden osalta määräraha tuli käytetyksi ja eniten tukea haettiin markkinointiin. Kesätyöllistämistukea

haettiin vähemmän kuin määrärahaa oli tarjolla ja kaikkien kesätyöllistämistä rahaa hakeneiden yritysten kohdalta tukiehdot eivät kuitenkaan täyttyneet tai työntekijää ei löytynyt.

Kankaanpään aikuiskoulutuskeskuksen seudullisen työpajan Valtin sivutoimipisteenä kunnassa toimi puutyöpaja, kierrätyskeskus sekä Moon Karviasta torimymälä. Näillä toimilla pystytään aktivoimaan, työllistämään, pitkäaikaistyöttömiä, harjoittelijoita, kuntoutuvia, sekä Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän muita asiakkaita. Työttömiä on kuntouttavassa toiminnassa ja työkokeilussa myös kunnalla. Valtin toimipisteissä työskenteli myös nuoria ja vammaispalveluiden asiakkaita. Työpajan toiminnassa on tapahtumassa muutoksia vuonna 2024. Kuntouttava työtoiminta ja vammaispalvelun asiakkaat siirtyivät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueen vastattavaksi ja tämä aiheutti haasteita Aikuiskoulutussäätiön toiminnan rahoitukseen ja asiakkaiden ohjautumisessa palveluiden piiriin.

Toiminta-ajatus

Elinkeinoelämän edellytysten ja kilpailukyvn turvaaminen on kuntastrategian ja elinkeino-ohjelman läpikäyvä menestystekijä. Kunta toimialansa osalta turvaa elinkeinoelämän hyvät toimintaedellytykset ja kilpailukyvn. Kehittämiseksi ja kasvulle luo perustan aktiivinen maa- ja kaavoituspolitiikka ja yrittäjille järjestettävällä koulutuksella on iso merkitys. Tämän toteuttamisessa käytetään apuna toimintaympäristöverkon kaikkia mahdollisia yhteistyötahoja. Karvia tukee myös elinkeinopolitiikan keinoin kunnan palvelujen säilyttämistä, väestön vähenemisen lakkaamista, uusien yritysten ja työpaikkojen luomista. Karviasta on muodostumassa merkittävä tuulivoimatuotantoalue ja toinen tuulivoimapuisto valmistui vuoden 2023 aikana. Myös useita aurinkovoimahankkeita on selvityksen alla. Uusiutuvan energian lisärakentaminen vaatii sähköverkon osalta täydentämistä. Matkailun kehittämisellä on paljon potentiaalia ja siitä on hyötyä hyvin monille yrityksille ja yhdistyksille. Majoituspaikkoja on syntynyt mukavasti lisää. Vuonna 2023 Karviassa oli n. 280 yritystä. Eläköityvien yrittäjien osalta toiminnalle olisi hyvä löytää jatkaja.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

	kpl	kpl
Uudet yritykset	15	20 (PRH)
Yrityskäynnit	35	40
Hankehakemukset	5	5
Uudet työpaikat	20	22

Karviassa oli joulukuun lopussa 92 työtöntä työnhakijaa. Työttömien osuus on 9,8 %työvoimasta. Pitkäaikaistyöttömiä oli 30. Karviassa oli joulukuun lopussa avoinna 10 työpaikkaa.

Uusyrittösten neuvontapalveluiden kautta perustettiin yhdeksän uutta yritystä ja neuvontatapahtumia oli 33 kpl. Yritysneuvoja oli tavattavissa Karvia-Päivillä ja piti yrittäjyysinfon kunnantalolla 19.10. Uusyrittösten yrittäjyysinfoja pidettiin yhteensä 41 kpl eri aiheista.

Elinkeinotoimen talousarvion toteuma vuonna 2023

Elinkeinotoimi	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
----------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	--------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	2 435		-				
Toimintamenot	255 613	-259 451	-1500-	- 260 951	-231 845	29 106	89%
Toimintakate (netto)	-253 178	-259 451	-1500	-260 951-	-231 845	29106	89%

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-4440				-4 440		
Muut laskennalliset kustannukset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-271 324	-259 451	-1500	-260 951	252 246	8 705	97%

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut: (ALV 0 %)

Toimintatulot: Toimintatuloja ei ollut.

Toimintamenot: Toimintakulujen osalta talousarvioon varattiin 260 951€, josta toteutui 231 845€. Elinvoimatoimen osalta budjetti alittui 29 106 euroa. Avustuksia ei haettu niin paljoa kuin oli budjetoitu ja työllistymistä tukevaan toimintaan ei kulunut budjetoitua summaa.

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta

Toimintavuosi 2023 oli edelleen useista eri syistä haasteellinen monille yrityksille. Muutokset energiaverotuksessa vaikuttivat turveyrittäjien toimintaan. Koronan jälkivaikutukset heijastelivat vielä palvelualan yrityksiin. Ukrainan sodan vaikutuksesta yrittäjien kustannukset kallistuivat huomattavasti. Monen yrityksen tarina päättyi konkurssiin. Työpaikkojen määrässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Perustettujen yritysten lukumäärä on liikkunut vuosittain 10- 20 kappaleen välillä, mutta viime vuonna yrityksiä perustettiin ennätyselliset 20 kpl. Yritykset ottavat yhteyttä paljolti yrityksen perustamiseen liittyvien neuvonta- ja hankeasioiden, markkinoinnin ja yritystukien merkeissä.

Kokonaisuutena tavoitteissa onnistuttiin resursseihin nähden kohtuullisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen maaseututoimen osalta

Karviassa oli 179 tukea hakevaa maatilaa ja yhteensä 8 200 ha viljeltyä peltoa. Reilu neljännes Karvian tiloista harjoittaa kotieläintuotantoa, joista yleisin on lypsykarjatalous. Nurmirehun lisäksi yleisimmät viljelykasvit ovat kaura ja rehuohra sekä viljojen seoskasvustot. Maatiloille maksettu tukimäärä oli kaikkiaan 7,15 miljoonaa euroa. Porin yhteistoiminta-alueella oli 730 tilaa, joista neljännes kotieläintiloja ja 38 520 hehtaaria peltoa, josta neljännes nurmella. Maatalouden tukioikeusjärjestelmä poistui vuoden 2022 lopussa. Vuoden 2023 alusta alkaen tuet ovat perustuneet maatalousmaan pinta-alaan ilman erillistä tukioikeusjärjestelmää. Peltotukihaku muuttui täysin sähköiseksi uuden ohjelmakauden myötä, jolloin tukia ei voinut hakea paperilomakkeilla peltotukihaun aikana. Paperilomakkeilla pystyi hakemaan tukia ainoastaan seitsemän päivän ajan tukihaun päättymisen jälkeen. Myöhästyneestä hakemuksesta tuli vähennystä tukiin. Karviassa ei ollut myöhästyneitä peltotukihakemuksia, joten sähköisen haun osuus oli 100 %. Ainoastaan yksi haki ympäristösitoumuksen myöhässä, joten se oli vain täydennys hakemukselle.

Porin kaupungin maaseutupalveluissa jatkettiin aiemman mukaisesti pääosin etätöissä. Karvian toimipisteessä lähipalvelua on kuitenkin ollut koko vuoden saatavissa. Pääsääntöisesti maaseutusihteeri oli paikalla keskiviikkoisin ja henkilökohtaiset tapaamiset sovittiin ajanvarauksella. Lähipalvelua oli sovittaessa muunakin ajankohtana virka-ajan puitteissa. Käytäntö ajanvarauksesta on otettu hyvin vastaan ja se on osoittautunut toimivaksi. Lomakkeita on jätetty myös kunnantalon neuvontaan, josta ne on skannattu maaseutupalveluiden yhteiseen sähköpostiin. Yleisimpiä asiakastapaamisilla hoidettavia tehtäviä olivat lomakkeiden noutaminen ja palauttaminen, viljelijöiden neuvonta ja erilaiset lisäselvitykset.

Kesäkuussa peltotukihaun aikana lähipalvelua tarjottiin päivittäin tuenhakijoiden palvelutarpeen turvaamiseksi. Viimeisenä tukihakupäivänä 15.6.2023 paikalla olivat maaseutusihteerit Jessica Jokinen ja Milla Ruuhikorpi.

Peltotukihakukoulutus järjestettiin valtuustosalissa 19.4.2023, kouluttajina toimivat kaikki Porin yt-alueen viranhaltijat. Koulutukseen ilmoittautuneita oli 45 kpl.

Veroilta pidettiin 16.2.2023 valtuustosalissa, kouluttajana toimi Juha Sarviluoma. Osallistujia oli yhteensä 8 kpl.

Ruiskuntestausta järjestettiin 27.5.2023 ja testaajana toimi totuttuun tapaan Hämeen Agrotaito. Testattavia ruiskuja oli 9 kpl ja tutkintoja suoritettiin 2 kpl.

Porin toimipiste muutti Porin Leijonaan, osoitteeseen Yrjönkatu 6, joulukuussa 2023. Asiakaspalvelu on toiminut uusissa tiloissa ajanvarauksella 2.1.2024 alkaen.

Maaseututoimitoimi	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
---------------------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	--------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot			-				
Toimintamenot	-81 650	-90 900	-	- 90 900	-77 154	13 746	85%
Toimintakate (netto)	-81 650	-90 900		-90 900	-77 154	-13 746	85%

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset							
Muut laskennalliset kustannukset	-4949				-3951,59		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-86 599	-90 900		-90 900	-81 106	9794	89%

Maatiloille myönnettäviä avustuksia maksettiin kaikkiaan 527 euroa.

Yhteistoimintaosuus Porin kaupungille oli 75 874 euroa.

Elinvoimalautakunnan toteuma kokonaisuudessaan sisältäen elinvoimatoimen ja maaseututoimen

Elinvoimalautakunta	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
---------------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	--------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	2 435		-				
Toimintamenot	-337 263	-350 351	-1500-	- 351 851	-308 999	42 852	88%
Toimintakate (netto)	-334 828	-350 351	-1500	-351 851	308 999	42 852	88%

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	--4440				-4 440		
Muut laskennalliset kustannukset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-357 924	-350 351	-1500	-351 851	333 352	18 499	95%

Elinvoimalautakunnan investoinnit

Elinvoimatoimen investoinneissa oli Kulttuurikeskus Skantzin jatkohankkeen loppuun saattaminen. Hankkeella tehtiin loppuun ulkorakennuksen kunnostustyö ja rakennettiin kioskirakennus. Neva-Lylyn puitteiden parantaminen. Neva-Lylyyn investoinnissa hankittiin invapuuuce säiliöineen sekä maksettiin ennakkomaksua saunasta ja kodasta.

Lautakuntatyöskentely vuonna 2023

Esittelijänä lautakunnassa toimi Tarja Hosiasluoma. Maaseututoimen asioita esitteli maaseutusihiteeri.

Lautakunnan kokoonpano

Elinvoimalautakunnalla oli vuonna 2023 kolme kokousta, joista yksi oli sähköpostikokous.

nimi (läsnä)	asema	henkilökohtainen varajäsen
Jari Lepistö (3/3)	Puheenjohtaja	Sari Isokallio
Mika Koivuniemi (3/3)	Varapuheenjohtaja	Juha Kuronen
Tomas Lundström (2/3)	Jäsen	Elina Salminen (1)
Elina Kyyhkyharju (2/3)	Jäsen	Pekka Niskala
Tiina Taskinen (3/3)	Jäsen	Sami Laitila
Johanna Anttila (3/3)	Jäsen	Jatta Mäntyjoki
Katrin Raadel (3/3)	Jäsen	Kari Ylimentalo
Juha Rinne (1/3)	Jäsen	Markus Mustajärvi (1)
Ari Väliaho (2/3)	Jäsen	Päivi Luodetlahti

Paikalla kokouksissa ovat lisäksi maaseutusihiteeri Milla Ruuhikorpi, kunnanhallituksen edustaja Jari Kannisto ja nuoritoimen edustaja Marika Köykkä oli kutsuttuna kokouksiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Lautakunta kokoontui 11 kertaa.

Lautakunnan kokoonpano

Varsinainen jäsen (läsnä)

Huhdanmäki Tuire pj (11/11)
Salo Merja (11/11)
Lähdekorpi Marko (10/11)
Viitala Ilkka (8/11)
Tuuliniemi Päivi (11/11)
Santahuhta Jaakko (8/11)
Välimäki Pirkko (10/11)

Varajäsen (läsnä)

Liikala Ari
Tuuliniemi Teemu
Laitila Marika (1/11)
Haavisto Jonna (2/11)
Kytömäki Arja
Koivisto Teppo (1/11)
Valkama Mirva

Lisäksi kokouksiin osallistui:

Kaisamaija Ronkainen, koulutoimenjohtaja, esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä
Reetta Lepistö, varhaiskasvatuksen johtaja
Tanja Koivuniemi kunnanhallituksen edustaja
Arimo Koivisto, rehtori
Mervi Ranta, rehtori
Aleksi Seppä nuorisovaltuuston edustaja

Kunnan koulutoimi

Hallinto, peruskoulut, esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Toiminta-ajatus

Karvian yhtenäiskoulu Opinpolussa pyritään kasvattamaan itsetunnon vahvoja lapsia ja nuoria, jotka arvostavat sekä itseään että toisiaan, ovat rehellisiä, vastuuntuntoisia ja työhönsä tunnollisesti suhtautuvia.

Perusopetuksen tavoitteena on kasvattaa karvialaisista nuorista persoonaltaan ja itsetunnon vahvoja ja yhteistoimintaan kykeneviä nuoria, jotka oppivelvollisuutensa aikana saavuttavat omiin kykyihinsä ja taipumuksiinsa verrattuna mahdollisimman hyvän tieto- ja taitotason, suorittavat perusopetuksen oppimäärän sekä hakeutuvat ja pääsevät toisen asteen koulutukseen.

Oppivelvollisuutta edeltävänä vuotena lapsi osallistuu esiopetukseen. Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville ja perusopetuksen myöhemmin aloittaville esiopetusta järjestetään yhtäläisesti. Toiminta-ajatuksena on eheyttävä, kokonaisuuksiin pyrkivä opetus ja kasvatus yhdessä kotien kanssa ottaen huomioon oppilaan yksilöllinen kehitys.

Yhtenäiskoululla järjestetään aamu- ja iltapäivätoimintaa esikoululaisille ja 1-2-luokan oppilaille sekä erityisoppilaille. Toiminnan tavoitteena on antaa turvallinen ja tuttu paikka viettää koulutyön jälkeistä aikaa ja osallistua koulunkäynninohjaajien johdolla monipuoliseen ja virkistävään toimintaan. Esikoululaisilla on lisäksi oikeus osa-aikaiseen täydentävään varhaiskasvatukseen.

Koululla järjestetään kerhoja. Syksystä 2023 alkaen Harrastamisen Suomen malli -hankkeen kautta saatiin monipuolistettua kerhovalikoimaa. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tavoite 1: Hyvä perusopetus: keskeiset tiedot ja taidot

Toimenpide: Oppilaiden oppimista, kasvu ja hyvinvointia tuetaan suunnitelmallisella varhaisella puuttumisella sekä ennaltaehkäisevällä toiminnalla. Laatutyö kehittämissuunnitelman johdolla. Erityisopetus, koulunkäynti-ohjaajien antama tuki, tukiovetus, läksyparkki

Arviointikriteeri/ mittari: Perusopetuksen jälkeen nuorilla on selvillä jatkokoulutusmahdollisuudet ja jatkokoulutuspaikka. Erityisopetuksen ja ohjaajaresurssien määrä.

Tavoite 2: Luonteva ja kohtelias käytös; joustava vuorovaikutus

Toimenpide: SOPU-tiimi, oppilaiden kiusaamistapausten selvittelyyn, Kasvatuskeskustelut

Arviointikriteeri/ mittari: Palaverissa, arviointikeskusteluissa, opettajien kokouksissa ja muissa oppilaspalaverissa saatu tieto.

Tavoite 3: Tuetaan oppilaiden liikuntaharrastusta

Toimenpide: Koulussa on liikuntatiimi, joka suunnittelee toimintoja ja tapahtumia kouluun sekä liikuntaa lisääviä ratkaisuja koulun toiminnassa. Liikunta on mahdollisuus valita valinnaisaineeksi. Koulun liikuntakerhot.

Arviointikriteeri/ mittari: Suunnitelmien toteutumisen seuranta ja tapahtumien määrä. Valinnaisaineiden toteutuminen. Liikuntakerhojen osallistujamäärä.

Tavoite 4: Oma-aloitteisuuden ja itsenäisyyden vahvistaminen

Toimenpide: Elämänhallintataitojen opiskelu, elämänhallinnan portaat 0–9-luokille -mukaisesti. Oppilaanohjaus.

Yrittäjyyskasvatus oppiaineena.

Arviointikriteeri/ mittari: Palaverissa, arviointikeskusteluissa, opettajien kokouksissa ja muissa oppilaspalaverissa saatu tieto. Yrittäjyyskasvatuksen opintojen ja tapahtumien määrä.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut:

Henkilöstömäärä	2021	2022	2023
Opettajat	22	21	21
Toimistosihtööri	1	1	1
Koulunkäynnin ohjaajat	11 (6 vak. / 5 määräaik.)	12 (6 vak. / 6 määräaik.)	14 (joista 8 vak. / 6 määräaik.) (1 vak. eläköityi, 1 perhevapaalla)
Koulukuraattori	1,5 pv / vko	1,5 pv / vko	1,5 pv / vko
Koulunuorisotyöntekijä			1 (sis. koulunkäynnin vak. ohjaajiin)
Koulupsykologi	0 (tutkimuksia ostopalveluna)	0 (tutkimuksia ostopalveluna)	1-2 pv / vko (syksystä lähtien)

Oppilasmäärä

Tilastointipäivä 20.9.

Luokka-aste	20.9.2021	20.9.2022	20.9.2023
Esiopetus	28	18	18
1.	21	29	18
2.	23	20	30
3.	21	26	20
4.	14	26	23
5.	21	15	25
6.	24	23	15
7.	17	25	24
8.	20	16	25
9.	20	21	15
Yhteensä	209	219	213

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta

Koko kunnan esi- ja perusopetus järjestetään vuonna 2017 toimintansa aloittaneessa yhtenäiskoulussa. Oppilasmäärä esi- ja perusopetuksessa on tasaantunut n. 200 oppilaaseen.

Koulutoimen hallinnossa työtehtävät on jaettu sivistysjohtajan ja rehtorin sekä koulusihteerin kesken. Opiskeluhuollon palvelut siirtyivät Satakunnan hyvinvointialueen toiminnaksi. Kuraattoritoiminta jatkui 1,5 pv/vko. Koulupsykologipalveluissa oli suuri vaje kevälukukauden ajan, mutta elokuussa koululle saatiin oma koulupsykologi, joka oli paikalla 1-2 pv/vko. Marraskuussa koululla aloitti lisäksi psykiatri (psykiatrisen sairaanhoitaja), joka oli tavattavissa 1 pv/vko. Kouluterveydenhoitaja jatkoi toimintaansa koulussa kahtena päivänä viikossa.

Yhtenäiskoulussa toimi pienryhmä, jossa annetaan luokkamutoista erityisopetusta. Joustavan perusopetuksen luokka (JOPO) jatkoi toimintaansa yläkoulun puolella.

Kankaanpää kaupunki myi biologian ja maantiedon lehtorin opetuspalvelua sekä oppilaanohjaajan palveluita Karvian kunnalle.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettiin yhtenäiskoululla. Tarkoituksena on lyhentää oppilaiden yksinoloa kotona ennen koulupäivän alkamista ja/tai koulupäivän jälkeen, mikäli huoltajien työajat aiheuttaisivat yksinolon kotona. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettiin esikoululaisille, 1. ja 2. vuosiluokan sekä erityisopetukseen otetuille oppilaille. Lisäksi koululla järjestettiin muuta kerhotoimintaa.

Hyvän perusopetuksen toteuttamisen ja oppilaiden keskeisten tietojen ja taitojen saavuttamisen taustalla on ennaltaehkäisevä toiminta ja kolmiportaisen tuen toteuttaminen. Tukiopetusta on annettu opetussuunnitelman mukaisesti aina tarpeen vaatiessa. Läksyparkkiin on ollut mahdollisuus osallistua neljänä aamuna viikossa ennen koulupäivän alkua. Kaikki perusopetuksen päättäneet Karvian yhtenäiskoulun oppilaat saivat jatko-opiskelupaikan keväällä 2023.

Valtakunnallisten opetussuunnitelman muutoksien myötä täsmennettiin koulun omaa poissaoloihin puuttumisen mallia. Tarkoituksena on tukea oppilaiden läsnäoloa koulussa sekä vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja ja syrjäytymistä.

Erityisopetuksen ja koulunkäynninohjaajien resurssi pysyi samana edellisvuoteen verrattuna. Vakituisten ohjaajien määrä nousi kahdella henkilöllä yhden vakinaistamisen ja yhden henkilön varhaiskasvatuksesta perusopetuksen puolelle siirtymisen johdosta. Toisaalta syyslukukauden 2023 alusta lähtien kaksi vakinaista koulunkäynninohjaajaa on ollut poissa töistä ja yksi vakinainen koulunkäynninohjaaja on tehnyt koulunuorisotyöntekijän toimea.

Vuorovaikutustaitojen sekä luontevan ja kohteliaan käytöksen opettelu on osa päivittäistä koulutyötä. Kiusaamistapauksiin ja häiritsevään käytökseen on puututtu suunnitelluin toimenpitein aina tarvittaessa. Valtakunnallisten kyselyjen lisäksi koululla on pidetty oma kiusaamiskysely, jonka tulokset on käyty läpi opiskeluhoitoryhmässä. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen on osa jokaisen luokanopettajan tehtävää. Oppilaille on pidetty myös Friends-tunteja edellä mainittujen taitojen harjoittelemiseksi. Sopu-tiimi on toiminut aktiivisesti hankalampien kiusaamistapausten ja muiden välienselvittelyjen ratkaisemiseksi.

Oppilaiden liikuntaharrastusta on tuettu järjestämällä koulupäivän aikana erilaisia liikuntatapahtumia. Liikuntatapahtumia ja lajiin tutustumispäiviä oli vuonna 2023 useampia, mm. hiihtokilpailut, yleisurheilukilpailut, sählypäivä, pesäpallopäivä ja laskettelupäivä. Jokainen luokka käy uimassa vähintään yhtenä päivänä joka lukuvuosi. Liikuntakerhoja on pyritty järjestämään mahdollisuuksien mukaan. Koulunuorisotyöntekijä on lisäksi järjestänyt koululla ohjattua liikunnallista välituntitoimintaa. Karvian yhtenäiskoulun tuntijaossa liikunnan opetusta on yksi vuosiviikkotunti enemmän kuin mitä valtioneuvoston asetuksen minimituntimäärä velvoittaa. Liikunta valinnaisena aineena toteutui keväällä 2023 9.-luokkalaisilla kolmen tunnin verran ja syksyllä 2023 8.-luokkalaisilla kahden ja 9.-luokkalaisilla yhden tunnin verran.

Oppilaiden oma-aloitteisuuden ja itsenäisyyden vahvistaminen on osa jokapäiväistä opetusta ja arjen ratkaisuja. Opinto-ohjaaja on järjestänyt useita kouluvierailuja 9.-luokkalaisille ja lisäksi koululla järjestettiin syksyllä oma yhteishakuilta, jossa oli huoltajillekin mahdollisuus päästä tutustumaan lähialueen toisen asteen oppilaitoksiin.

Yrittäjyyskasvatusta on ollut mahdollisuus opiskella valinnaisaineena 2 vuosiviikkotuntia luokilla 8 ja 9. Yrittäjyyskasvatus on ollut vuosien ajan yksi suosituimmista valinnaisaineista. Oppilaat ovat osallistuneet n. 10

kertaa erilaisiin yrittäjyyskasvatuksen opintoihin liittyviin tapahtumiin. 6. ja 9.-luokkalaiset ovat päässeet osallistumaan NYTin yrityskylä -oppimiskokonaisuuteen (aiemmin Tampereella, syksystä 2023 lähtien Porissa).

Toimintaympäristön muutokset:

Vieraskielisten lasten lukumäärä on pysynyt viime vuosina jokseenkin samana. Jatkuvaa muuttoliikettä on suuntaan ja toiseen.

Keväällä koulun päättyessä ukrainalaisia valmistavan opetuksen oppilaita oli koulussamme kirjoilla kaikkiaan 9. Tärkeänä resurssina koulussamme on ollut valmistavan opetuksen opettaja, joka oli palkattuna jo lukuvuoden 2021–2022 alusta. Näin saatiin valmistava opetus heti täydellä teholla käyntiin ukrainalaisten oppilaiden saapuessa Karviaan. Valmistava opetus jatkui myös syyslukukauden 2023 ajan.

Yhtenäiskoulun rehtori vaihtui elokuussa 2023 eläköitymisen johdosta.

Karvia on saanut Opetushallitukselta hankerahoitusta kerhotoiminnan kehittämiseen ja tasa-arvon edistämiseen. Lisäksi on tullut ns. koronarahaa. Koulunuorisotyöntekijä saatiin koululle palkattua niin ikään hankerahoituksen kautta. Harrastamisen Suomen mallin -rahoituksella saatiin lisää varoja kerhotoiminnan järjestämiseen.

Koulutoimi	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	144 993	105 816		105 816	163 636	57 820	155 %
Toimintamenot	-2 078 399	-2 248 610	-30 000	-2 278 610	-2 264 234	14 376	99 %
Toimintakate (netto)	-1 933 406	-2 142 794	-30 000	-2 172 794	-2 100 599	72 195	97 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-263 841				-262 128		
Muut laskennalliset kustannukset	-599 799				-798 772		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 797 045	-2 142 794	-30 000	-2 172 794	-3 161 499		146 %

Kansalaisopisto (Sastamalan koulutuskuntayhtymä, Petäjä-opisto)

Toiminta-ajatus

Karvialaisille tarjotaan innostavia ja haasteellisia opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksia ottaen huomioon koko kunnan väestön tarpeet. Palvelua ostetaan Sastamalan koulutuskuntayhtymän Petäjä-opistolta. Kansalaisopiston palveluihin sisältyy myös taiteen perusopetus.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Tavoite: Harrastajamäärän säilyttäminen ja suunniteltujen kurssien toteutuminen

Toimenpide: Sopimus kurssien järjestämisestä Petäjä-opiston kanssa ja toiminnan seuraaminen.

Arviointikriteeri/ mittari: Toteutuneiden kurssien määrä. Kurseille osallistuneiden määrä.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut:

	2021	2022	2023
Toteutuneet kurssit, kpl	61	58	58
Osallistujamäärä, hlö	542	494	502
Toteutuneet oppitunnit, kpl	1291	1489	1611
Tavoitteeksi asetetut oppitunnit, kpl	1636	1600	1703

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta

Kurssit toteutuivat liki tavoitellusti. Kokonaisosallistujamäärä kasvoi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Toteutuneista opetustunneista taiteen perusopetusta oli 330 tuntia.

Henkilöstön määrä 31.12.2023: ei henkilöstöä

Toteumavertailu

Kansalaisopisto	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
-----------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	-----------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot							%
Toimintamenot	-51 246	-39 350	-13 000	-52 350	-52 961	-611	101 %
Toimintakate (netto)	-51 246	-39 350	-30 000	-52 350	-52 961	-611	101 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset							
Muut laskennalliset kustannukset	-1 236				-377		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-52 482	-39 350	-13 000	-52 350	-53 338		102 %

Muu koulutus (musiikkiopisto)

Toiminta-ajatus

Musiikkiharrastuksen edistäminen ja tukeminen sekä perustutkintojen saattaminen loppuun musiikin opinnoissa. Musiikin opetusta ostetaan Kankaanpään musiikkiopistolta. Karvia on sitoutunut 20 oppilaspaikan hankintaan.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tavoite 1: Harrastajamäärän säilyttäminen

Toimenpide: Sopimus toiminnan järjestämisestä Musiikkiopiston kanssa ja toiminnan seuraaminen. Arviointikriteeri/ mittari: Kurseille osallistuneiden määrä.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut

Oppilasmäärä	2022	2023
kevätlukukausi	13	14
syyslukukausi	14	20

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta

Oppilaspaikkojen määrä on liki kaksinkertaistunut viime vuosista. Oppilaat ovat sitoutuneet aktiiviseen ja mielekkääseen opiskeluun, koska keskeyttäneitä on melko vähän ja vaadittuja tasoja ja tutkintoja on suoritettu.

Muu koulutus	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
--------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	-----------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot							%
Toimintamenot	-16 180	-16 000	-13 000	-29 000	-28 070	930	97 %
Toimintakate (netto)	-16 180	-16 000	-13 000	-29 000	-28 070	930	97 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset							
Muut laskennalliset kustannukset	-390				-1 307		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-16 570	-16 000	-13 000	-29 000	-29 337		101 %

Kirjastotoimi

Toiminta-ajatus

Kirjaston tehtävänä on olla kaikille avoin kulttuurin, tiedon ja sivistyksen keskus. Kirjasto tukee kokoelmillaan ja palveluillaan yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja virkistytymiseen.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Kirjastolain mukaan yl. kirjaston tehtävänä on 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta, 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Palvelut voidaan järjestää yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Karvian kunta on ostanut kirjaston johtajan palvelut Honkajoen kunnalta 1.7.2016 alk. Honkajoen kuntaliitoksen 1.1.2021 johdosta sopimuskumppaniksi vaihtui Kankaanpään kaupunki. Tällä ei toistaiseksi ole ollut suurta vaikutusta kirjaston toimintaan, mutta viime kädessä johtajan vastuu siirtyi Kankaanpään kirjastotoimenjohtaja Marjut Tiisalalle, jonka keskeisiin vastuualueisiin Karvian kirjaston osalta kuuluu Satakirjastot-yhteistyö ja sen kehittäminen. Honkajoen kirjastonhoitaja on edelleen ollut 1 pv/vko Karvian kirjastossa.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut:

Tilastotietoja:

- kokoelmat yht. 42 730 nidettä, kirjakokoelman koko 38 741 nidettä
- kirjahankintojen määrä 1 145 nidettä, kirjapoistoja 1618 nidettä
- kokonaislainaus 24 649 lainaa, lisäksi e-aineistojen käyttökertoja 2 264 kpl
- saatujen seutulainojen määrä 3 028 kpl, muihin Satakirjastoihin lähetettyjä seutulainoja 7 823 kpl
- Celian lukemisesteisille tarkoitettujen äänikirjojen lainaajia 6 henkilöä
- tapahtumia ja käyttäjäkoulutuksia yht. 36 kpl, sis. käyttäjäkoulutukset, satutunnit, Novellikoukku-tapaamiset, pelipäivän, digituen ja kolme kirjailija- tai vast. vierailua: Ann-Christin Antell 8.9., Jari Mäkipää (koululla) 25.9., Rolf Wirtanen 6.11. (tarinallinen valokuvaesitys)
- kirjasto osallistui Unelmien liikuntapäivään 10.5. ja Leijonametsän valojuhlaan 8.11.
- kirjasto tarjosi vuoden mittaan harjoittelupaikan muutamalle tettiäiselle
- henkilöstön täydennyskoulutuksia yht. 23 t, mm. omatoimikirjasto- ja vinkkauskoulutuksia

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta:

Kirjasto sai keväällä 2022 valtionavustusta omatoimipalvelujen kehittämiseen 13 250 €. Ennen omatoimihankkeen aloittamista kirjastossa tehtiin kattoremontti, uusittiin lamppuja, poistettiin tarpeettomiksi käyneet musiikinkuuntelupöydät soittiminen ja uudistettiin kirjaston palvelutiski. Sähköovi saatiin käyttöön kesällä. Omatoimilaitehankinnat ja -asennukset lainaus-/palautusautomaatteineen, kulunvalvontalaitteineen ja valvontakameroineen saatiin valmiiksi loppuvuoden aikana. Käyttöön omatoimikirjasto otettiin 18.12.2023.

Omatoimen myötä kuntalaiset voivat käyttää kirjaston palveluita itsenäisesti esim. aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin, jolloin kirjastossa ei ole paikalla henkilökuntaa. Omatoimi laajentaa kirjaston aukioloaikoja. Vuoden viimeisten 14 pv:n aikana (18.12. – 31.12.2023) omatoimisia kirjastokäyntejä rekisteröitiin 37 kpl. Joulupäivänä kirjautumisia oli 5 kpl. Kun tietoisuus ja rohkeus käyttää kirjastoa omatoimisesti lisääntyvät, varmasti myös omatoimikirjaston käyttö lähtee reippaaseen kasvuun.

Kirjaston omatoimikäyttö ei korvaa palveluaikoja, sillä edelleen on ihmisiä, jotka tarvitsevat apua kirjaston käytössä. Kirjastossa tehdään myös paljon töitä, jotka eivät näy asiakkaille, kuten aineistonhankintaa, kokoelmanhoitoa, varausten käsittelyä, hyllytystä ja yhteistyötä erilaisten asiakasryhmien, kuten koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa. Henkilökunnalta voi saada myös mm. apua tiedonhakuun, digiopastusta ja lukuvinkkejä. Kirjastossa tehdään myös kaukopalvelua ja rekisteröidään Celian verkkoasiakkuuksia. Omatoimikirjasto tuo kuitenkin pientä varmuutta ja helpotusta kirjaston huonoon sijaistilanteeseen, sillä yksittäisiä päiviä voidaan tarvittaessa korvata omatoimella. Tämä edellyttää asiakkaiden hyvää opastamista kirjaston omatoimipalvelujen käyttöön niin että mahdollisimman moni osaa tarvittaessa käyttää kirjastoa myös

omatoimisesti. Pidempiä loma-aikoja ei pelkästään omatoimella voi korvata mm. yleisen järjestyksen, Satakirjastojen hyllyvarausten ja palautetun aineiston hyllytyksen vuoksi.

Karvian asukasluku on hieman laskenut, mikä näkyy myös lainauslukujen hienoisena laskuna. Ainoa kirjallisuudenlaji, jonka lainaus on noussut, on aikuisten kaunokirjallisuus. Aikuisten tietokirjallisuuden ja lasten- ja nuortenkirjojen lainaus on hieman laskenut, mutta lasten- ja nuortenkirjojen kohdalla näkyy helposti vuosittainen vaihtelu koululaiskäyntien määrässä. Koululaisten pelkkien lainauskäyntien määrää ei tilastoida, mutta käyttäjäkoulutuksiin koululta on osallistuttu tänä vuonna selvästi aiempaa vähemmän. Tapahtumien määrä kirjastossa on lisääntynyt. Tapahtumiin lasketaan mm. satutunnit, kirjailijavierailut, pelipäivä, novellikoukku-tapaamiset ja digituki. Lisäksi kirjasto osallistui kahteen tapahtumaan kirjaston ulkopuolella, Unelmien liikuntapäivään ja Leijonapuiston valojuhlaan.

Fyysisiä kirjastokäyntejä rekisteröitiin 10 639 kpl, mikä on runsaat 15% enemmän kuin viime vuonna. Kaikki kirjaston asiakkaat eivät ole lainaajia, vaan myös esim. lehdenlukijoita käy paljon. Myös verkkoaineistojen käyttö on kasvanut, mutta tästä ei saada luotettavia kuntakohtaisia tietoja vaan arvio perustuu Satakirjastojen yhteiskäyttöön. Suosituinta e-aineistoa ovat e-lehdet, joista osaa voi käyttää myös etänä.

Henkilöstön määrä 31.12.2023: kirjastovirkailija 5 pv/vko, kirjastonhoitaja 1 pv/vko. Tarvittaessa tilapäistä työvoimaa lomien ja muiden poissaolojen ajan. Laskennallinen jako Honkajoen kirjastonhoitajan ja Kankaanpään kirjastotoimenjohtajan kesken 18 % (kirjastonhoitaja) ja 2 % (kirjastotoimenjohtaja).

Kirjasto	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
----------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	-----------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	2 977	14 600		14 600	13 785	-815	94 %
Toimintamenot	-99 411	-115 420	-	-115 420	-113 816	1 604	99 %
Toimintakate (netto)	-96 434	-100 820	-	-100 820	-100 031	789	99 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-8 801				-9 888		
Muut laskennalliset kustannukset	-8 443				-83 028		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-113 678	-100 820	-	-100 820	-192 947		191 %

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus, lasten leikkitoiminta ja lasten kotihoidon tuki

Toiminta-ajatus:

Tarjota laadukasta varhaiskasvatusta, tukea varhaiskasvatuksessa olevien lasten vanhempia kasvatustehtävässään ja yhdessä heidän kanssaan edistää lasten tasapainoista kehitystä. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lapsen kehityksen mukaisen kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Varhaiskasvatusta ohjaavana asiakirjana toimii varhaiskasvatuslaki, valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sekä Karvian kunnan varhaiskasvatussuunnitelma.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Jatkuvana tavoitteena on, että varhaiskasvatuslain mukaista varhaiskasvatusta toteutettaessa tulee huomioida lain ja normien määräämät asiat, kuten esimerkiksi henkilöstömitoituksen oikea määrä ja oikeus varhaiskasvatukseen.

Liikunnallisen toiminnan lisääminen (liikuntahanke)

Kolmivuotinen Iloa liikunnasta-hanke vapaa-aikatoiminnan kanssa päättyi vuoden 2022 lopussa. Aktiivinen yhteistyö kuitenkin jatkui ja liikuntaneuvojan kanssa on rakennettu mm. yhteistä liikunnan vuosikelloa. Vapaa-aikatoimen ja päiväkodin henkilöstön kanssa kokoonnutaan edelleen säännöllisesti yhteistyöpalaveriin. Kolmivuotisen hankkeen yhteydessä päiväkodille hankittiin "muksubussi", sähköavusteinen, kahdeksanpaikkainen, lasten kuljettamiseen tarkoitettu polkupyörä. Muksubussia ei ehditty toimittaa vuoden 2022 loppuun mennessä, vaan se saatiin toukokuussa 2023. Muksubussi on päiväkodin käytössä, mutta kuntalaiset voivat lainata sitä myös muuhun käyttöön.

Varhaiskasvatuksen arviointi

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus, KARVI, on vuosia kehittänyt varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmää, joka otettiin asteittain käyttöön vuoden 2023 aikana. Karviassa haettiin OKM erityisavustusta Valssi-järjestelmän käyttöönottoon. Avustusta saatiin 30 000€ ja tällä rahoituksella palkattiin Valssin kehittämistyöhön projektityöntekijä. Ensimmäiseksi arviointikohteeksi Valssin käyttöönotossa valittiin pedagogisen oppimisympäristön arviointi. Arviointi suoritettiin Valssin prosessien mukaisesti varhaiskasvatuksen henkilöstölle ja varhaiskasvatuksen asiakkaille. Oppimisympäristön arvioinnissa saatuja tuloksia hyödynnetään vuoden 2024 aikana, kun kehittämistyötä jatketaan tämän teeman parissa. Loppuvuodesta 2023 tehtiin suunnitelmaa oppimisympäristön pedagogisesta kehittämisestä ja aloitettiin yhteistyötä koulutuksen suunnittelusta koko henkilöstölle varhaiskasvatuksen kouluttaja Hanne Nymanin kanssa (Hannelandia).

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut:

Varhaiskasvatuksessa olevat lapset ikäryhmittäin 31.12.2023.

Varhaiskasvatusta järjestettiin Päiväkoti Kissanimmalluksessa. Esiopetuksen oppilaat ovat pääosin koulun järjestämässä aamu- ja iltapäivätoiminnassa koulun tiloissa. Perheillä on oikeus valita lapselle myös esiopetuksen lisänä järjestettävää täydentävää varhaiskasvatusta. Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään päiväkotitoiminnan yhteydessä päiväkodin tiloissa. Tätä mahdollisuutta käytti kuusi esiopetusikäistä lasta vuoden 2023 aikana.

ikä	kokopäivähoito (yli 5t)	osapäivähoito (alle 5t)
alle 3 -vuotiaat	29 lasta	
3-5 -vuotiaat	47 lasta	1 lapsi
6 -vuotiaat (esikoululaiset)		6 lasta
yhteensä	76 lasta	7 lasta

Lapsia yhteensä 83 lasta, joista 76 kokopäiväistä lasta, 7 osapäiväistä lasta.

Henkilöstön määrä 31.12.2023:

Päiväkoti

Viisi päiväkotiryhmää sekä esiopetuksen lisänä toimiva varhaiskasvatus

5,5 varhaiskasvatuksen opettajaa

6 lastenhoitajaa (vakituisia)

7 lastenhoitajaa (määräaikaisia)

1 VEO (tehtävässä määräaikaisesti, vakituinen varhaiskasvatuksen opettaja)

Lisäksi vaihtuvaa tilapäistä työvoimaa tarvittaessa vuorohoidon ja sijaisuuksien vuoksi.

1 varhaiskasvatuksen johtaja

1 toimistosihteerä

Lasten leikkitoiminta esikoulun lastenhoitaja sekä yksi kesätyöntekijä

Läsnäolopäiviä vuoden aikana 13 560 kpl. Läsnäolopäivistä osapäiväisiä 1191 kpl (suurin osa esiopetuksen lisänä olevaa varhaiskasvatusta). Ostopalveluna vuonna 2023 Karvian kunta osti naapurikunnasta varhaiskasvatuksen yhdelle lapselle. Vastaavasti yhden lapsen osalta varhaiskasvatuspalvelua myytiin naapurikuntaan.

Kelan lastenhoidon tukien piirissä oli Karviassa 31.12.2023: 20 lasta ja 17 perhettä. Näistä kotihoidon tukea maksettiin 17 lapselle ja 14 perheelle. Osittaista ja joustavaa hoitorahaa maksettiin kolmelle perheelle. Vuoden aikana kotihoidontuen piirissä olevien lasten ja perheiden määrässä tapahtuu yleensä muutosta sen mukaan miten vanhemmat hakeutuvat töihin. Kotihoidon tukea maksetaan silloin kun alle kolmevuotias ei ole varhaiskasvatuksen asiakkaana. Osittaista hoitorahaa maksetaan 1. ja 2. luokalla olevan lapsen vanhemmalle. Varhaiskasvatuspalveluiden käyttö on viime vuosina noussut. Loppuvuonna 2023 Karvian varhaiskasvatuspalveluita käytti noin 80% kunnan kaikista varhaiskasvatusikäisistä lapsista. Vuonna 2023 Karviassa syntyi 8 lasta.

Varhaiskasvatusta järjestettiin resurssien ja kysynnän mukaan. Päiväkodin normaali aukiolo on vakioitunut välille klo 5 – 17.30. Iltoja ja viikonloppuja koskevaa vuoroa järjestettiin perheiden tarpeiden mukaan. Päiväkotipaikat tulivat vuoden 2023 aikana lähes täyteen. Alle kolmevuotias käyttää 21 lapsen ryhmässä kaksi paikkaa, joten alle kolmevuotias vähentää päiväkotiryhmän paikkalukua. Perheiden tarpeen mukaan on ollut myös valittavana kokopäivähoitoa vähemmän päiviä. Tämän ansiosta osa lapsista on pystynyt tarvittaessa käyttämään samaa paikkaa, kun hoitopäivät ovat eri päiviä. Päiväkotipaikat ovat haettavissa ympäri vuoden, joten paikkamäärissä tapahtuu vaihtelua sen mukaan minkä ikäisiä lapsia päiväkodissa kulloinkin on.

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta:

Varhaiskasvatuksen tarpeet muuttuivat oleellisesti kevään 2022 aikana, kun Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan aiheutti ukrainalaisten pakenemisen ympäri Eurooppaa. Karvia sai useita ukrainalaisia perheitä, joissa oli myös alle kouluikäisiä lapsia. Moni perheistä jäi toistaiseksi asumaan Karviaan. Päiväkotiin perustettiin nopeasti viides päiväkotiryhmä ja palkattiin tämän vuoksi myös lisää henkilöstöä.

Vuoden 2023 aikana hoitopaikka järjestyi jokaiselle varhaiskasvatusta tarvitsevalle lapselle. Kaikilla perheillä on ollut yhtäläinen mahdollisuus saada lapselleen hoitopaikka. Kaikille varhaiskasvatuksessa oleville lapsille laadittiin yhteistyössä vanhempien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma. Subjektiiivinen varhaiskasvatusoikeus toteutui jokaisella varhaiskasvatuspaikkaa hakeneella lapsella. Viides päiväkotiryhmä on ollut tarpeen myös koko vuoden ajan 2023.

Vuorohoito

Kunnan tulee järjestää vuorohoito sitä tarvitseville lapsille. Tähän tarpeeseen pystyimme vastaamaan vuoden 2023 aikana hyvin. Vuorohoidon tarve oli vuoden 2023 aikana vähäistä, tarve oli suurimmaksi osaksi vain aikaisten aamujen osalta. Vuorohoitoa tarvitseville lapsille päiväkotia on ilmoitetun tarpeen mukaan ollut auki myös viikonloppuisin ja öisin, mutta näille ei ollut vuoden 2023 aikana tarvetta.

Leikkikenttätoiminta

Leikkikenttätoiminta järjestettiin kesäkuussa Yhtenäiskoulu Opinpulun tiloissa ja leikkihallilla. Toimintaa järjestettiin kesäkuun ajan 6 – 9 -vuotiaille lapsille maanantaista perjantaihin klo 9.30 – 14. Toiminnasta vastasi esikoulun lastenhoitaja ja yksi varhaiskasvatuksen kesätyöntekijä.

Erityisopettaja ja muut henkilöstötarpeet

Vuosien 2022-2023 aikana Karvian varhaiskasvatuksessa on toiminut päätoiminen varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO), joka palkattiin lasten erityiseen tukeen suunnatun hankerahoituksen avulla. Tehtävää on hoitanut varhaiskasvatuksen työntekijä, jonka vakituinen tehtävä on varhaiskasvatuksen opettajana. Vuoden 2023 aikana VEO työskenteli 80%.

Varhaiskasvatuksen muutoksia vuonna 2023

Kasvatus- ja opetuslautakunta teki päätöksen esiopetuksen muuttamisesta Karvian varhaiskasvatuksesta yhtenäiskoulun toiminnaksi 1.1.2023 alkaen. Päätöksen taustalla toimintojen järjeistäminen. Perheillä on edelleen oikeus valita esiopetusikäiselle lapselle esiopetuksen lisänä järjestettävä varhaiskasvatus.

Karvian varhaiskasvatus muutettiin maksuttomaksi 1.3.2023 alkaen. Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksen taustalla oli varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki (1503/2016) ja sen asiakasmaksujen alentaminen. Asiakasmaksuja alennettiin lakimuutoksella, korottamalla maksujen perusteena olevia tuloajoja 33%. Tulorajojen korottaminen Karvian varhaiskasvatuksessa alensi maksutuottoja niin paljon, että maksun kerääminen olisi ollut jatkossa hyödytöntä. Karvian varhaiskasvatuksen asiakkaista suuri osa oli jo aiempien tuloajojen nostojen johdosta kokonaan maksuttomia.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen tuli pakolliseksi varhaiskasvatuksessa 1.6.2023 alkaen, samalla kun varhaiskasvatusta koskevia lakimuutoksia tuli voimaan. Ns. tasa-arvolaki- tuo varhaiskasvatukseen veloitteen laatia toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma ja yhdenvertaisuuslaki velvoittaa laatimaan toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnitelman.

Varhaiskasvatus	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
------------------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	--------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	146 184	79 700	18 000	97 700	156 209	58 509	160 %
Toimintamenot	-910 772	-992 495	-55 000	-1 047 495	-1 020 096	27 399	97 %
Toimintakate (<i>netto</i>)	-764 587	-912 795	-37 000	-949 795	-863 887	85 908	91 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-43 416				-35 232		
Muut laskennalliset kustannukset	-176 250				-296 813		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-984 253	-912 795	-	-949 795	-1 195 932		126 %

Vapaa-ajan lautakunta

Lautakunta kokoontui neljä kertaa.

Kokoonpano

Varsinainen jäsen (läsnä)

Tuuliniemi Kari pj (2/4)
Nevala Eija vpj (4/4)
Aho Anne (3/4)
Heiniluoma Saana (4/4)
Heiniluoma Saija (4/4)
Marttila Rami (2/4)
Törmä Jukka (0/4)

Varajäsen (läsnä)

Lentovaara Joni
Välimäki Hilma
Tuuri Henri
Vainionpää Joni
Koskinen Piia
Kangas Kaija
Hautaluoma Mira (1/4)

Lisäksi kokouksiin osallistui:

Sirpa Ala-Rämi, esittelijä / pöytäkirjanpitäjä
Taina Ukkola, nuorisosihteeri
Koski Tiina, liikuntaneuvoja
Sanssi Sami, nuoriso-ohjaaja
Ala-Kantti Soile, kunnanhallituksen edustaja
Hietaluoma Juulia, nuorisovaltuuston edustaja

Liikuntatoimi

Toiminta-ajatus

Liikuntatoimen tehtävänä on suunnitella, kehittää ja rakentaa uusia liikuntapaikkoja sekä vastata hallinnassaan olevien liikuntapaikkojen kunnossapidosta, käyttövuorojen jaosta ja harrastetilojen vuokrauksista. Edelleen sen tehtävänä on kannustaa kuntalaisia terveystuokuntaan, luoda henkilökohtaisia valmiuksia ja ohjata liikuntaneuvonnan kautta ottamaan vastuu omasta terveydentilasta ja elämäntavoista. Liikunta- ja hyvinvointipalvelujen suhteen liikuntatoimella on koordinoijan rooli. Lisäksi liikuntatoimi tukee sekä välillisesti että suoraan avustuksin paikkakunnan liikuntakasvatustyötä tekeviä yhdistyksiä ja kyläkuntansa liikuntaedellytyksiä kehittäviä kyläyhteisöjä.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Liikuntatoimi keskittyi kuntastrategian mukaan ennaltaehkäisevään, matalan kynnyksen liikuntatoimintaan, jota toteutettiin omana työnä sekä poikkihallinnollisesti että yhteistyöverkostojen kanssa. Osallistuttiin aktiivisesti Voimaa vanhuuteen mentorointiohjelmaan. Ikäinstituutin koordinoimassa ohjelmassa kehitettiin liikuntatoimintaa kotona asuville iäkkäille (pääosin 75+), joilla on alkavia toimintakyvyn ongelmia, mutta jotka eivät ole hoivapalvelujen piirissä. Painopisteet olivat ulkoliikunnan kehittäminen esteettömään Leijonametsään, ulkoiluystävä- ja vertaisohjaajatoiminnan elvyttäminen sekä Ikäinstituutin maksuttomien koulutusten hyödyntäminen. Tarjottiin erityisryhmille ja ikäihmiselle maksutonta ryhmä- ja yksilöohjausta kannustaen kuntalaisia liikuntaan, tavoitteena heidän toiminta- ja liikuntakyvyn säilyttäminen ja parantaminen.

Kertomusvuoden tärkein tehtävä oli löytää joustava yhteistyö Satakunnan hyvinvointialueen kanssa, jota ei kuitenkaan saavutettu aluerakenteen keskeneräisyyden vuoksi. Oman työn painopisteinä olivat terveellisten elämäntapojen edistäminen, painonhallinta ja liikkumisen lisääminen elintapaohjauksen keinoin. Alkuvuodesta liikuntaneuvoja valmistui elintapaohjaajaksi. Näin ravintoneuvonta ja lääkkeettömän unenhuollon neuvonta lisääntyivät huomattavasti ja palvelulle olikin valtava kysyntä. Yksilöohjauksen tarve ja jonot henkilökohtaiseen elintapaneuvontaan kasvoivat. Rinnalle tarjottiin ja otettiin käyttöön Terve Päivä digipalvelua, jossa elintapaohjausta ja tietoa jaettiin verkkovalmennuksen kautta apuna terveydenhoitaja. Elintapaohjaus on aina tuettua, asiakaslähtöistä ja huomioi asiakkaan omat tavoitteet, voimavarat ja elämäntilanteen kokonaisvaltaisesti.

Saatiin 8000 euroa aluehallintovirastolta avustusta vähänliikkuvien ja kotona-asuvien ikäihmisten liikunnan lisäämiseen. Vastattiin Opinpolun nuorten harrastepyyntöihin ja jatkettiin esikoululaisten uimataidon tehostettua

opetusta kesän uimakoulujen ohella. Järjestettiin perheliikunnan ohella ikäihmiselle eri teemoin virkistys- ja luontoliikuntapäiviä keskustan esteettömällä ulkoilureitillä.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut

Järjestettiin monipuolista liikunnanohjausta. Tavoitteena oli vähintään kymmenen harrasteryhmää, joiden osallistujatavoite 500 ylitettiin. Ryhmäliikuntaa tarjottiin monipuolisesti ottaen huomioon koko ihmisen elinkaari. Liikuntaneuvojan ohjasi 1 krt/vko (osallistujat); vauvajumppa (2+2), 1. lk liikuntakerho (15), kehonhuolto (43), senioreiden tasapainojumppa (21), rytmis (8) ja erityisryhmien boccia & curling (19). Edelleen liikuntatoimi organisoi 1 krt/viikossa senioritanssia (8), aikuisten harrastelentopalloa (10) Tonkkumia (16), Lavis lavatanssijumppaa (15), tyttöjen ja poikien sähkö kolmessa eri ikäluokassa 6-14-vuotiaat (34), 6-10 vuotiaiden futiskoulua (24), tankotanssia kolmessa eri ryhmässä (37), lihaskestävyyttä kehittävä pumpppi (10), rytmisen voimistelu kahdessa eri ikäryhmässä (11), ulkoiluystävätoiminta (9), ympärivuotinen pihatreffitoiminta (22) sekä 2 krt/vko Kangoo Jumps (12). Kertomusvuonna liikunnallisia tapahtumia olivat mm, kylien valoladuilla järjestetyt (5) Tour de ski -hiihtokisat ja kuntoilupäivät (144), unelmien liikuntapäivä (150), koko perheen talvirieha (170), pyöräilyn turvallisuustuokio (25), liikunnallinen ystävänpäivä Kankaanpään uimahallissa (15), vanhustenviikolla valtakunnallinen iäkkäiden liikuntapäivä (120). Lisäksi Kirin kuntoilujaoston ja EL Karvian kanssa räätälöitiin yhteisiä luontoliikunta ja uimahalliretkiä (247). Ikäinstituutin maksuttomiin koulutuksiin osallistui kuusi henkilöä.

Liikuntatoimen ja varhaiskasvatuksen yhteistyö sekä toimintamuodot ovat vakiintuneet. Iloa liikunnasta vuosikello laaditaan ja hyväksi havaitut tapahtumat organisoidaan vuosittain, kuten perheliikuntatapahtuma, vauvaperheiden metsäretki, unelmien liikuntapäivä ja koko perheen valojuhla. Annu-leijona ja Peppi hahmot vierailevat säännöllisesti lasten tapahtumissa.

Liikuntapalvelujen 70+ ikäihmisiin kohdistama Iäkkäiden virkeyttä ja voimaa hankkeen myötä toteutui asiat; kohderyhmän liikunta-aktiivisuus lisääntyi, poikkihallinnollinen ja verkostoyhteistyö kehittyi ja edistyi, ikäihmisten elintapa- ja neuvontapalvelujen ohjaus lisääntyi sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutui. Esteettömien liikuntapaikkojen infran rakentaminen ja toiminnallisten edellytysten edistäminen on poikanut myös lisää liikettä liikuntarajoitteisten keskuudessa. Liikuntapaikkojen saatavuuden lisäämiseksi hankittiin liikuntarajoitteisten ja ikäihmisten kuljettamiseen sähköavusteinen kuljetuspyörä, mikä nimettiin Kyläluudaksi. Pyörää lainattiin yritysten, yhteisöjen ja kuntalaisten käyttöön. Myös Leijonametsän huoltorakennuksen luiska on nyt turvallinen ja apuvälineiden kanssa kulku sujuvaa. Seurattiin Leijonametsän kävijämääriä.

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta

Jatkettiin kustannustehokkaita Liikkuen läpi vuoden kampanjakokonaisuuksia. Talvikampanjan, mukana 38 kuntaa, aikana kilometrejä kerättiin 14 969 km. Asukaslukuun suhteutettuna Karvia sijoittui sarjassaan neljänneksi ja oli myös neljänneksi aktiivisin talviliikkujakunta Lounais-Suomen alueella. Syysliikkuja kampanjassa oli mukana 40 kuntaa ja Karvia sijoittui asukaslukuun suhteutettuna sarjansa kolmanneksi. Se keräsi kokoon 19 301 suorituskilometriä, koko kisan kolmanneksi eniten.

Karvia voitti haastepyöräilyn alle 5 000 asukkaan kuntien sarjan. Kaikkiaan haastepyöräilyyn otti osaa 41 kuntaa. Vapun ja juhannuksen välisenä aikana Karviaan kirjattiin yhteensä 48619 km poljettua kilometriä. Tämä tarkoittaa sitä, että kilometrejä kertyi 21,7 per kuntalainen. Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n mukaan tämänvuotisessa haastepyöräilykampanjassa poljettiin yhteensä 1,07 miljoonaa kilometriä. Kampanjan paikallinen kesto on 5 kk ja pyöräilyperinteitä on jo 32 vuoden ajalta. Se on myös halvin ja suurin kuntalaisten liikuttaja. Järjestettiin yhteisöllisiä ja sosiaalisia pyöräilyn oheistapahtumia kesän aikana 22, jotka ovat erityisen tärkeitä niin järjestäville yhteisöille kuin kuntalaisille. Osallistujia kaikkiaan 1275. Tapahtumiin osallistui ja henkilökohtaisen pyöräilypassin käyttäjiä oli parisataa ja leimoista syntyi passiin lause "Hymyillään kun kohdataan".

Kesän uimakoulujen suosio on edelleen kasvanut. Kertomusvuonna kahteen uimakouluun osallistui peräti 90 uimakoululaista. Kuntosalin käyttöaste vilkastui liikuntaneuvonnan ja matalan kynnyksen elintapaohjauksen takia. Kertomusvuonna kävijöitä kirjattiin 10 598, mikä oli 2554 kävijää enemmän kuin edellisvuonna. Laskennallisen keskiarvon mukaan kuukaudessa kävijöitä oli 883 ja päivässä 31 henkilöä. Liikuntaneuvojan neuvontatyö lukuina; kuntouttava toiminta (11), liikuntaneuvonta/elintapaohjaus (183), rentoutumis-, kehonhuolto- ja palautumisohjaukset (5), kuntosalin laiteohjaukset (84), elintapaohjaukseen liittyvät kuntosaliohjelmien teko (47), inbody- (67) ja kuntotestit (15). Lisäksi yksittäiset laiteopastukset kuntosalilla.

Kertomusvuonna saatiin yhteistyö päätökseen Markku Joensuun kanssa. Hän päivitti keskustan suunnistuskartan (1:7500) aluetta laajentaen. Leijonametsän ja keskustaaajaman tuntumaan rakennettiin kiintorastiverkosto, mikä

soveltuu koululaisille, kuntoilijoille ja perheliikkuville. Kartta motivoi liikkumaan niin luontoliikkuja kuin matkailijoita. Toteutettiin kuntorastit, jossa kuntalaisia pyydettiin etsimään kaikki kiintorastit. Myös koulun opetuskartat päivitettiin. Koulun ympäristön pihakartta soveltuu 6-10 vuotiaille. Osallistuttiin aktiivisesti Satakunnan liikuntastrategian suunnitteluprosessiin ja aloitettiin suunnitelmien mukaan ympärivuotisessa käytössä olevan yhdistetyn tekonurmipinnoitteisen tekojäädan suunnittelu.

Vuoden urheilijaksi valittiin yleisurheilua harrastava Piia Koskinen, joka saavutti Suomen aikuisurheiluliiton yleisurheilun SM-kisoista kuulantyyönnön SM-hopean N35 sarjassa. Vuoden kuntoilijaksi valittiin pyöräilyä ahkerasti harrastava Raimo Tasanko, joka polkasi kertomusvuonna pyörällä 6500 km. Vuoden seuratyöntekijäpalkinnon sai Marjo Koivuniemi, joka on toiminut Kirin eri jaostoissa monissa huolto- ja toimitsijatehtävissä sekä toiminut pitkään MLL puheenjohtajana. Liikunnan kannustusstipendein palkittiin kaikkiaan 37 nuorta. Karvian Kiri järjesti helmikuussa yleisen sarjan painonnoston SM-kilpailut, jota tuettiin vahvasti.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Toiminnan ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista valvoi sisäisesti viranhaltija. Käteisellä maksettujen kuntosalikorttien ja osanottomaksujen seurannasta, tilityksestä vastasivat yhteisesti liikuntaneuvoja ja hyvinvointipäällikkö, mikä perustui aina kirjalliseen dokumentointiin. Liikuntaneuvoja vastasi kuntosalien huollosta omavalvontasuunnitelman mukaan ja seurasi kuntosalien kävijämäärää. Nykypäivänä toiminnallinen tasa-arvo ja saatavuus on varmistettu maksuttomilla harrastetiloilla ja aktiivisella hankerahoitushaulla. Tuen avulla erityisryhmien ja nuorten harrastukset ovat pääosin maksuttomia. Varallisuuden taso ei saa olla koskaan terveyttä ja kuntoa ylläpitävän liikuntaharrastuksen este.

Liikuntatoimi	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
---------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	-----------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	35 498	30 000		30 000	33 955	3 955	113 %
Toimintamenot	-191 455	-209 776		-209 776	-203 115	6 661	97 %
Toimintakate (netto)	-155 958	-179 776		-179 776	-169 161	10 615	94 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-64 116				-67 087		
Muut laskennalliset kustannukset	-127 194				-166 538		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-347 268	-179 776		-179 776	-402 785		224 %

Raittiustoimi

Toiminta-ajatus

Hyvinvointipalveluja koordinoivan raittiustoimen tehtävänä on aktivoida ja kannustaa terveisiin elintapoihin erilaisin toimintatavoin ja kampanjoin. Tavoitteena on edistää terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia, ehkäisemällä ja vähentämällä päihdehaittoja, lisäämällä päihdeymmärrystä ja hallintaa sekä vähentämällä päihteiden kysyntää, saatavuutta ja tarjontaa. Toiminnallinen tavoite on vahvistaa osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Raittiustoimi aktivoi ja kannustaa kuntalaisia terveisiin elintapoihin ja järjestää paikkakunnalla ennaltaehkäisevää päihdevalistusta poikkihallinnollisesti hyvinvointityöryhmän kanssa. Toimiala luo olosuhteita ja päihdeetöntä harrastustoimintaa huomioiden ihmisen koko elinkaari. Kertomusvuonna pyritään luomaan tiiviit yhteistyökuviot hyvinvointialueen Hyte-ryhmien kanssa. Yhteistyöllä varmistetaan, että kunnassa on yhtenäiset ehkäisevää päihdetyötä koskevat toimintakäytännöt (PAKKA). Tavoitteena ovat päihteidenkäytön ennaltaehkäisy ja riippuvuuksien aiheuttamien haittojen vähentäminen sekä osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen.

Osallistutaan Satakunnan ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöverkoston ja laaditaan vuosittain ehkäisevän päihdetyön vuosikello, jossa yksilöidään päihdehaittoja ehkäiseviä toimenpiteitä muun muassa saatavuuden rajoittaminen. Juurrutetaan ankkuritoiminta, jossa eri viranomaiset työskentelevät yhdessä poliisiasemalta käsin. Moniammatillisen yhteistyön ansiosta asiakkaat saavat kokonaisvaltaista ja nopeaa tukea sekä ohjausta. Ankkuritoiminnan tavoite on varhainen puuttuminen alaikäisten rikolliseen käyttäytymiseen, nuoren asiakkaan kokonaisvaltainen elämäntilanteen ja avun tarpeen selvittäminen sekä avun ja tuen piiriin ohjaaminen. Edelleen puuttuminen lähisuhde- ja perheväkivaltaan sekä tarkoituksenmukaisen avun ja tuen pariin ohjaaminen ja sisäisen turvallisuuden lisääminen moniammatillisella yhteistyöllä.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut

Organisoitiin päihdevalistuskampanjoita ja ennaltaehkäiseviä päihdeluentoja sekä ideoitiin olohuoneeseen vapaamuotoista, päihdeetöntä harrastustoimintaa poikkihallinnollisesti ja yhdessä kolmannen sektorin kanssa (600). Osallistuttiin aktiivisesti päihde- ja mielenterveys yhdyshenkilöverkoston ja noudatettiin yhdyshenkilöverkoston laatimaa toimintasuunnitelmaa. Karviasta saatiin hyvin vastauksia toukokuussa toteutettuun Satakunnan päihdetilannekyselyyn, jossa Satakunnan asukkaiden näkemyksiä ja mielipiteitä päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden sekä rahapeliin ehkäisemisen ja niiden aiheuttamien hittojen vähentämisen keinoista. Vastauksia pyydettiin kaikilta yli 11-vuotiailta. Alle 18-vuotiaille on omat erilliset kysymykset.

Aivoviikkoa vietettiin maaliskuussa ympäri Satakuntaa. Kutsuttiin väkeä avoimeen muistikahvilaan, jaettiin tietoa Somessa ja osallistuttiin muistiliiton organisoimaan webinaariin. Älä välitä -kampanja toteutettiin koulujen päättymisviikolla. Muistutettiin, etteivät aikuiset välittäisi alkoholia alaikäisille, koska ne heikentävät nuorten turvallisuutta päättäjäsiltana ja vaikuttavat aina nuorten terveyteen. Liikkeellä oli nuorten hyvinvoinnista huolehtivia ammattilaisia ja vapaaehtoisia, jotka ovat yhteydessä nuorten vanhempiin, mikäli nuori tavattiin päihtyneenä tai on tehnyt rikkeen. Julkaistiin kampanjan aikana somessa ehkäisevän päihdetyön toimijoiden kuvaamia videoita.

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta

Karvia oli mukana neljän muun kunnan kanssa Kestävämaaseutu -hankkeessa, mikä oli tutkimus- ja osallisuustyötä. Siinä selvitettiin mitä on hyvinvointi ja elinvoima vähenevän ja ikääntyvän väestön maaseudulla. Hankkeessa kehitettiin eri sektoreiden ja toimijoiden välistä kumppanuustyötä sekä tuettiin

kuntien lakisääteistä osallisuutta. Hyvinvointipäällikkö osallistui yhteisölähtöinen kunta valmennukseen ja penkkikahviloihin, jossa mukana myös päättäjiä. Kuntalaisten kuulemistilaisuuksia oli useita; omaishoidon kuntakiertue olohuoneella, voimaa vanhuuteen harrastajaryhmien palautteet ja yhteisporinat, hyvinvointi- ja harrastemessut sekä kaksi kertaa kertomusvuonna järjestetyt yhdistysillat.

Kertomusvuonna perustettiin neuvoa-antava seuraparlamentti ja kutsuttiin koolle sekä keväällä että syksyllä kaikki yhdistykset ja paikkakunnan tapahtumatuotannosta kiinnostuneet tahot yhteiseen keskustelutilaisuuteen (25). Yhdistysiltojen tavoite oli kuntalaisnäkökulman tuominen päätöksentekoon, yhdistystoiminnan aseman vahvistaminen, hyvinvoinnin lisääminen kuntaan niin liikunnan kuin kulttuurinkin keinoin sekä voimavarojen keskittäminen yhteisiin tavoitteisiin ja tapahtumiin. Yhteistoiminnalla ehkäistään myös ikävä päällekkäinen tapahtumatuotanto.

Kokemusasiantuntija Markku Rantanen luennoi 6.-9 luokan oppilaille. Rantanen kertoi oman rankan huumekokemuksensa pohjalta huumeiden käytön vaaroista ja riskeistä sekä miten helposti voi päihdekoukkuun voi jäädä. Valistusta nuoret saivat myös taustatekijöistä, jotka johtavat helposti päihderiippuvuuteen. Rantanen kertoi myös, miten vaikea tie on ollut hänen irti pääseminen huumeista ja miten elämästä meni monta vuotta hukkaan. Liikennevalistusta tarjottiin yläasteen ikäisille oppilaille tutun Mopo Peten vieraillessa Opinpolussa. Petri Tuovisen kävi oppilaiden kanssa läpi turvallisuusvälineiden lisäksi seuraavat teemat; päihheet nuorten terveys- ja turvallisuushaitta, nuorten rikosoikeudellinen vastuu kansalaisena ja tienkäyttäjänä ja miten selvitä liikenteessä hengissä jalankulkijana, pyöräilijänä ja mopoilijana. Lisäksi halukkaille oppilaille jaettiin tietoa mopokortin suorittamisesta kiinnostuneille. Tietoisku sisälsi liikennesääntöjä, turvallisen ajamisen perusteet sekä tutustumista mopon hallinnan perusteisiin. Keväällä järjestettiin avoin pyöräilyn turvallisuustuokio, jossa liikenneturvan edustaja kertoi pyöräilyn uusista säännöistä ja väistämismahdollisuuksista. Myös uudet liikennemerkit ja niiden merkitykset käytiin läpi. Kuntalaisten pyynnöstä järjestettiin ja tuettiin Joogan ohjausta. Jooga vähentää stressiä, joka taas vaikuttaa suoraan hyvinvointiin, aineenvaihduntaan, unenlaatuun sekä hormonitasapainoon.

Matalan kynnyksen kohtaamispaikan Olohuoneen käyttöaste on kasvanut ja käyttötavat monipuolistuneet. Viikottain tilaa käyttivät useat päiväkotiryhmät, perhetyöntekijät, omaisOiva- ja muistikahvilatoimijat, kaiken kansan karaoke, avoimen Willi Wekaran valvojat, soittokunta, LC Karvia, Eläkeliitto, MLL, SPR, pihatreffiläiset ja nuorisotilan kävijät. Tila on erityisen suosittu lasten synttärenpitopaikka, jota varattiin ahkerasti pientä korvausta vastaan. Karaoke-toiminta on suosittua ja karaokeperheessä on jo 22 jäsentä. Ryhmä on toiminut promoottorina monissa tapahtumissa sekä järjestänyt pidennettyjä lauluiltoja eri teemoin; vappu-, pääsiäis- ja pikkujoulukaraokeet.

Kertomusvuonna harrastemessujen konseptia uudistettiin ja hyvinvointialan yritykset kutsuttiin mukaan. Ensimmäisillä hyvinvointi- ja harrastemessuilla oli peräti 40 näytteilleasettajaa. Messujen päätavoite oli tehdä tunnetuksi hyvinvointia edistävät paikalliset yrittäjät sekä kotikunnan laaja harrastekirjo. Tapahtuma uutisoitiin näkyvästi paikallislehdissä. Harrasteryhmien osaamista esiteltiin näyttelyin, näytöksin ja live-esiintymisinä; futiskoululaiset, sählynpelaajat, Kirin lentopallo, Retro pojat, Köyhän miehen Teatteri, karaokelaulajat ja tankotanssin, Kangoo Jumps ja VPK ensivastenäytökset (250).

Karvian ja hyvinvointialueen väliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteiset neuvottelut käytiin kertomusvuoden lopussa. HYTE-neuvottelut ovat osa kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintatyötä. Neuvottelut mahdollistavat yhtenäisen näkemyksen muodostumisen kunnan ja hyvinvointialueen välille sekä sitoutumisen yhteisiin tavoitteisiin. Hyvinvointipäällikkö toimii kunnan yhdyshenkilönä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä, ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyössä, kulttuurihyvinvointi ja nuorisotyössä sekä järjestöyhteistyö ja osallisuudessa. Elintapaohjauksen yhdyshenkilönä toimii liikuntaneuvoja.

Luotiin verkosto hyvinvointialueen perhekeskus Pohjatuulen toimijoiden kanssa, jonne Karvia kuuluu. Perhekeskus on palvelujen kokonaisuus, joka sisältää lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia ja terveyttä edistävät, kasvua ja kehitystä edistävät sekä varhaisen tuen ja hoidon palvelut. Tavoitteena on

lasten, nuorten ja perheiden palvelujen alueellinen yhdenvertaisuus ja yhdenmukaiset toimintamallit. Perhekeskukset tekevät tiivistä yhteistyötä kuntien sivistys- ja vapaa-aikatoimen sekä seurakuntien, järjestöjen yms. toimijoiden kanssa.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Hyvinvointipalvelut on siirtänyt toiminnan painopistettä häiriöiden ehkäisyyn ja hyvinvoinnin edistämiseen, koska se on sekä inhimillisesti että taloudellisesti kannattavampaa kuin sairauksien hoito. Osallisuuskynnystä on madallettu erityisryhmien maksuttomilla ja esteettömillä palveluilla. Ongelmien varhainen havaitseminen ja puuttuminen sekä ennaltaehkäisy vähentävät erikoissairaanhoidon, erityispalvelujen ja laitoshoidon tarvetta. Toiminnan ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sisäisesti valvoi viranhaltija. Raittiustoimen riskitekijöitä ovat syrjäytyneiden nuorten ja moniongelmaisten kuntalaisten kohtaamisen vaikeus. Työttömyys ja päihteiden käytön kasvu ovat isoimmat uhkatekijät ja huonontavat yksilön elämänlaatua.

Raittiustoimi	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
---------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	-----------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot		500		500	0	-500	%
Toimintamenot	-27 871	-29 642		-29 642	-25 076	4 566	85 %
Toimintakate (netto)	-27 871	-29 142		-29 142	-25 076	4 066	86 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset							
Muut laskennalliset kustannukset	-3 813				-4 312		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-31 683	-29 142		-29 142	-29 389		101 %

Nuorisotoimi

Toiminta-ajatus

Nuorisotoimen tehtävänä on parantaa nuorten elinoloja, harrastusmahdollisuuksia ja luoda edellytyksiä paikalliselle nuorisotoiminnalle. Yhteistyöllä paikallisten nuorisotyötä tekevien yhdistysten kanssa luodaan nuorelle turvallinen kasvuympäristö aikuisuuteen. Valvotaan, että nuorten ääni saadaan kuuluviin kunnallisessa päätöksenteossa häntä koskeissa asioissa.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Kuntastrategian mukaan koulujen vapaa- ja loma-ajoille järjestetään lapsille ja nuorille ohjattua toimintaa poikkihallinnollisesti ja kolmannen sektorin yhteistyöllä. Ideoidaan nuorisovaltuuston ja nuorison kanssa paikallista toimintaa, peli-iltoja ja tapahtumia. Pyritään kaikin keinoin tehostamaan nuorisotilojen käyttöä. Tavoitteeksi otetaan, että nuorisotilat ovat joka arkipäivä avoinna ja siellä järjestetään erilaisia teemapäiviä, discoja ja muuta ajanvietettä. Lasten ja nuorten toiveita harrastustoimintaan liittyen kartoitetaan koulujen kautta vuosittain ja toiveet huomioidaan. Järjestetään hankeavustuksien turvin nuorison suosimaa harrastetoimintaa. Kannustetaan nuorisovaltuustoa toimimaan rohkeasti ja osallistetaan heitä kunnalliseen päätöksentekoon.

Tuetaan yhteisöllistä hyvinvointia edistävää viriketoimintaa, lasten ja nuorten paikallista harrastus- ja leiritoimintaa aluehallintovirastolta haetulla avustuksella. Järjestetään yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa tapahtumia lapsille ja nuorille. Huomioidaan lapset ja nuoret eri tapahtumaviikoilla ja järjestetään kulttuurivierailuita yhtenäiskoululle. Tuetaan sekä suoraan ja välillisesti lasten ja nuorten kasvatustyötä tekeviä yhdistyksiä

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut

Koulun hiihto-, kesä- ja syyslomalle räätälöitiin nuorille mukavaa tekemistä, aktiviteetteja ja retkiä. Hiihtolomahulinat alkoivat perjantaina olohuoneella alakoululaisten discolla ja sunnuntaina oli Sampolassa kiva lastentapahtuma. Nuorisotila oli auki koko viikon yhdestä kuuteen erilaisin teemoin ja välipalatarjoilun, torstaina toteutettiin laskettelumatka Sotkaan MLL kanssa ja tarjottiin alle 18-vuotiaille matka, välineet ja lasketteluliput maksutta. Hiihtolomaviikko päättyi pitkään aukioloaikaan ja pizzaperjantaihin. Nuorille räätälöitiin vauhdikkaampi talvireiha Rajakallion ratsutilalla, jossa sai suksilla, lumilaudalla tai pulkalla kokeilla vauhdin hurmaa hevosten vetämänä.

Nuorisovaltuusto kokoontui säännöllisesti ja organisoivat haastepöytätyötapauksen, lapsille ja nuorille pääsiäisen aikaan munarallin nuorisotiloissa ja matkan kauhukarnevaaleille Särkänniemeeseen. Nuorisotiloja pidettiin auki keväällä resurssien mukaan 3-4 päivää viikossa. Aikuisina valvojina toimivat koulunuorisotyöntekijä, nuorisosihteeri, palkattu ukrainalainen opiskelija ja seurakunnan nuortenohjaaja. Nuorisosihteeri piti nuokkaria auki kesäkuussa kolmena päivänä viikossa. Lisäksi 12-17 vuotiaalle räätälöitiin Pop up kesänuokkari Kirkkojärven ja Sarvelan rantaan. Kesäkuussa nuorisovaltuusto pääsi myös Power Park huvipuistoon Härmään ja lapset kesäteatteriin Seinäjoelle katsomaan kappaletta Rölli ja Metsänhenki.

Alueellinen yhteistyö etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa jatkui somen välityksellä ja henkilökohtaisella yhteydenpidolla. Etsivä nuorisotyö on seutukunnallista työtä, johon kuuluvat Kankaanpään lisäksi Karvia, Jämijärvi, Siikainen ja Pomarkku. Kohderyhmänä ovat 16–29-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset. Asiakaskontakteja Karviasta etsiviin oli vajaa kymmenen. Etsivät tekevät kasvatus- ja kohtaamistyötä nuoren kasvun äärellä ja heidän tavoite on turvata nykyistä paremmin palvelujen saatavuus niille, joilla ei ole riittävästi omaa aloitekykyä hakeutua palvelujen piiriin.

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta

Nuorisotoimi sai kertomusvuonna valtionavustusta 5200 euroa lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan. Laajan kumppanuusverkoston kanssa toteutettiin lasten ja nuorten harrastustoiveet sekä tuotiin ne lähipalveluna heidän saataville. Jatkettiin tyttöjen ja poikien suosittuja Futis- ja sählykerhoja. Ympärivuotisen futiskerhon 6-10v valmennuksesta vastasi Tommi Salonen apunaan Sami Sanssi. Sählykerhot pyörivät torstaisin Sauli Sartonevan valmennuksessa kolmessa eri ryhmässä; pojat 6-10-vuotiaat, tytöt 10-13-vuotiaat ja pojat 11-14-vuotiaat (37). Hankerahaa käytettiin myös seuraavien lajien ohjauspalkkioihin, kuten Kangoo Jumps, akrobatia- ja tankotanssi ja rytminen voimistelu. Tankotanssin suosio on jatkunut ja sitä harrastaa kerran viikossa kahdessa eri ryhmässä 20 lasta ja nuorta. Rytminen voimistelu on uusi aluevaltaus. Lajia harrastaa pari kertaa viikossa toistakymmentä tyttöä

kahdessa eri ikäryhmässä. Treeneissä opitaan, miten työskennellä erilaisilla voimisteluesineillä; hyppynaru, vanne, pallo, nauha. Edelleen tuotiin nuorten toivelajeja kokeiluun kausiluonteisesti joogan ja twerkkaus työpajoissa.

Hankerahalla jatkettiin robotiikkarakentamisesta kiinnostuneiden 7-14 vuotiaiden ohjausta. Kesäkuussa järjestettiin viikon mittainen robotiikan päiväleiri niille, jotka ovat kiinnostuneet luovuudesta ja ohjelmoinnista. Aloitteijat keskittyvät Lego-robotiikan tehtäväkenttien, Lego-robottien rakentamiseen ja blokkikoodauksen alkeisiin. Pidemmälle ehtineet rakensivat ja ohjelmoivat Lego-robottien ohella myös ns. FTC-tason robotteja. Leirillä opeteltiin myös 3D printtausta. Robotiikkaleiriläiset (14) työskentelivät ohjatusti neljän nuoren ryhmässä. Leirin vetäjänä toimi kansainvälistä kilpailukokemusta omaava Kalle Caceres, jolla oli tarvittava määrä apuohjaajia.

Nuorisosihteeri loi kontaktit nuorisokeskus Marttiseen ja matkasi uusia kokemuksia halunneiden nuorten kanssa syyskuussa viikonlopun kestäväälle KYM – Karvia Youth goes Marttinen leirille. Leiri sisälsi monenlaista puuhaa kivassa porukassa. Tarvittiin vain pientä seikkailumieltä. Leiri oli osallistujille mieluinen. Irtiottoja arjesta -hanke kutsui puolestaan perheitä viikonloppuleirille nuorisokeskus Marttiseen Virroille, Ilmoittautumisjärjestyksessä mukaan pääsi neljä perhettä (13). Kummatkin leirit olivat osallistujilleen maksuttomia.

Nuorisotoimi tuki keväällä lasten ja nuorten teatteriharrastusta sekä tarjosi vapaan pääsyn Poikkitaiteilijoiden kerhotalossa Petäjä-opiston järjestämiin teatteriryhmiin; teiniateatterissa aiemmin mukana olleille 10-12-vuotialle lapsille ja yli 12-vuotiaalle nuorisoteatterilaisille. Karviasalissa kuultiin Kankaanpään Musiikkiopiston aamukonsertti, jonka yleisönä Opinpolun oppilaat. Karviassa opetusta saa harmonikassa, huilussa ja pianossa sekä Kankaanpäässä opetusta monissa muissa soittimissa. Esiintymiskokemuksia tarjottiin itsenäisyyspäiväjuhlassa.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Lasten vähenevä määrä aiheuttaa vaikeuksia nuorisotyölle. Joukkuelajien harrastaminen ja muun muassa kulttuuriprojektien tuottaminen nuorten kanssa vaikeutuu. Myös kansalaisopiston tiukkana pysyvä määräraja aiheuttaa ongelmia. Joustoa ryhmäkokojen suhteen pitäisi löytyä. Harrastustoiminnan monipuolisuutta on tuettava yhä enemmän, jotta jokaiselle nuorelle löytyisi yksi harrastus. Näin saadaan ehkäistyä myöhemmällä iällä ilmeneviä ongelmia. Harrastusryhmissä oppii, kehittyy ja kasvaa itseohjautuvia sekä vastuullisia lapsia ja nuoria, joita pienet kunnat tarvitsevat. Näin harrastuksien monimuotoisuus sekä ohjaus- ja talkootyö olisi tulevaisuudessa taattu. Yhteiset pelisäännöt pitää löytää nuorison kanssa tekemisissä oleville aikuisille, linjasta ei saisi poiketa, muuten rajojen ja hyvän käytöksen määrittäminen on turhaa.

Nuorisotoimi	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
--------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	-----------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	23 863	11 200		11 200	16 150	4 950	144 %
Toimintamenot	-58 052	-77 174		-77 174	-65 778	11 396	85 %
Toimintakate (netto)	-34 189	-65 974	-	-65 974	-49 628	16 436	75 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-27 664				-27 345		
Muut laskennalliset kustannukset	-39 403				-69 514		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-101 256	-65 974	-	-65 974	-146 486		222 %

Kulttuuritoimi

Toiminta-ajatus

Kulttuuritoimi edistää, tukee ja järjestää kunnassa kulttuuritoimintaa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa sekä kehittää paikallista kulttuuri- ja kotiseututyötä. Edelleen se tukee ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin, taiteen tekemiseen ja kokemiseen. Kulttuuritoimintaa järjestäessään kunta ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Kulttuuritoimi kehittää ja järjestää kulttuuri- ja kotiseututapahtumia sekä näyttelytoimintaa. Kulttuuritoimen perinteiset tapahtumaviikot tukevat yhteisöllisyyttä ja luovat positiivista kuntakuvaa sekä paikallisesti että alueellisesti. Kulttuuritapahtumat tuovat hyvinvointia, lisäävät yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemisen kokemuksia kuntalaisille. Tehdään yhteistyötä musiikki- ja Petäjä-opiston, yhtenäiskoulun ja kolmannen sektorin kanssa. Innostetaan kuntalaisia käyttämään yhteisen olohuoneen harrastetiloja ja kannustetaan yhteisölliseen toimintaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Tuotetaan harrastustoimintaa, jolla lapsia ja nuoria kannustetaan luovuuteen ja parannetaan esiintymisvalmiuksia. Huomioidaan kulttuurisuunnitelmaan merkityt taiteenlajiteemavuosien painopisteet eri ikäluokille.

Tehdään tiivistä yhteistyötä Willi Karvia Oy:n kanssa ja käytetään syntyneitä verkostoja, kumppanuuksia hyväksi, kun kehitetään teatteri- ja konserttitoimintaa Laulaa ja soi viikolle ja kulttuurikeskus Skantziin. Aktivoidaan ja kannustetaan paikallisia ryhmiä järjestämään esityksiä, tapahtumia ja muuta toimintaa. Konsertti-, teatteri- ja näyttelytoimintaa jatketaan, vahvistetaan ja lisätään saavutettavuutta. Kotiseutumuseota pidetään avoinna tilauksesta ja suurimpien tapahtumien yhteydessä. Ulkomuseoalueen toimintamahdollisuuksia kartoitetaan sekä alueen houkuttelevuutta ja viihtyvyyttä parannetaan teknisen toimen kanssa.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut

Parin vuoden tauon jälkeen Laulaa ja soi viikko toteutettiin yhteistyössä Willi Karvian kanssa. Uutta musiikkiviikossa oli hyvinvointi- ja harrastemessut (40/250), josta halutaan tehdä perinne. Messut ovat myös yhdistysten ja yhteisöjen esiinmarssi sekä mahdollisuus näyttää osaamistaan. Musiikkiviikko sisälsi EL-Satakunnan piirin pohjoisen alueen karaokekarsinnat olohuoneella, Sussu Erkinheimon Kaikuja menneisyydestä -konsertti sekä Akustinen Duo Pauli Hanhiniemi ja Ville Rauhala konsertit Karviasalissa.

Perinteinen tapahtumien viikko aloitettiin lasten ja nuorten Halloween discolla nuokkarilla. Willi Kansa - teatterikatselmuksen avajaisia vietettiin heti perään. Katselmukseen osallistui kuusi ryhmää, jotka kilpailivat alle ja yli 18-vuotiaiden sarjassa. Teemana oli Tahto, johon jokainen 10-30 minuutin esitys perustui. Tavoite oli uniikki esitys, mahdollisimman vähällä tekniikalla, tilaa ja teemaa hyödyntäen. Alle 18v sarjan voiton vei Aake ja tytöt Ilmajoelta ja yli 18v sarjan Köyhän Miehen Teatteri Karviasta. Henkilökohtaisen stipendin ja kunniakirjan näyttelijäntyöstä saivat Ellen Rintala ja Aake Tikka Ilmajoelta sekä Siiri Salminen Karviasta. Willi Kansa viikon ohjelmatarjonta oli laaja; kuultiin Karvian ja Isojoen soittokuntien Syysoitto konsertti, Rolf Wirtasen luontoaiheinen valokuva- ja musiikki esitys "Lapin tunnelmaa-tarinoita ja balladeja vaelluksilta", kotiseutuilta Saran Harrastekeskuksessa, koko perheen valojuhla Leijonametsässä, Latvialainen ilta Karviasalissa sekä Kirsi Jaakkolan luento Alkkian sotavankileirin 2:n toiminnasta ja Riku Suokkaan stand up esitys "uutta ja vanhaa" Karviasalissa. Yhdistykset ja yritykset olivat aktiivisesti mukana luomassa yhteistä kaamoksen karkotusviikkoa monine muine ohjelmineen. Viikko huipentui valtuustosalissa Williin Yöhön, jossa oli illan tarjolla musiikkia moneen makuun ja sirkustaiteilija Anssi kolehmainen.

Karvia-päivien aikaan oli vapaa pääsy virolaisen C-Jam yhtyeen konserttiin, mikä koostui neljästä Viron lahjakkaimmista sellististä. Yhtye toi uutta elämää musiikilliseen viihteeseen yhdistämällä tarttuvia musiikillisia äänimaisemia ainutlaatuisen esiintymistyyliinsä. Kuultiin Händelin, Brahmsin, Wagnerin, Lloyd-Webberin ja Lennonin/McCartneyn tuotantoa sekä kaikkien aikojen Rock-suosikkeja, kuten Bon Jovi, Status Quo ja Procol Harum tuotantoa.

Suo Soikoon monitaiteellinen pienoisfestivaali toteutettiin viidennen kerran Kauhanevan suomiljöössä. Perjantain illalla Salomaan nuotiopaikalla nautittiin kulttuurielämyksistä auringon maalatessa omaa taideteostaan upean Company Uusi Maailman kanssa hämärtyvään elokuun iltaan. Suomen luonnon päivänä lauantaina palasi legendaarinen runopyöräily juurilleen, kun Karvian Teatteriyhdistys Ry haastoi ihmiset pyöräilytapahtumaan.

Samalla jatkui monitaiteelliset ohjelmat pitkoksilla. Baritoni Kalastaja-tiskaaja Jubelius Bottomy partnerinaan pianisti Sam O´Hurry esittivät valikoiman runoriimiin saksalaisia ja suomalaisia yksinlauluja. Kauhannevan alueella lied -tulkintojen lisäksi kuultiin ompelukoneen pörinää, suonoidan manausta, akrobatiaa ja kuparin hohtavaa taidetta. Yllättävää ohjelmaa ja mellevää musiikkia. Lauantai-iltana Saran Harrastekeskuksen Nukkepatiolla nähtiin ja kuultiin lisää puhuttelevia, uniikkeja ja eepin mahtavia musiikki esityksiä.

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta

Kulttuurikasvatussuunnitelma ohjaa, miten kulttuuri-, taide- ja kulttuuriperintökasvatusta toteutetaan kunnassa osana opetusta. Kiertävä lastenkulttuurikeskus Kattiala piti päiväkotilapsille, ja eskarilaisille osallistuva bioa pienille konsertti, jossa lapset pääsivät kokeilemaan itse eri maiden perinteisiä rumpuja ja helistimiä. Kokonaisuuteen kuului myös leikkiä, laulua sekä sana- ja kehorytmejä. Rytmireilaaja pajassa nelosluokan oppilaat tutustuivat myös rumpujen, helistimien sekä rytmien maailmaan. Pajan aikana käydään kolmella puolella maapalloa tutustumassa paitsi rytmeihin ja rumpuihin, myös tarinoin niiden takana. Kahdeksannen luokan oppilailla oli Kitaran kaverit työpaja, jossa käytiin läpi luuttusoitinten historiaa ja kitaran serkkuja, tätiä ja setiä ympäri maailmaa. Luentomuotoisen osion jälkeen kaikkia soittimia pääsee myös kokeilemaan ja soittamaan yhdessä. Kotokaaren asukkailla järjestettiin toiminnallinen Säveliä Suomesta konsertti, jossa kuulijat pääsivät itse musisoimaan rapapallien, kanteleiden ja helistimien kanssa.

Kulttuuri-toimi tuki kahta uutta tapahtumaa, kuntalaisten toivomaa Kansallispuikusunnuntaita ja Willit Lähi Westareita, jotka kummatkin järjestettiin kulttuurikeskus Skantzissa. Kotikutoisen musiikkitapahtuman päätähdet olivat entisiä tai nykyisiä karvialaisia. Skantzian lavalle nousivat Retropojat, Juha Kinnunen jälkikasvuineen, Köyhän miehen teatteri, yhtye Levian ja krouvissa musisoi trubaduuri Jukka Anttila. Kokemukset olivat niin hyvät, että kummatkin tapahtumat saanevat jatkoa.

Maaliskuussa näyttelyaulassa oli esillä Vuoristosta Suomaaksi -valokuvanäyttely, mikä esitteli Lauhavuori-Hämeen kangas Geoparkin kohteita ja maisemia. Huhtikuussa esillä oli Petäjä-opiston Karvian osaston keväänäyttely, jossa oli laajasti esillä kädentaito- ja taideryhmiltä; posliinimaalaus, keramiikka, kahvipussi, klipsu- ja magrameetaide, aikuisten ja nuorten taidepaja. Karvialaisen Aleksin Soinin taidenäyttely oli esillä Karvia-Päivien aikaan Karvialan aulassa. Esillä oli 15 öljyvärimaalausta, jotka olivat hänen uutta tuotantoaan viimeisen vuoden ajalta. Valtaosa töistä kuvaa lintuja, jotka ovat 25-vuotiaan Soinin tämänhetkinen suosikkiaihe. Toukokuussa esillä oli kuvataiteen perusopetuksen keväänäyttely ja elokuussa oli Petäjä-opiston kädentaidon piirin kahvipussitaidetta esillä. Kertomusvuonna kuvataiteen perusopetus täytti 30-vuotta. Marraskuun alusta vuoden loppuun näyttelyaulassa oli esillä entisten ja nykyisten kuvislaisten töiden yhteisnäyttely.

Kulttuuri-toimi järjesti kunnanhallituksen puolesta sekä itsenäisyyspäiväjuhlat että sotaveteraanien muistamisen Kansallisena veteraanipäivänä. Nuorisosihteeri keräsi muistettaville lahjakassit yhteistyössä Lions Clubin veljien ja ladyjen kanssa. LC veljet toimittivat kassit sankareille. Itsenäisyysjuhlassa nuorten osuutta haluttiin erityisesti korostaa. Nuoriso oli sekä esiintymässä että juontamassa. Kulttuuri-toimi palkitsi vuoden kulttuuriteosta Karvian soittokunnan perustajajäseniin kuuluvan Jaakko Harjun. Lisäksi muistettiin stipendein aktiivisia nuoria kulttuuriharrastajia.

Kulttuuri-toimi	TP2022	Alkup. TA 2023	TA-muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
-----------------	--------	----------------	--------------	------------------	--------------	-----------	-----------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	800	6 000		6 000	3 917	-2 083	65 %
Toimintamenot	-60 153	-51 375		-51 375	-37 607	13 768	73 %
Toimintakate (netto)	-59 353	-45 375		-45 375	-33 689	11 685	74 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-21 439				-26 600		
Muut laskennalliset kustannukset	-21 533				-20 896		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-102 324	-45 375		-45 375	-81 187		179 %

Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan kokoonpano ja läsnäolo kokouksissa:

Varsinaiset jäsenet

(läsnäolo kokouksissa)

Savioja Tapio pj. (9/9)
Lentovaara Joni vpj. (7/9)
Aalto Kari (6/9)
Haavisto Jonna (9/9)
Hietakoivisto Marita (9/9)
Hietaluoma Jaakko (9/9)
Hirvisaari Tarja (8/9)
Liikala Jenna (9/9)
Louhisuo Jori (8/9)

Varajäsenet:

Ruhkala Reetta
Seppä Anssi (2/9)
Lamminmäki Raimo (3/9)
Suominen Joonas
Peltoniemi Susanna
Hietaluoma Irmeli
Santahuhta Jaakko (1/9)
Suoneva Eetu
Ylinen Ritva

Tuuliniemi Kari vt. tekninen johtaja 31.8.2023 asti (5/9)
Santaharju Jari tekninen johtaja 1.9.2023 alkaen (5/9)
Halme Matti rakennuspäällikkö (8/9)
Nevala Eija, tukipalveluesimies (2/9)
Koivumäki Jyrki, kunnanhallituksen edustaja (6/9)
Lepola Pii, toimistosihteeri (1/9)
Suominen Päivi, kunnanhallituksen puheenjohtaja (1/9)

Teknisen lautakunnan käyttötalouden talousarvion toimintatuloista toimintakaudella saavutettiin 106%, noin 1,24 miljoonaa euroa. Toimintatulojen ylitys johtui siitä, että metsän myyntituloja ja muita myyntituloja kertyi budjetoitua enemmän. Talousarvioon varatuista toimintakuluista käytettiin 106%, eli noin 2,4 miljoonaa euroa. Ylitys johtui lähinnä ostopalveluiden ja kiinteistöjen ylläpitomenojen arvioitua suuremmista kustannuksista. Teknisen lautakunnan käyttötalouden nettototeumaksi tulee näin ollen 105%.

Teknisen lautakunnan investoinneista toteutettiin toimintavuonna hieman vajaa puolet. Yhtenäiskoulun kattoremontti oli mittavin suunnitelluista investoinneista. Sen suunnittelu aloitettiin vuonna 2023 ja toteutus siirrettiin vuodelle 2024. Investointeihin tehtävät muutokset käsiteltiin valtuustossa.

Tekninen hallinto ja suunnittelu

Toiminta-ajatus:

Teknisen hallinnon tehtävänä on huolehtia kunnan omasta rakentamisesta, rakennuttamisesta, kiinteistöjen kunnossapito- ja käyttötehtävistä sekä kunnallisteknisestä rakentamisesta ja kunnossapitotehtävistä.

Teknisen hallinnon määrärahavaraus vuonna 2023 sisälsi luottamushenkilöiden kokouspalkkiot sekä teknisen toimiston henkilöstön palkka- ja toimistokulut. Henkilöstönä teknisen osaston hallinnossa vuonna 2023 oli tekninen johtaja, rakennuspäällikkö sekä toimistosihteeri. Lisäksi yksi toimistosihteeri 10%:n työpanoksella. Tekninen johtaja vaihtui ja elokuussa oli uusi tekninen johtaja perehtymässä tehtäviin yhtä aikaa vt. teknisen johtajan kanssa. Rakennuspäällikkö oli isyyslomalla kaksi kuukautta ja hänellä oli sijainen tämän ajan.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Teknisen hallinnon tehtävänä on tuottaa toiminta-ajatuksen mukaiset palvelut käyttövuodelle myönnettyjen määrärahojen puitteissa. Määrärahavaraus sisältää luottamushenkilöiden kokouspalkkiot sekä teknisen toimen toimistohenkilöiden palkka-, materiaali-, ohjelmisto- ja muut toimistokulut.

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta:

Teknisen osaston haasteet jatkuivat vuoden 2023 aikana. Viranhaltijoiden vaihtuminen on vaikeuttanut toimintaa, mutta investointeja saatiin kuitenkin toteutettua. Koulun kattoinvestointi siirtyi vuodelle. Muutokset käsiteltiin valtuustossa. Syöttövesijohdon 2. vaihe toteutettiin ja paineenkorotusaseman aggregaatin asennustyö saatettiin loppuun. Kirjastossa tehtiin itsepalvelulainaukseen liittyviä muutostöitä. Yhtenäiskoululla tehtiin muutostöitä keittiöön ja liikuntasalin näyttämörakenteiden poistosta johtuvia muutostöitä.

Jätevedenpuhdistamon hoitaja jäi eläkkeelle vuonna 2023 ja teknisen toimen rakennustyöntekijä aloitti jätevedenpuhdistamon hoitajana.

Käyttötalouden toimintamenoihin jouduttiin hakemaan lisämäärärahaa. Ylitys johtui talvikunnossapidon kustannusten noususta, kiinteistöjen kunnostamiseen liittyneistä ostopalveluista, sijaisuuksista ja palkankorotusratkaisuista.

Henkilöstön määrä 31.12.2023:

- osaston johtaja 5 pv/vko, teknisen johtajan virkatehtävät
- rakennuspäällikkö 5 pv/vko, rakennustarkastajan ja kiinteistöpäällikön virkatehtävät
- yksi toimistos sihteeri 5pv/vko
- yksi toimistos sihteeri 1pv/vko

Tekninen hallinto ja suunnittelu	TP2022	Alkup. TA 2023	TA-muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
---	--------	----------------	--------------	------------------	--------------	-----------	-----------

Tuloarviot ja määrärahat

	9 039				12 552		
Toimintatulot							
Toimintamenot	-117 610	-104 302	-18 000	-122 302	-118 378	3 924	97%
Toimintakate (netto)	-108 571	-104 302	-18 000	--122 302	-105 827	164 475	87%

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset							
Muut laskennalliset kustannukset					-2 098,07	2 098,07	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-5 286	--104 302	-18 000	-122 302	-10 162	112 140	8 %

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Toiminta-ajatus:

Vastata liikenneväylien, yleisten alueiden ja jätehuollon käyttö- ja kunnossapitotehtävistä sekä yksityisteihin liittyvien avustusten jakamisesta.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Tavoitteena on tuottaa seuraavat palvelut:

- Asemakaavakatu- ja katuvalaistuksen käyttö- sekä kunnossapitotehtävistä huolehtiminen
- Haja-asutusalueiden tievalaistuksen käyttö- sekä kunnossapitotehtävistä huolehtiminen
- Leikkikenttien, puistojen ja uimarantojen käyttö- sekä kunnossapitotehtävistä huolehtiminen
- Ongelma- ja hyötyjätteiden keräys ja jatkokäsittelyyn toimittaminen
- Yksityisteiden rahallinen avustaminen kunnossapito- ja perusparannustöissä sekä neuvonta tieasioissa

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut:

Yksityisteille vahvistetut avustusperusteet
Katualueiden (9,0km) kunnossapittäminen, tavoite 5 300 €/km

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta:

Liikenneväylät:

Suurin osa liikenneväylien toimintamenoista kuluu katujen talvikunnossapitoon, aurauksien osalta toimintavuosi oli keskiarvoista vilkkaampi. Hiekoitusten osalta vuosi oli tavanomainen. Toimintavuoden aikana auraukset oli 25kpl ja hiekoituskertoja 13kpl. Talvikunnossapito suoritettiin vuonna 2022 suoritettuna kilpailutuksen tason mukaisesti; sopimus kattaa urakoitsijoille takuumaksun, vaikka auraukset- tai hiekoituskertoja ei tulisiakaan takuumaksun kattamaa määrää.

Katualueiden kunnossapitokulut ilman katuvalaistuksen kuluja olivat yli 12 062€/km, mikä osaltaan ylittää talousarvion tavoitteen. Ylitys selittyy kasvaneilla talvikunnossapidon kohonneilla kustannuksilla. Tavoitteen ajanmukaisuutta on syytä arvioida talousarvion laadinnan yhteydessä. Katualueiden kunnossapito noudatti toiminnallisia tavoitteita. Talousarvioon haettiin 25 000 euron lisämääräraha. Kustannusten toteuma oli 109%.

Yksityistiet:

Yksityistieavustuksia jaettiin toimikaudella yhteensä 33 767€, eli 6233 € alle budjetoidun. Kaikki yksityisteiden avustukset olivat kunnossapitoavustuksia.

Uimarannat, puistot ja leikkikentät:

Uimarannat, puistot ja leikkikentät pidettiin toimikaudella toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisessa kunnossa. Neva-Lylyn retkeilyalueen yhä kasvava käyttö ja sijainti kaukana keskustasta aiheuttavat jonkin verran lisäkustannuksia, mutta lisääntynyt käyttö koetaan viihtyisyyttä parantavana ja sitä myöten kannattavana toimintana. Uimarantojen ylläpitoon varattiin talousarviossa 16 212 ja siitä toteutui 7 871 euroa. Puistojen ja leikkikenttien ylläpitoon varattiin 12 499 ja siitä toteutui 5 499 euroa. Henkilöstökuluihin sekä palvelujen ostoon ja rakennusmateriaaliin oli budjetoitu enemmän kuin aiempina vuosina.

Jätehuolto:

Kunnallisen jätehuollon ylläpitoa jatkettiin toimikaudella entiseen tapaan toimintasuunnitelman mukaisesti. Paperin syväkeräyspisteitä on keskustassa useita. Pakkausjätettä varten on hankittu prässä. Ongelmapuun, metallin, ongelmajätteen ja lasin keräys on järjestetty tekniselle varastolle. Sakokaivo lietteen vastaanottoa kehitetään jätevedenpuhdistamon korjauksen yhteydessä. Jätehuoltoon varattiin 32 261 euroa ja toteuma oli 35 148 euroa.

Yleisesti toimialueesta:

Toimialueen taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavutettiin toimintakaudella. Toimialueen toimintakate alitti talousarvion noin 5% (6 582€), eli haettu lisämääräraha 25 000 ei kulunut kokonaisuudessaan.

Laskennalliset kustannukset	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aurauskerrat	12	21	11	19	24	25
Hiekoituskerrat	11	17	6	15	13	13
Liikenneväylien ylläpitokulut (€/km)	4 830 €	5 725 €	3 853 €	6 137 €	8969,73 €	12062 €
Yksityistieavustukset	40 342 €	40 994 €	32 715 €	32 284 €	32 747 €	33 767 €

Henkilöstön määrä 31.12.2023:

Käsin tehtävät kunnossapitotyöt toteutetaan pääsääntöisesti omalla henkilöstöllä. Kone- ja LVISA-työt, toteutetaan pääsääntöisesti ostopalveluina.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

TP2022 Alkup. TA 2023 TA-muutokset Muutettu TA 2023 Toteuma 2023 Poikkeama

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot					3 388	3 388
Toimintamenot	-184 661	-194 955	-25 000	-219 955	-213 273	6 682
Toimintakate (netto)	-184 661	-194 955	-25 000	-219 955	-209 886	10 069

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-70 083				-84 120	
Muut laskennalliset kustannukset						
Tehtävän kokonaiskustannukset	-300 774	-194 955	-25 000	-219 955	-351 505	131 550

valtuuston nähden sitovat erät

Kiinteistöt

Toiminta-ajatus:

Tuottaa kiinteistöjen sekä maa- ja metsätilojen käyttö- ja kunnossapitotehtävät. Määräraha on varattu 22 kunnossapidettävälle rakennukselle ja varastolle (kerrosalaltaan n. 21 000m² + varastotilat n. 1 700m² = 22 700m²) sekä kunnan maa – ja metsätilojen hoitoon (n. 300 ha + joutomaa n. 112 ha).

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Kiinteistöille varattu määräraha kattaa kiinteistöjen ja alueiden normaalit käyttökulut, pienehköt, alle 10 000€ korjaustyöt ja laitehankinnat sekä siivouspalvelut. Kiinteistöjen ylläpitokustannukset pyritään pitämään kohtuullisen pieninä.

Metsiä hoidetaan vuonna 2020 päivitetyn metsäsuunnitelman mukaisesti.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut:

Kiinteistöjen ylläpitokulut olivat tarkasteluvuonna n. 51€/k-m²/vuosi. Kiinteistökulut nousivat edellisestä vuodesta noin 12%.

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta:

Kunnan omistamien kiinteistöjen kunnossapidon osalta toiminta saatiin järjestettyä pääsääntöisesti suunnitelmien mukaan.

Kiinteistöhuollolla oli kolme kesätyöntekijää ja kaksi harjoittelijaa, jotka toimivat monipuolisesti kiinteistöhoitajien apuna erilaisissa kiinteistön hoidon tehtävissä. Kausityöläisiä toimi kiinteistönhoidossa kokopäiväisinä sekä puutarhuri ostopalveluna yleisten alueiden hoidossa kesäkauden ajan. Siivoustyön henkilöstö- ja materiaalikulut sisältyvät tukipalveluiden talouteen, josta ne vyörytetään kiinteistöjen kuluiksi.

Toimintatuotot toteutuivat kiinteistöjen osalta 104-prosenttisesti, joka tarkoittaa, että tuloja kertyi 40 200€ enemmän. Meno ylitykset koostuvat suurelta osin auras ja muista ostopalveluista, henkilöstö- ja materiaalikuluista.

Metsänhoidollisia toimia toteutettiin metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Pääte- ja harvennushakkuuta toteutettiin kesä- ja syyskaudella vuosien 2022 ja 2023 puukauppasopimusten perusteella. Metsän myyntituloja kertyi 55 500 euroa, mikä oli 35 500 euroa yli budjetoidun. Tähän vaikutti osaltaan edelliseltä vuodelta siirtynyt hakkuutavoite. Sopimuksien mukaisia hakkuutöitä suoritetaan myös vuoden 2024 aikana.

Toimintavuoden aikana kiinteistöissä tapahtuneita merkittäviä muutoksia ja talouteen vaikuttaneita asioita:

- Entinen palvelukoti Syreeni on toiminut ukrainalaisperheiden tilapäisenä asuntona vuonna 2023. Vastaava toiminta ei jatku enää vuonna 2024 ja tuottoja ei näin ollen kerry kiinteistölle enää vuonna 2024.

Kiinteistöjen hoitamiseen liittyvän henkilöstön määrä vuonna 2023:

- 5,5 kokoaikaista kiinteistöhoitajaa, joista yhden työpanos myydään KOy:lle
- 5 määräaikaista kiinteistötyöntekijää
- Puutarhatyöntekijän työpanosta hankittiin ostopalveluna

KiinteistötTP2022 Alkup. TA TA- Muutettu TA Toteuma Poikkeama Toteuma %
2023 2023 muutokset 2023 2023**Tuloarviot ja määrärahat**

Toimintatulot	687 649	924775	0	924775	965073	40 298	104 %
Toimintamenot	-106 3985	-992 242	-100 000	-1 092 242	-1 188 014	-95 772	109 %
Toimintakate (netto)	-376 336	-67 467	-100 000	-167 467	-222 941	-55 474	133 %

**Laskennalliset
kustannukset**

Poistot ja arvonalentumiset	-229 051				-230 006	-230 006	
Muut laskennalliset kustannukset	163 765				332 789-		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-441 622	-67 467	-100 000	-167 467	-120158	47 309	72 %

Vesi- ja viemärlaitos

Toiminta-ajatus:

Vesi- ja viemärlaitos turvaa asemakaava-alueen n. 900 asukkaan puhtaan veden saannin ja jätevesien lupaehtojen mukaisen käsittelyn sekä toimittaa haja-asutusalueen n. 120 talouden puhtaan käyttöveden. Veden kulutus on vuosittain noin 60 000m³ ja jäteveden laskutettava kulutus noin 43 000m³. Vesilaitoksen tuottama vesimäärä 2023 oli 77128 m³.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Vesihuoltolaitoksen peruspääoman tuottovaatimus on 0%.

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta:

Vesilaitos pystyi koko vuoden tuottamaan ja toimittamaan ilman häiriöitä hyvää talousvettä vesilaitoksen asiakkaille.

Jätevedenpuhdistamo ja viemäriverkosto toimivat toimikaudella hyvin ilman suurempia ongelmia. Jätevedenpuhdistamon puhdistustulokset olivat hyvät ja ympäristöluvan mukaiset puhdistus- ja lupaehdot saavutettiin. Jätevedenpuhdistamon automaatioon on lisätty toiminto, joka rekisteröi ylijuuksutusmäärät. Uuden pumpaamon rakennustyöt saatiin päätökseen.

Syöttöjohtohankkeen loppuosan rasitetoimitusta tehtiin vuonna 2023. Pajatien ja Joukolantien välinen himaniittiputki tullaan vaihtamaan muoviputkeksi.

Vuonna 2015 lakimuutoksien vuoksi tehtiin vesi- ja viemärlaitoksesta erillinen kirjanpidollinen taseyksikkö.

Toimintavuonna vesi- ja viemärlaitoksen toimintatulot ylittyivät 9 791€. Ylitys johtui budjetoitua isommista vesi- ja jätevesimaksutuotoista. Toimintakuluihin haettiin 45 000 euron lisämääräraha ja ne ylittyivät noin 60 000 euroa lisämäärärahan jälkeenkin. Ylitystä tuli eniten palveluostoissa.

Toimintavuonna vesi- ja viemärlaitoksen tilikauden alijäämä on -67 376 €, kun se edellisenä vuonna oli -28087 € alijäämäinen. Vesi- ja viemärlaitoksella on ollut isoja kunnostustarpeita ja tämä on näkynyt kustannuksissa.

Henkilöstön määrä 31.12.2023:

- 0,5 vesihuoltolaitoksen hoitaja

Vesi- ja viemärlaitos	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
-----------------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	--------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	200 765	224 000		224 000	233 790	9 790	104 %
Toimintamenot	-167 044	-132 274	-45 000	--177 274	-237 347	60 073	134 %
Toimintakate (netto)	33 721	91 726	-45 000	46 726	-3 556	50 282	8 %

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-63 650	-70 920		-70 920	-65 369	-19 380	77%
Muut laskennalliset kustannukset					- 6 446		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-34 418	20 806	-45 000	24 194	-75 372	51 178	312 %

valtuuston nähden sitovat erät

Tukipalvelut

Toiminta-ajatus:

Teknisen osaston tehtäväkenttä laajeni vuoden 2021 aikana kunnan keittiötoiminnan siirryttyä teknisen hallinnon alaisuuteen, jolloin perustettiin tukipalvelut -yksikkö johon kuuluu kunnan keittiö- ja siivouspalvelut. Yksikön juoksevia asioita ja henkilöstöasioiden valmistelua hoitaa tukipalveluesimies

Keittiöpalveluihin kuuluu Opinpolun valmistuskeittiö sekä Kissankimalluksen jakelukeittiöt (2 kpl). Opinpolun keittiö on toiminnassa koko vuoden ajan. Siellä valmistetaan ruoat koulun oppilaille, päiväkodin lapsille sekä molempien yksiköiden henkilökunnalle. Karvian kunnan henkilöstöllä on mahdollisuus ruokailla koulun ruokalassa lounasaikaan. Opinpolun keittiöllä työskentelee kolme vakituista keittäjää.

Kunnantalolla, jossa varhaiskasvatuksen toimipisteet sijaitsevat, työskentelee kaksi vakituista keittäjä-siivojaa, jotka pääsääntöisesti työskentelevät vuoroviikoin varhaiskasvatuksen jakelukeittiöillä tai koko kiinteistön siivojajana. Kissankimallukseen toimitetaan lounasruoat Opinpolun keittiöltä. Aamu- ja välipala valmistetaan jakelukeittiöllä itse keittäjä-siivoijan toimesta.

Aikaisemmin tukipalveluihin kuulunut yksikkö, Iltaruskon keittiö siirtyi vuoden 2023 alusta Satakunnan hyvinvointialueen toiminnan alaisuuteen. Varhaiskasvatuksen ateriavalmistus oli tällöin siirrettävä takaisin Opinpolun keittiölle. Yksi Iltaruskon keittäjistä pysyi kunnan työntekijänä ja siirtyi vuoden vaihteessa Opinpolun keittiölle, muut keittäjät siirtyivät hyvinvointialueen työntekijöiksi. Varhaiskasvatuksen ateriavalmistuksen siirtyminen takaisin Opinpolun keittiölle vaati keittiön pientä päivittämistä ja kapasiteetin kasvattamista vuoden loppu puolella, sillä varhaiskasvatuksen ryhmien määrä oli kasvanut muutaman vuoden aikana. Opinpolun keittiöllä valmistetaan tällä hetkellä noin 330 annosta päivittäin, josta noin 80 annosta toimitetaan Kissankimalluksen jakelukeittiöille.

Kunnan kiinteistöistä siivotaan jatkuvassa käytössä olevia kouluja, virastoja, liikuntatiloja sekä muita tiloja, joissa siivousta tarvitaan erikseen sovittuun aikataulun mukaisesti. Siivoustoiminta järjestetään joustavasti muiden tilankäyttäjien kanssa yhteistyössä. Siivoustyössä työskentelee neljä vakituista siivoustyöntekijää. Työaikamitoitus on päivitetty siivouspalveluiden osalta vuonna 2023. Mitoituksen tulos oli, että henkilöstömäärä suhteessa työn määrään on sopiva lukuun ottamatta keittäjä-siivojia, joiden työaika suhteessa työmäärään ei ole riittävä. Tälle tilanteelle tulevaisuudessa olisi hyvä pohtia tarvittavat keinot asian korjaamiseksi.

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Siivous- ja keittiöpalveluiden toiminta järjestetään talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa. Sekä siivoustta keittiötoiminta on mitoitettu ja henkilöstön määrä mukailee mitoitustulosta. Päiväkodin siivouksen ja keittiötoiminnan osalta työvoiman riittävyys on rajoilla.

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta:

Tukipalveluiden toiminta on saatu käynnistettyä hyvin. Vuonna 2023 haasteita aiheutti henkilöstöressurssien vaje. Haasteiden selvittämiseen on vaikuttanut merkittävästi henkilöstön joustaminen ja mukautuminen olosuhteisiin, jossa työntekijöitä on ollut tavanomaista vähemmän paikalla ja toisaalta moni työtehtävä vaati poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi enemmän tekemistä ja järjestelyä.

Keittiötoiminta vaatii tietyn henkilöstömäärän, jotta ruoanvalmistus voidaan toteuttaa laadukkaasti ja turvallisesti sovittuun aikataulun puitteissa. Keittiötoimintaan on pyritty palkkaamaan sijaisia poikkeustilanteissa.

Elintarviketurvallisuutta valvoo elintarviketurvaviranomaiset, Ruokaviraston koordinoimalla Oiva-järjestelmällä. Vuonna 2023 Oiva-tarkastus ei ollut tarpeen viranomaisten toimesta, sillä edellisinä vuosina tulos on ollut Oivallinen, eli paras mahdollinen.

Yhtenäiskoulu Opinpolussa suoritetaan puolivuositain kouluruokakysely, johon vastaavat oppilaat ja koulun henkilökunta. Kouluruokakyselyn perusteella ruoka on pääsääntöisesti hyvää ja laadukasta, joskin toiveita erilaisista ruokalajeista esitetään ahkerasti. Kouluruokailussa noudatetaan kouluruokailuosituksia ruoan terveellisyyden ja

monipuolisuuden takaamiseksi. Koulussa järjestetään kuitenkin säännöllisesti myös oppilaiden toiveisiin perustuvia ruokailuja.

Siivouspalveluiden osalta toiminnan laatua voidaan valvoa asiakaspalautteiden kautta. Kunnan siivouspalveluista palaute on lähes poikkeuksetta kiitettävää. Vaihtelevien tilanteiden vuoksi toiminnassa on jouduttu mukautumaan äkillisesti muuttuviin olosuhteisiin, jolloin henkilökuntaa on vähemmän paikalla ja toisaalta samanaikaisesti saatetaan joutua tehostamaan siivoustoimia tietyissä kohteissa.

Tukipalveluiden kokonaisuuden toimintatuotot ylittivät noin viisinkertaiseksi arvioidusta, rahamääräisesti tämä tarkoitti 13 000€:n ylitystä. Siivous- ja keittiöpalveluiden toimintatuotot ja toimintakulut eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen verrattuna, koska Iltaruskon keittiötoiminnot siirtyivät hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023 alkaen.

Henkilöstön määrä 2023:

- tukipalveluesimies
- 3 kokoaikaista keittäjää
- 2 keittäjä-siivojaa
- 4 siivoustyöntekijää, joista yksi toimii siivoustyön ohjaajana
- 1 osa-aikainen työntekijä (tukityöllistetty, määräaikainen)

Tukipalvelut	TP2022	Alkup. TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma %
--------------	--------	-------------------	------------------	---------------------	-----------------	-----------	--------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	221 782	3000		3000	16 044	13044	535 %
Toimintamenot	-703 122	-530 404	-75 000	--605 404	-578 577	26 827	96 %
Toimintakate (netto)	-481 339	-527 404	-75 000	-602 404	-562 533	39 871	93%

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset							
Muut laskennalliset kustannukset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-75 164	-527 404	-75 000	-602 404	-61 548	540 856	10%

valtuuston nähden sitovat erät

Rakennusvalvonta, liikenneturvallisuus ja kaavoitus

Toiminta-ajatus:

Toiminnan tavoitteena on lakisääteisen rakennusvalvonnan ja rakentajien neuvonnan kautta saavuttaa hyvä ja taloudellinen rakentamisen taso. Tekninen lautakunta tarjoaa seuraavia palveluita kuntalaisille:

- rakennusvalvonta
- kaavoitus
- liikenneturvallisuus

Talousarvion sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Tuottaa toiminta-ajatuksen mukaiset palvelut käyttövuodelle myönnettyjen määrärahojen puitteissa, sisältäen luottamushenkilöiden kokouspalkkiot sekä toimistohenkilöiden palkka-, materiaali- ym. toimistokulut.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut:

Lupa-asioita käsiteltiin vuonna 2023 yhteensä 43 kappaletta, ne jakautuivat seuraavasti:

- rakennuslupia 18
- toimenpidelupia 16
- rakentamisilmoituksia 1
- maisematyölupia 6
- poikkeamislupia 1
- purkamislupia 0
- jatkoaika rakennuslupaan 1

Sanallinen perustelu tavoitteiden toteutumisesta:

Rakennusvalvonta

Maankäyttö- ja rakennuslain §12 määrittelee rakentamisen ohjauksen tavoitteiksi edistää toimivan, turvallisen ja terveellisen sekä esteettisesti ja sosiaalisesti viihtyisän, tasapainoisen elinympäristön aikaansaamista rakentamisella, joka perustuu kestäviin, taloudellisiin ja ekologisesti toimiviin ratkaisuihin. Tavoitteena on myös edistää rakennetun ympäristön ja rakennuskannan suunnitelmallista ja jatkuvaa hoitoa ja kunnossapitoa. Näiden tavoitteiden saavuttamisen voidaan katsoa toteutuneen toimintavuonna.

Rakennuspäällikön isyysvapaan ajaksi kesällä 2023 kunta palkkasi sijaisen hoitamaan rakennusvalvonnan asioita. Kiinteistöpuolen osalta rakennuspäällikköä sijaisti vt. tekninen johtaja.

Rakennusvalvonnassa ilmeni rakennuksia, joita ei ole loppukatselmoitu aiempina vuosina. Katselmointitehtäviä varten kunta jatkoi rakennustarkastajan sijaisen työsuhdetta.

Kaavoitus

Karvian kunnan kaavoituspalveluita on hankittu toimintavuonna ostopalveluna Kaavoitus- ja Arkkitehtipalvelu Mattila Oy:ltä.

Liikenneturvallisuus

Toimintavuoden aikana Karvian kunnan oma liikenneturvallisuusryhmä kokoontui kahdesti etäkokoukseen liikenneturvallisuuskoordinaattorin johdolla. Liikenneturvallisuusryhmässä eri toimijat tuovat ajantasaista tietoa liikenneturvallisuustilanteesta saatavista koulutuksista ja materiaaleista, joilla asiaa voidaan edistää. Ryhmän toiminta koordinaattorivetoisesti jatkuu tulevana toimintakautena.

**Rakennusvalvonta ja
kaavoitus**TP2022 Alkup. TA
2023 TA-
muutokset Muutettu TA
2022 Toteuma
2023 Poikkeama Toteuma
%**Tuloarviot ja määrärahat**

Toimintatulot	4267	11 000	0	11 000	6886	-4 114	63 %
Toimintamenot	-104 285	-75 511	-17 000	-92 511	-101 436	-8 925	110 %
Toimintakate (netto)	-100 018	-64 511	-17 000	-81 511	-94 550	-13 039	116 %

**Laskennalliset
kustannukset**

Poistot ja arvonalentumiset							
Muut laskennalliset kustannukset	-9 952				-15 109	-15 109	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-109 970	-64 511	-17 000	-81 511	-109 659	28 148	135 %

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	Tp	Budj	Budjetin	Budjetti +	Toteutuma	Käyttö	Poikkeama
	2022	2023	muutokset	muutokset	2023	01-12.	summa
						%	
*** TARKASTUSLAUTAKUNTA ***							
0002 KÄYTTÖTALOUS							
0050 TALOUS							
4000 TOIMINTAKULUT	-11 100,89	-13 700		-13 700	-9 127,88	67	-4 572,12
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 100,89	-13 700	0	-13 700	-9 127,88	67	-4 572,12
7500 LASKENNALLISET ERÄT	-1 969,70				-1 709,10		1 709,10
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-13 070,59	-13 700	0	-13 700	-10 836,98	79	-2 863,02
*** KUNNANHALLITUS ***							
0002 KÄYTTÖTALOUS							
0050 TALOUS							
3000 TOIMINTATUOTOT	41 419,13	54 735		54 735	77 835,99	142	-23 100,99
4000 TOIMINTAKULUT	-11 479 543,32	-967 375	-85 000	-1 052 375	-968 447,26	92	-83 927,74
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 438 124,19	-912 640	-85 000	-997 640	-890 611,27	89	-107 028,73
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-12 072,36	-791 080		-791 080	-9 620,94	1	-781 459,06
7500 LASKENNALLISET ERÄT	54 185,21				244 296,68		-244 296,68
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-11 396 011,34	-1 703 720	-85 000	-1 788 720	-655 935,53	37	-1 132 784,47
*** ELINVOIMALAUTAKUNTA ***							
0002 KÄYTTÖTALOUS							
0050 TALOUS							
3000 TOIMINTATUOTOT	2 435,02				0,47		-0,47
4000 TOIMINTAKULUT	-337 262,77	-350 351	-1 500	-351 851	-308 999,19	88	-42 851,81
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-334 827,75	-350 351	-1 500	-351 851	-308 998,72	88	-42 852,28
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-4 440,00				-4 440,00		4 440,00
7500 LASKENNALLISET ERÄT	-18 655,83				-19 913,05		19 913,05
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-357 923,58	-350 351	-1 500	-351 851	-333 351,77	95	-18 499,23
*** KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA ***							
0002 KÄYTTÖTALOUS							
0050 TALOUS							
3000 TOIMINTATUOTOT	294 154,21	200 116	18 000	218 116	333 629,59	153	-115 513,59
4000 TOIMINTAKULUT	-3 156 007,63	-3 411 875	-111 000	-3 522 875	-3 479 177,13	99	-43 697,87
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 861 853,42	-3 211 759	-93 000	-3 304 759	-3 145 547,54	95	-159 211,46
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-316 057,56				-307 248,41		307 248,41
7500 LASKENNALLISET ERÄT	-786 117,08				-1 180 295,84		1 180 295,84
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 964 028,06	-3 211 759	-93 000	-3 304 759	-4 633 091,79	140	1 328 332,79
*** VAPAA-AJAN LAUTAKUNTA ***							
0002 KÄYTTÖTALOUS							
0050 TALOUS							
3000 TOIMINTATUOTOT	60 160,76	47 700		47 700	54 021,44	113	-6 321,44
4000 TOIMINTAKULUT	-337 530,81	-367 967		-367 967	-331 576,33	90	-36 390,67
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-277 370,05	-320 267	0	-320 267	-277 554,89	87	-42 712,11

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	Tp 2022	Budj 2023	Budjetin muutokset	Budjetti + muutokset	Toteutuma 2023	Käyttö 01-12. %	Poikkeama summa
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-113 218,39				-121 032,07		121 032,07
7500 LASKENNALLISET ERÄT	-191 942,60				-261 260,03		261 260,03
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-582 531,04	-320 267	0	-320 267	-659 846,99	206	339 579,99
*** TEKNINEN LAUTAKUNTA ***							
0002 KÄYTTÖTALOUS							
0050 TALOUS							
3000 TOIMINTATUOTOT	1 123 503,43	1 162 775		1 162 775	1 237 732,54	106	-74 957,54
4000 TOIMINTAKULUT	-2 340 708,56	-2 029 688	-280 000	-2 309 688	-2 437 559,02	106	127 871,02
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 217 205,13	-866 913	-280 000	-1 146 913	-1 199 826,48	105	52 913,48
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-362 784,94	-70 920		-70 920	-379 495,10	535	308 575,10
7500 LASKENNALLISET ERÄT	612 757,24				850 384,59		-850 384,59
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-967 232,83	-937 833	-280 000	-1 217 833	-728 936,99	60	-488 896,01
KARVIAN KUNTA							
0002 KÄYTTÖTALOUS							
0050 TALOUS							
3000 TOIMINTATUOTOT	1 521 672,55	1 465 326	18 000	1 483 326	1 703 220,03	115	-219 894,03
4000 TOIMINTAKULUT	-17 662 153,98	-7 140 956	-477 500	-7 618 456	-7 534 886,81	99	-83 569,19
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-16 140 481,43	-5 675 630	-459 500	-6 135 130	-5 831 666,78	95	-303 463,22
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-808 573,25	-862 000		-862 000	-821 836,52	95	-40 163,48
7500 LASKENNALLISET ERÄT	-331 742,76				-368 496,75		368 496,75
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17 280 797,44	-6 537 630	-459 500	-6 997 130	-7 022 000,05	100	24 870,05

2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötalousosan tehtävien tulot ja menot summataan talousarvion tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosa sisältää eriä, joita seurataan käyttötalousosassa ja eriä, joita seurataan tuloslaskelmaosassa. Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät. Tuloslaskelmaosan erät, esimerkiksi toimintatulot ja toimintamenot, esitetään samalla tarkkuustasolla kuin ne on esitetty talousarviossakin.

Suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalennuksia ei käsitellä talousarviossa määrärahana, sillä niissä ei ole kysymys rahan käytöstä. Poistojen esittämistä tilinpäätöksessä sitovat kuitenkin valtuuston hyväksymät poistosuunnitelman perusteet.

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion uutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatulot	1 465 326	18 000	1 483 326	1 703 220	219 894
Myyntitulot	363 701		363 701	513 521	149 820
Maksutulot	42 400		42 400	41 565	-835
Tuet ja avustukset	154 950	18 000	172 950	303 287	130 337
Muut toimintatulot	904 275		904 275	844 845	-59 430
Toimintamenot	-7 140 956	-477 500	-7 618 456	-7 534 889	83 569
Henkilöstömenot	-3 850 828	-253 000	-4 103 828	-4 030 831	72 997
Palvelujen ostot	-1 980 675	-197 000	-2 177 675	-2 147 955	29 720
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-885 373	-17 500	-902 873	-907 717	-4 844
Avustukset muille	-303 740	-10 000	-313 740	-301 156	12 584
Muut toimintamenot	-120 340		-120 340	-147 225	-26 885
Toimintakate	-5 675 630	-459 500	-6 135 130	-5 831 667	303 463
Verotulot	4 088 000		4 088 000	4 184 627	96 627
Valtionosuudet	1 730 936		1 730 936	1 707 707	-23 229
Rahoitustulot- ja menot:	244 090		244 090	282 225	38 135
Korkotulot muilta	10 000		10 000	46 301	36 301
Muut rahoitustulot muilta	253 000		253 000	254 648	1 648
Korkomenot	-18 610		-18 610	-18 608	-2
Muut rahoitusmenot	-300		-300	-115	185
Vuosikate	387 396	-459 500	-72 104	342 894	414 998
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-862 000		-862 000	-821 836	40 164
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot					
Tilikauden tulos	-474 604	-459 500	-934 104	-504 628	427 476
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-474 604	-459 500	-934 104	-504 095	429 476

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	2 711 000,00	0,00	2 711 000,00	2 860 367,82	-149 367,82
Osuus yhteisöveron tuotosta	726 000,00	0,00	726 000,00	586 608,62	139 391,38
Kiinteistövero	651 000,00	0,00	651 000,00	737 651,47	-86 651,47

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet

	Tulovero-prosentti	Verotuotto	Muutos %
Verovuosi 2018	20,50	40	1 %
Verovuosi 2019	20,50	41	2 %
Verovuosi 2020	20,50	42	2 %
Verovuosi 2021	20,50	43	2 %
Verovuosi 2022	20,50	44	3 %
Verovuosi 2023	7,86	46	5 %

Kunnan kiinteistöveroprosentti

	2023	2022
Yleinen kiinteistöveroveroprosentti	0,93	0,93
Vakituisen asumiseen käytetyn rakennuksen kiinteistöveroveroprosentti	0,41	0,41
Muuhun asumiseen käytetyn rakennuksen kiinteistöveroveroprosentti	0,93	0,93
Voimalaitokseen kuuluvan rakennuksen tai rakennelman kiinteistöveroveroprosentti	3,10	3,10
Rakentamaton rakennuspaikka		
Yleisessä käytössä tai yleishyödyllisessä käytössä maamiesseuran yms. omistaman yhdistys- tai seurantalons kiinteistövero-%	0,00	0,00

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023	Poikkeama
Valtonosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus mukaan lukien tasaukset	1 559 376,00	0,00	1 559 376	1 594 199	-34 823
Muut opetus- ja kulttuurit.valt.os.	-402 247,00	0,00	-402 247	-478 171	75 924,00
Muut valtionosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Verotulomenetysten kompensatio	573 807,00	0,00	573 807,00	591 679,00	-17 872,00
<i>Yhteensä</i>	<i>1 730 936,00</i>	<i>0,00</i>	<i>1 730 936,00</i>	<i>1 707 707,00</i>	<i>23 229,00</i>

2.3.3 Investointien toteutuminen

Investointiosan toteutuminen esitetään hankkeittain tai hankeryhmittäin vastaavalla tavalla kuin talousarviossa. Kustannusarvioon ja sen muutokseen sisällytetään kaikki valtuuston hyväksymät muutokset, myös talousarviovuotta aikaisemmin tehdyt muutokset. Toteutusvertailussa seurataan myös hankkeen tai hankeryhmän tulojen sekä nettomenojen toteutumista. Investointituloja ovat rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien myynnit. Rahoitusosuudet merkitään toteutusvertailuun tuloksi, kun oikeus tuloon on syntynyt.

Kunnanhallituksen investoinnit

Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän purkuun liittyvän peruspääoman palautus 431.000 €.

Kirjastoon kohdistui investointina muutostyöt itsepalvelukirjastoksi.

Vapaa-aikatoimen investointina toteutettiin pelikentän hiekkatekonurmi.

Teknisen lautakunnan investoinnit toteutettiin toimintavuonna 46-prosenttisesti. Toteutuman pienuus johtui lähinnä siitä, että yhtenäiskoulun kattoremontti siirtyi vuodelle 2024. Toteutuneita investointeja olivat mm. yhtenäiskoulun liikuntasalin ja keittiön kohteet, jätevesipumppaamon saneeraus, katurakentaminen sekä Prinkkiläntien loppupään kunnostaminen alueen yrittäjän, ELY-keskuksen ja kunnan yhteishankkeena. Rahamääräisesti investointeja toteutettiin 520 000€:n arvosta.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	Tp	Budj	Budjetin	Budjetti +	Toteutuma	Käyttö	Poikkeama
	2022	2023	muutokset	muutokset	2023	01-12. %	summa
091211 Kiinteä omaisuus							
0005 INVESTOINNIT							
9000	INVESTOINTIMENOT	-2 375,00					
9049	INVESTOINTITULOT	3 601,34			533,39		-533,39
9080	INVESTOINNIT NETTO	1 226,34	0	0	533,39		-533,39
091611 Kuntayhtymäosuudet							
0005 INVESTOINNIT							
9049	INVESTOINTITULOT	258 211,60			430 669,00		-430 669,00
9080	INVESTOINNIT NETTO	258 211,60	0	0	430 669,00		-430 669,00
091621 Muut osakkeet ja osuudet							
0005 INVESTOINNIT							
9000	INVESTOINTIMENOT				-30 764,49		30 764,49
9080	INVESTOINNIT NETTO	0	0	0	-30 764,49		30 764,49
*** KUNNANHALLITUS ***							
0005 INVESTOINNIT							
9000	INVESTOINTIMENOT	-2 375,00			-30 764,49		30 764,49
9049	INVESTOINTITULOT	261 812,94			431 202,39		-431 202,39
9080	INVESTOINNIT NETTO	259 437,94	0	0	400 437,90		-400 437,90
092412 Neva-Lylyn retk.alueen puitt. parantamin							
0005 INVESTOINNIT							
9000	INVESTOINTIMENOT		-22 000	-22 000	-22 193,39	101	193,39
9080	INVESTOINNIT NETTO	0	0	-22 000	-22 193,39	101	193,39
*** ELINVOIMALAUTAKUNTA ***							
0005 INVESTOINNIT							
9000	INVESTOINTIMENOT		-22 000	-22 000	-22 193,39	101	193,39
9080	INVESTOINNIT NETTO	0	0	-22 000	-22 193,39	101	193,39
096416 Hiekkatekonurm pelikentän+tekojääd suu							
0005 INVESTOINNIT							
9000	INVESTOINTIMENOT		-30 000	-30 000	-30 040,00	100	40,00
9080	INVESTOINNIT NETTO	0	-30 000	0	-30 040,00	100	40,00
096417 Korkeushyppy/pituuspaik pinnoitt Mondo							
0005 INVESTOINNIT							
9000	INVESTOINTIMENOT		-20 000	-20 000	-5 083,24	25	-14 916,76
9080	INVESTOINNIT NETTO	0	-20 000	0	-5 083,24	25	-14 916,76
096513 Karviatalo videoproj hank+kuvansiirtojär							
0005 INVESTOINNIT							
9000	INVESTOINTIMENOT	-13 865,83					
9080	INVESTOINNIT NETTO	-13 865,83	0	0			
*** VAPAA-AJAN LAUTAKUNTA ***							
0005 INVESTOINNIT							
9000	INVESTOINTIMENOT	-13 865,83	-50 000	-50 000	-35 123,24	70	-14 876,76
9080	INVESTOINNIT NETTO	-13 865,83	-50 000	0	-35 123,24	70	-14 876,76
097238 Urheilutalo: ilmanvaihdon rakent.							
0005 INVESTOINNIT							
9000	INVESTOINTIMENOT		-100 000	-100 000			-100 000,00
9080	INVESTOINNIT NETTO	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000,00

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2023 - 31.12.2023

	Tp	Budj	Budjetin	Budjetti +	Toteutuma	Käyttö	Poikkeama
	2022	2023	muutokset	muutokset	2023	01-12.	summa
						%	
097256 Kultt.keskus Skantzin jatkohanke							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-16 500		-16 500	-15 303,36	93	-1 196,64
9049 INVESTOINTITULOT		11 500		11 500	5 816,91	51	5 683,09
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-5 000	0	-5 000	-9 486,45	190	4 486,45
097257 Peruspalvelukeskus: perus- ja pintakorj.							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-1 704,03						
9080 INVESTOINNIT NETTO	-1 704,03	0	0			0	
097258 Torro: kiint ja laitt korj ja uudist.							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-10 532,16						
9080 INVESTOINNIT NETTO	-10 532,16	0	0			0	
097265 Kirjasto: peltikatteen uusiminen							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-25 315,00						
9080 INVESTOINNIT NETTO	-25 315,00	0	0			0	
097267 Kirjasto: muutostyöt itsepalvelukäyttöön							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-15 000	-5 000	-20 000	-26 500,96	133	6 500,96
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-15 000	-5 000	-20 000	-26 500,96	133	6 500,96
097324 Urh.talo: urh.salin vesikaton saneeraus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-10 000		-10 000	-10 000,00	100	
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-10 000	0	-10 000	-10 000,00	100	
097330 Yhten.koulu: vesikaton saneeraus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-350 000		-350 000	-17 271,68	5	-332 728,32
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-350 000	0	-350 000	-17 271,68	5	-332 728,32
097331 Yhten.koulu: puukäsityöluokan saneeraus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-11 023,56						
9080 INVESTOINNIT NETTO	-11 023,56	0	0			0	
097332 Yhten.koulu: liikuntasiiv viem. saneerau							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-30 000		-30 000			-30 000,00
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-30 000	0	-30 000		0	-30 000,00
097333 Yhten.koulu: liik.salin näytt. uud.raken							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-4 508,06	-50 000		-50 000	-48 478,61	97	-1 521,39
9080 INVESTOINNIT NETTO	-4 508,06	-50 000	0	-50 000	-48 478,61	97	-1 521,39
097334 Yhten.koulu: itäpuolen luokkien jäädytys							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-7 309,68	-10 000		-10 000	-4 950,00	50	-5 050,00
9080 INVESTOINNIT NETTO	-7 309,68	-10 000	0	-10 000	-4 950,00	50	-5 050,00
097335 Yhten.koulu: keittiön varustaminen							

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2023 - 31.12.2023

	Tp	Budj	Budjetin	Budjetti +	Toteutuma	Käyttö	Poikkeama
	2022	2023	muutokset	muutokset	2023	01-12. %	summa
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-25 000	-14 000	-39 000	-38 428,49	99	-571,51
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-25 000	-14 000	-39 000	-38 428,49	99	-571,51
097339 Urheilutalon salin lattia/lakkaus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-10 482,00						
9080 INVESTOINNIT NETTO	-10 482,00	0	0		0		
097340 Urheilutalo: keittiön rakentaminen							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-30 000		-30 000	-18 853,56	63	-11 146,44
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-30 000	0	-30 000	-18 853,56	63	-11 146,44
097344 Kunnantalo: sisäkaton rem. vanha aula							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-3 568,28						
9080 INVESTOINNIT NETTO	-3 568,28	0	0		0		
097346 Kunnantalo: julkisivun par katto+valaist							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-23 783,23						
9080 INVESTOINNIT NETTO	-23 783,23	0	0		0		
097347 K-talo: ilmanvaihd ja viilenn tehostamin							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-8 204,40	-10 000	-10 000	-20 000	-23 898,81	119	3 898,81
9080 INVESTOINNIT NETTO	-8 204,40	-10 000	-10 000	-20 000	-23 898,81	119	3 898,81
097348 Kunnantalon kattoturvatuotteet							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-25 000		-25 000	-17 914,67	72	-7 085,33
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-25 000	0	-25 000	-17 914,67	72	-7 085,33
097349 Vapaa-aikatoim tilojen kunnostukset							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-6 138,72	-15 000	-4 000	-19 000	-20 085,41	106	1 085,41
9080 INVESTOINNIT NETTO	-6 138,72	-15 000	-4 000	-19 000	-20 085,41	106	1 085,41
097353 Kunn.talo: päiväk pihahankk loppuun saat							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-20 000		-20 000	-9 828,42	49	-10 171,58
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-20 000	0	-20 000	-9 828,42	49	-10 171,58
097411 Kaava-al. katujen rakentaminen/saneeraus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-9 657,60	-70 000	-45 000	-115 000	-83 027,00	72	-31 973,00
9080 INVESTOINNIT NETTO	-9 657,60	-70 000	-45 000	-115 000	-83 027,00	72	-31 973,00
097414 Sampolantien asf. ja kev.liik.väyl uusim							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-21 049,05						
9080 INVESTOINNIT NETTO	-21 049,05	0	0		0		
097421 Kaava-alueen katujen valaistus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-20 000		-20 000	-6 311,90	32	-13 688,10

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	Tp	Budj	Budjetin	Budjetti +	Toteutuma	Käyttö	Poikkeama
	2022	2023	muutokset	muutokset	2023	01-12.	summa
						%	
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-20 000	0	-20 000	-6 311,90	32	-13 688,10
097426 Ylisenkadun rakentaminen							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT			-36 000	-36 000	-34 200,39	95	-1 799,61
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0	-36 000	-36 000	-34 200,39	95	-1 799,61
097435 Willelän uimarannan/alueen kunn/kehitt.							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-49 600,00	-50 000		-50 000	-13 778,09	28	-36 221,91
9080 INVESTOINNIT NETTO	-49 600,00	-50 000	0	-50 000	-13 778,09	28	-36 221,91
097437 Riskunkadun alkupään saneeraus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-35 000,00						
9080 INVESTOINNIT NETTO	-35 000,00	0	0			0	
097438 Härkäkorventien saneeraus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-10 000	10 000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-10 000	10 000			0	
097439 Prinkkiläntien loppupään kunnostaminen							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT			-30 000	-30 000	-30 250,00	101	250,00
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0	-30 000	-30 000	-30 250,00	101	250,00
097470 Urh.kent ja Kirin lavan välisen aidan uu							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-15 000		-15 000	-14 163,02	94	-836,98
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-15 000	0	-15 000	-14 163,02	94	-836,98
097731 Uusi syöttövesij vedenott-pain.kor.asema							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-50 000		-50 000	-35 726,18	71	-14 273,82
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-50 000	0	-50 000	-35 726,18	71	-14 273,82
097734 Pain.kor.aseman aggregaatin suojarakennu							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-13 949,24		-20 000	-20 000	-19 843,03	99	-156,97
9080 INVESTOINNIT NETTO	-13 949,24	0	-20 000	-20 000	-19 843,03	99	-156,97
097735 Runkolinj san Pajatien ja Joukolant. väl							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT		-30 000		-30 000			-30 000,00
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-30 000	0	-30 000	0		-30 000,00
097769 Jätevesipumppaamon saneeraus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-106 174,00	-20 000	-6 000	-26 000	-31 027,19	119	5 027,19
9080 INVESTOINNIT NETTO	-106 174,00	-20 000	-6 000	-26 000	-31 027,19	119	5 027,19
*** TEKNINEN LAUTAKUNTA ***							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-347 999,01	-971 500	-160 000	-1 131 500	-519 840,77	46	-611 659,23
9049 INVESTOINTITULOT		11 500		11 500	5 816,91	51	5 683,09
9080 INVESTOINNIT NETTO	-347 999,01	-960 000	-160 000	-1 120 000	-514 023,86	46	-605 976,14

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	Tp 2022	Budj 2023	Budjetin muutokset	Budjetti + muutokset	Toteutuma 2023	Käyttö 01-12. %	Poikkeama summa
INVESTOINNIT							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT	-364 239,84	-1 021 500	-182 000	-1 203 500	-607 921,89	51	-595 578,11
9049 INVESTOINTITULOT	261 812,94	11 500		11 500	437 019,30	3 800	-425 519,30
9080 INVESTOINNIT NETTO	-102 426,90	-1 010 000	-182 000	-1 192 000	-170 902,59	14	-1 021 097,41

2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Rahoitusosa sisältää sellaisia eriä, joiden toteutumisen seuranta tapahtuu talousarvion tuloslaskelma- ja investointiosassa sekä sellaisia eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa. Näitä viimeksi mainittuja eriä ovat mm. antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, lainojen lisäykset ja vähennykset sekä oman pääoman muutokset.

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	387 396,00	-459 500,00	-72 104,00	342 894,00	-414 998,00
Satunnaiset erät				-25 685,91	25 685,91
Tulorahoituksen korjauserät				533,39	-533,39
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 021 500,00	-182 000,00	-1 203 500,00	-607 921,89	-595 578,11
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11 500,00	0,00	11 500,00	5 816,91	5 683,09
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				430 669,00	-430 669,00
Toiminta ja investoinnit, netto	-622 604,00	-641 500,00	-1 264 104,00	146 305,50	-1 410 409,50
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0,00	0,00	0,00	-7 380,00	7 380,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-347 368,00	0,00	-347 368,00	-347 368,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	969 972,00	0,00	969 972,00	0,00	969 972,00
Vaikutus maksuvalmiuteen	0,00	-641 500,00	-641 500,00	-208 442,50	-433 057,50

2.3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovista määrärahoista ja tuloarvioista esitetään yhteenvetotaulukko, johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymien erien talousarvio, toteutuma, poikkeama, talousarvion muutos ja poikkeama talousarviomuutoksen jälkeen.

	Sitov. Netto/ Brutto	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkuper. talousarvio	TA:n muutos	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkuper. talousarvio	TA:n muutos	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Tarkastuslautakunta											
Tarkastustoimi	B	13 700		13 700	9 128	4 572					
Kunnanhallitus											
Yleishallinto	B	715 203	55 000	770 203	708 178	62 025	49 375		49 375	47 915	-1 460
Muut yleispalvelut	B	41 300		41 300	21 864	19 436	5 000		5 000	5 401	401
Erik.sair.hoito/sair.hoitol	B	0		0	13 522	-13 522					
Sos.- ja terveystaloust	B	210 872	30 000	240 872	251 927	-11 055	0			24 520	24 520
Elinvoimalautakunta											
Elinkeinotoimi	B	259 451	1 500	260 951	231 845	29 106					
Maaseututoimi	B	90 900		90 900	77 154	13 746					
Kasvatus- ja opetuslautakunta											
Kunnan koulutoimi	B	2 248 610	30 000	2 278 610	2 264 234	14 376	105 816		105 816	163 636	57 820
Kansalaisopisto	B	39 350	13 000	52 350	52 961	-611					
Muu koulutus	B	16 000	13 000	29 000	28 070	930					
Kirjastotoimi	B	115 420		115 420	113 816	1 604	14 600		14 600	13 785	-815
Päivähoito ja last.kotih.tuki	B	992 495	55 000	1 047 495	1 020 096	27 399	79 700	18 000	97 700	156 209	58 509
Vapaa-ajan lautakunta											
Liikuntatoimi	B	209 776		209 776	203 115	6 661	30 000		30 000	33 955	3 955
Raittiustoimi	B	29 642		29 642	25 076	4 566	500		500		-500
Nuorisotoimi	B	77 174		77 174	65 778	11 396	11 200		11 200	16 150	4 950
Kulttuuritoimi	B	51 375		51 375	37 607	13 768	6 000		6 000	3 917	-2 083
Tekninen lautakunta											
Tekn.hallinto ja suunnittelu	B	104 302	18 000	122 302	118 378	3 924				12 552	12 552
Liikenneväylät ja yl.alueet	B	194 955	25 000	219 955	213 273	6 682				3 388	3 388
Kiinteistöt	B	992 242	100 000	1 092 242	1 188 014	-95 772	924 775		924 775	965 073	40 298
Vesi- ja viemärilaitos	B	132 274	45 000	177 274	237 347	-60 073	224 000		224 000	233 790	9 790
Siivous- ja keittiöpalvelut	B	530 404	75 000	605 404	578 577	26 827	3 000		3 000	16 044	13 044
Rak.valv., liik.turv., kaavoitus	B	75 511	17 000	92 511	101 436	-8 925	11 000		11 000	6 886	-4 114
		7 140 956	477 500	7 618 456	7 561 396	57 060	1 464 966	18 000	1 482 966	1 703 221	220 255

TULOSLASKELMAOSA	Sitov. Netto/ Brutto	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkuper.	TA:n	TA muut:n	Toteutuma	Poikkeama	Alkuper.	TA:n	TA muut:n	Toteutuma	Poikkeama
		talousarvio	muutos	jälkeen			talousarvio	muutos	jälkeen		
Verotulot	B						4 088 000		4 088 000	4 184 628	96 628
Valtionosuudet	B						1 730 936		1 730 936	1 707 707	-23 229
Korkotuotot	B									5 541	
Muut rahoitustuotot	B						253 000		253 000	254 648	1 648
Korkokulut	B	18 610		18 610	18 609	1					
Muut rahoituskulut	B	300		300	115	185					
		18 910		18 910	18 724	186	6 071 936		6 071 936	6 152 524	75 047
INVESTOINTIOSA											
Kunnanhallitus											
Kiinteä omaisuus	B	0		0	0		0		0	533	533
Kuntayhtymäosuudet	B	0		0	0	0	0		0	430 669	430 669
Muut osakkeet ja osuudet	B	0		0	30 765	30 765					
Elinvoimalautakunta											
Neva-Lylyn retk.alueen puitt.parant.	B	0		22 000	22 193	193					
Vapaa-ajan lautakunta											
Hiekkatekonurmi, suunnittelu	B	30 000		30 000	30 040	-40					
Korkeushyppy/pituuspaik. Pinnoitt	B	20 000		20 000	5 083	14 917					
Tekninen lautakunta											
Urheilutalo: ilmanvaihdon rakent.	B	100 000		100 000	0	100 000					
Kultt.keskus Skantzin jatkohanke	B	16 500		16 500	15 303	1 197	11 500		11 500	5 817	-5 683
Kirjasto:muutostyöt itsepalvelukäytt.	B	15 000	5 000	20 000	26 501	-6 501					
Urheilutalo:urh.salin vesikaton saneer	B	10 000		10 000	10 000	0					
Yhtenäiskoulu:vesikaton saneeraus	B	350 000		350 000	17 272	332 728					
Yhtenäiskoulu:liik.salin näytt.uud.rak.	B	50 000		50 000	48 479	1 521					
Yhtenäiskoulu:itäpuolen luokkien jääh	B	10 000		10 000	4 950	5 050					
Yhtenäiskoulu: keittiön varustaminen	B	25 000	14 000	39 000	38 428	572					
Urheilutalo:keittiön rakentaminen	B	30 000		30 000	18 854	11 146					
K-talo:i-vaihd ja viilenn. Tehost	B	10 000	10 000	20 000	23 899	-3 899					
K-talo:kattoturvatuotteet	B	25 000		25 000	17 915	7 085					
vapaa-aikatoim.tilojen kunnostukset	B	15 000	4 000	19 000	20 085	-1 085					
K-talo:päiväk.pihahankk loppuun saat	B	20 000		20 000	9 828	10 172					
Kaava-alueiden katujen rakentaminen	B	70 000	45 000	115 000	83 027	31 973					
Kaava-alueiden katujen valaistus	B	20 000		20 000	6 312	13 688					
Yliisenkadun rakentaminen	B	0	36 000	36 000	34 200	1 800					
Willelän uimarannan/alueen kunn	B	50 000		50 000	13 778	36 222					
Härkäkorventien saneeraus	B	10 000		10 000	0	10 000					

Princkiläntien loppupään kunnostam.	B	0	30 000	30 000	30 250	-250				
Urh.kent.ja Kirin lavan välinen aita	B	15 000	0	15 000	14 163	837				
Uusi syöttövesijärjestelmä vedenottar	B	50 000		50 000	35 726	14 274				
Pain.kor.as.aggregaatin suojarak	B	0	20 000	20 000	19 843	157				
Runkolinjan saneer. Pajatie-jukolant.	B	30 000		30 000	0	30 000				
Jätevesipumppaamon saneeraus	B	20 000	6 000	26 000	31 027	-5 027				
	B									
	B									
	B									
	B									
	B									
	B									
	B									
	B	991 500	170 000	1 183 500	607 921	637 495	11 500	11 500	437 019	425 519

	Sitov. Netto/ Brutto	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkuper.	TA:n	TA muut:n	Toteutuma	Poikkeama	Alkuper.	TA:n	TA muut:n	Toteutuma	Poikkeama
		talousarvio	muutos	jälkeen			talousarvio	muutos	jälkeen		
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäykset	B										-7 380
Antolainasaam. vähennykset	B										
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik. lainojen lisäys	B										
Pitkäaik. lainojen vähennys	B	347 368		347 368	347 368	0					
Lyhytaik. lainojen muutos	N						969 972		969 972		-969 972
Oman pääoman muutokset											0
Vaikutus maksuvalmiuteen								641 500	641 500	208 443	-433 057
		347 368	0	347 368	347 368	0	969 972	641 500	1 611 472	201 063	-1 403 029
YHTEENSÄ		8 498 734	647 500	9 168 234	8 535 409	694 741	8 518 374	659 500	9 177 874	8 493 827	-682 208

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja –tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja –asetusta kirjanpitolauslaskunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

Kustakin tuloslaskelman ja taseen erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (vertailutieto). Jos tuloslaskelman tai taseen erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen. Vastaavaa vertailutiedon esittämistapaa noudatetaan myös rahoituslaskelman ja konsernituloslaskelman ja –taseen sekä konsernin rahoituslaskelman esittämisessä.

3.2 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

Ulkoinen

	1.1.-31.12.2023		1.1.-31.12.2022	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	442 995,08		523 097,30	
Maksutuotot	41 565,86		108 944,39	
Tuet ja avustukset	303 287,40		216 397,25	
Muut toimintatuotot	820 149,41	1 607 997,75	597 692,64	1 446 131,58
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4 030 831,53		-4 024 080,44	
Palkat ja palkkiot	-3 242 062,33		-3 110 522,75	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-692 964,61		-812 149,68	
Muut henkilösivukulut	-95 804,59		-101 408,01	
Palvelujen ostot	-2 090 667,40		-12 266 790,96	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-894 803,37		-862 384,98	
Avustukset	-301 156,54		-254 755,01	
Muut toimintakulut	-122 205,69	-7 439 664,53	-178 601,62	-17 586 613,01
Toimintakate		-5 831 666,78		-16 140 481,43
Verotulot		4 184 627,91		7 486 844,28
Valtionosuudet		1 707 707,00		8 839 952,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	46 301,87		5 541,41	
Muut rahoitustuotot	254 648,01		273 184,80	
Korkokulut	-18 608,50		-22 925,32	
Muut rahoituskulut	-115,51	282 225,87	-0,30	255 800,59
Vuosikate		342 894,00		442 115,44
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-821 836,52	-821 836,52	-808 573,25	-808 573,25
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut	-25 685,91	-25 685,91	0,00	0,00
Tilikauden tulos		-504 628,43		-366 457,81
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-504 628,43		-366 457,81

3.3 Rahoituslaskelma

1.1. - 31.12.2023

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	342 894,00	442 115,44
Satunnaiset erät	-25 685,91	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	533,39	-9 199,66
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-607 921,89	-364 239,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 816,91	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	430 669,00	271 012,60
Toiminnan ja investointien rahavirta	146 305,50	339 688,54
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-7 380,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-347 368,00	-347 368,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-200,00	-200,00
Saamisten muutokset	677 169,13	-50 889,09
Korottomien velkojen muutokset	-890 119,54	829 609,99
Rahoituksen rahavirta	-567 898,41	431 152,90
Rahavarojen muutos	-421 592,91	770 841,44
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 965 667,99	2 387 260,90
Rahavarat 1.1.	2 387 260,90	1 616 419,46
Rahavarojen muutos	-421 592,91	770 841,44

3.4 Tase

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVA	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	34 037,27	18 921,70
Aineettomat oikeudet	8 530,00	8 530,00
Tietokoneohjelmistot	0,00	9 697,88
Muut pitkävaikutteiset menot	25 507,27	693,82
Aineelliset hyödykkeet	10 844 683,46	11 110 828,45
Maa- ja vesialueet	908 939,76	909 473,15
Rakennukset	8 128 883,80	8 334 204,46
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 663 200,66	1 643 026,95
Koneet ja kalusto	33 767,35	53 939,95
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	109 891,89	170 183,94
Sijoitukset	1 255 706,58	2 488 281,66
Osakkeet ja osuudet	730 315,53	1 970 270,61
Muut lainasaamiset	246 372,26	246 372,26
Muut saamiset	279 018,79	271 638,79
PYSYVÄT VASTAAVAT yht.	12 134 427,31	13 618 031,81
Saamiset		
Pitkäaikaiset	15 000,00	15 000,00
Lainasaamiset	15 000,00	15 000,00
Lyhytaikaiset	389 562,29	1 066 731,42
Myyntisaamiset	288 295,66	320 942,21
Lainasaamiset	3,19	192,77
Muut saamiset	73 201,69	392 862,53
Siirtosaamiset	28 061,75	352 733,91
Rahoitusarvopaperit	1 935,00	1 935,00
Osakkeet ja osuudet	1 935,00	1 935,00
Rahat ja pankkisaamiset	1 963 732,99	2 385 325,90
VAIHTUVAT VASTAAVAT yht.	2 370 230,28	3 468 992,32
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 504 657,59	17 087 024,13

	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA	€	€
OMA PÄÄOMA	11 923 072,28	13 241 412,87
Peruspääoma	4 400 490,20	5 214 202,36
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 027 210,51	8 393 668,32
Tilikauden yli-/alijäämä	-504 628,43	-366 457,81
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	21 231,04	21 231,04
Muut toimeksiantojen pääomat	21 231,04	21 231,04
OMA PÄÄOMA yht.	11 944 303,32	13 262 643,91
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 105 246,31	1 452 584,31
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 042 108,00	1 389 476,00
Liittymismaksut ja muut velat	63 138,31	63 108,31
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 455 307,96	2 371 795,91
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	347 368,00	347 368,00
Ostovelat	317 928,24	1 012 439,60
Muut velat	81 531,87	80 668,74
Siirtovelat	708 479,85	931 319,57
VIERAS PÄÄOMA yht.	2 560 554,27	3 824 380,22
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 504 857,59	17 087 024,13

3.5 Konsernilaskelmat

TULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2023	2023	2022
Toimintatuotot	10 752 970,27	22 539 184,92
Toimintakulut	-14 866 551,05	-36 439 316,33
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta	0,00	0,00
Toimintakate	-4 113 580,79	-13 900 131,42
Verotulot	4 169 389,53	7 472 542,25
Valtionosuudet	2 254 580,41	9 320 440,11
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	52 815,56	11 754,95
Muut rahoitustuotot	-17 126,44	39 893,79
Korkokulut	-205 666,65	-69 315,08
Muut rahoituskulut	-7 673,52	-579 375,15
Vuosikate	2 132 738,09	2 295 809,44
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 751 528,19	-2 834 384,64
Arvonalentumiset	-13 383,47	0,00
Satunnaiset erät	-25 685,91	0,00
Tilikauden tulos	-657 859,49	-538 575,20
Poistoero/tilinpäätössiirrot	20 865,73	0,00
Tilikauden verot	-3 470,39	-9 209,91
Laskennalliset verot	-75 083,98	-18 712,42
Vähemmistöosuudet	30 238,27	14 863,73
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-685 309,86	-551 633,81

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.2023

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 132 738,09	2 295 809,44
Satunnaiset erät	-25 685,91	0,00
Tilikauden verot	-3 470,39	-9 209,91
Tulorahoituksen korjaukset	-169 076,07	-4 311,32
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 303 865,06	-1 554 653,35
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 816,91	4 594,17
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	430 915,96	-1 622 352,23
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 932 626,46	-890 123,20
Rahoituksen rahavirta		
Antolainasaamisten lisäys	-7 380,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 870 530,88	270 999,41
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-718 111,47	-888 499,91
Lyhytaikaisten lainojen muutos	267 602,01	342 614,12
Oman pääoman muutokset	-37 708,00	-38 856,47
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	870,88	-5 287,89
Vaihto-omaisuuden muutos	-411 389,40	-31 002,52
Saamisten muutokset	-546,77	-47 059,26
Korottomien velkojen muutokset	-169 768,00	891 478,37
Rahoituksen rahavirta	1 794 100,13	494 385,85
Rahavarojen muutos	-138 526,33	-395 737,35
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 544 724,27	3 562 740,56
Rahavarat 1.1.	2 683 250,60	3 958 477,92
Rahavarojen muutos	-138 526,33	-395 737,35

KONSERNITASE

TASE

	31.12.2023	31.12.2022
V A S T A A V A A	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	408 686,68	445 973,94
Aineettomat oikeudet	323 742,67	374 770,47
Muut pitkävaikutteiset menot	84 944,01	71 203,47
Aineelliset hyödykkeet	36 297 374,64	37 376 871,67
Maa- ja vesialueet	1 242 067,39	1 286 966,61
Rakennukset	10 562 786,02	12 290 036,73
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 707 746,07	19 338 362,72
Koneet ja kalusto	2 694 462,42	2 950 566,05
Muut aineelliset hyödykkeet	86 744,74	102 689,24
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 003 568,00	1 408 250,32
	36 297 374,64	37 376 871,67
Sijoitukset		
Osakkuusyhteistöosuudet	1 207 615,12	1 044 577,74
Osakkeet ja osuudet	567 609,34	538 228,95
Muut saamiset	84 880,12	77 353,75
	1 860 104,58	1 660 160,44
PYSYVÄT VASTAAVAT yht.	38 566 165,90	39 483 006,05
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	29 837,08	23 004,04
Muut toimeksiantojen varat	376,67	601,75
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yht.	30 213,76	23 605,80
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	1 047 598,69	742 771,11
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	15 000,00	15 000,00
Muut saamiset	121 745,25	89 734,29
	136 745,25	104 734,29
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 637 461,10	2 336 050,54
Lainasaamiset	3,19	192,77
Laskennalliset verosaamiset		
Muut saamiset	282 421,52	690 785,90
Siirtosaamiset	530 597,36	770 266,64
	2 450 483,17	3 797 295,85
Rahoitusarvopaperit	135 826,09	105 709,12
Rahat ja pankkisaamiset	2 408 898,18	3 457 031,44
VAIHTUVAT VASTAAVAT yht.	6 179 551,38	8 207 541,81
	44 775 931,04	47 714 153,67

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 400 490,20	5 214 202,36
Muut omat rahastot	1 636 396,19	1 688 482,94
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	15 105 463,78	15 571 406,19
Tilikauden yli-/alijäämä	-685 309,86	-551 633,81
OMA PÄÄOMA yht.	20 457 040,30	21 922 457,68
VÄHEMMISTÖOSUUS	4 644 961,36	4 752 588,65
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0,00	136 337,41
PAKOLLOSET VARAUKSET	0,00	136 337,41
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	28 927,47	23 004,04
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	8 782,41
Muut toimeksiantojen pääomat	21 601,09	22 091,28
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT yht.	50 528,56	53 877,73
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	6 425 322,34	5 072 736,76
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	124 497,80
Liittymismaksut ja muut velat	5 293 581,40	5 127 599,22
Laskennalliset verovelat	1 786 123,34	1 666 969,18
	13 505 027,08	11 991 802,96
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	2 477 446,49	2 386 827,96
Lainat julkisyhteisöiltä	42 000,00	42 549,30
Saadut ennakot	66 370,46	81 984,72
Ostovelat	1 262 332,46	2 689 430,29
Muut velat	1 121 957,63	1 126 102,02
Siirtovelat	1 148 266,68	2 529 173,20
Laskennalliset verovelat	0,00	1 021,74
	6 118 373,71	8 857 089,23
VIERAS PÄÄOMA yht.	19 623 400,79	20 848 892,19
	44 775 931,04	47 714 153,67

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedoista on säädetty kuntalaissa sekä kirjanpitolaisissa ja –asetuksessa. Kirjanpitolain 3:2 §:n mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Liitetietojen antamisesta on kuntajaosto antanut erillisen yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän liitetiedoista. Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Ne ovat pakollinen julkistettava osa tilinpäätöstä.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen, verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno, tai sitä alempaan arvoon. Arvonkorotuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintameno, tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno, tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT 2023

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt			
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %
Tytäryhteisöt			
Kiinteistö Oy Karvian Vuokratalot	Karvia	100	100
Karvian Lämpö Oy	Karvia	100	100
Willi Karvia Oy	Karvia	100	100
Kuntayhtymät			
Satakuntaliitto kuntayhtymä	Pori	0,78	0,78
Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä	Kankaanpää	29,19	29,19
Satakunnan koulutuskuntayhtymä (Sataedu)	Kokemäki	2,06	2,06

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, mukaan lukien kiinteistövero, sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä sisäisiä katteita ei ole.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Omistusosuutta vastaava määrä yhteisyhteisön voitosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Tytäryhteisöissä ei ole vähemmistöjä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kunnan tytäryhteisön Kiint.oy Karvian Vuokratalojen käyttömaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja tilikaudelle kohdistuva poistovajaus oikaistu tilikauden suunnitelman mukaisissa poistoissa ja edellisten tilikausien kertynyt poistovajaus edellisten tilikausien yli- tai alijäämissä. Ko. suunnitelman mukaisissa poistoissa on otettu huomioon vuonna 2013 voimaantullut kunnan muuttunut poistosuunnitelma. Kunnan tytäryhteisö Karvian Lämpö Oy:llä on oma ennalta laadittu poistosuunnitelma, jota yhtiö noudattaa kirjatessaan pysyvien vastaavien poistoja.

Muut tilinpäätöksessä huomioidut asiat

Konsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa ei ole korjattu vertailuvuotta 2022.

Hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023 ovat Pohjois-Satakunnan peruspalvelukunta-yhtymä ja Satakunnan sairaanhoitopiiri lopettaneet toimintansa 31.12.2022. Näiden purkaminen on tehty aloittavassa taseessa ohjeiden mukaisesti.

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa.

Sote-uudistuksen seurauksena kunnista siirtyi hyvinvointialueille omaisuus- ja pääomaeriä, jotka kirjattiin alkusaldojen muutoksena 1.1.2023.

Karvian kunnan taseen omaisuuseristä vähennettiin kuntayhtymäosuuksia 840 050,57 € ja siirtovelkoja, lomapalkkavelkaa 26 338,41 €. Kirjaukset peruspääomaa vastaan vähensivät peruspääomaa yhteensä 813 712,16 €.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä myöskään verot, valtionosuudet sekä palvelujen ostot ym. eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023 ja 2022 välillä.

Liite 4

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen tehtävät ovat siirtyneet Satakunnan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä ovat purkautuneet 31.12.2022.

Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän purkamisesta syntynyt tappio 25.685,91 € on kirjattu satunnaisiin kuluihin. Karvian oma kuntayhtymäosuus ja kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta 430.669,00 € on kirjattu luovutustuloihin investointeihin. Karvian osuus Vatajankosken Sähkö Oy:n osakkeista 30.764,49 € on kirjattu investointeihin.

Sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen tehtävien siirryttyä Satakunnan hyvinvointialueelle on kunnan palvelujen ostot vähentyneet noin 10,1 milj. euora. Ympäristönsuojelun ja eläinlääkinnän eläinlääkinnän tehtävät siirtyivät Kankaanpään kaupungille, joka hoitaa Karvian ja muiden Pohjois-Satakunnan kuntien ympäristönsuojelun ja eläinlääkinnän tehtävät. Iltaruskon palvelukeskuksen keittiön toiminta siirtyi Satakunnan hyvinvointialueelle.

Kunnan verotuloja ja valtionosuuksia on siirretty rahoitusta Satakunnan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Vuonna 2023 verotulot vähenivät 3.302.216,37 € ja valtionosuudet vähenivät 7.132.245 €.

Selvitys taseen erien muutoksista:

		2023
PERUSPÄÄOMAN MUUTOKSET		
Peruspääoma 01.01.	Kirjattu peruspääomaa vastaan	5 214 202,36
Lisäys		429 217,41
Pohjois-Satak peruspalv.ky:n purkautumisesta saatu kunnan osuus		
osuus kuntayhtymän peruspääomasta		402 879,00
Iltaruskon palv.keskuksen keittiöhenk. lomapalkkavelka		26 338,41
Vähennys		-1 242 929,57
Satak. Sairaanhoitopiirin palauttamatta jäänyt kunnan		
kuntayhtymäosuudet kuntayhtymän peruspääomasta		-1 242 929,57
Peruspääoma 01.01.		4 400 490,20
Peruspääoma 31.12.		4 400 490,20
KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN MUUTOKSET		
Kuntayhtymäosuudet 01.01.		1 500 556,75
Vähennys	Kirjattu peruspääomaa vastaan	
Satak. Sairaanhoitopiirin palauttamatta jäänyt ky-osuudet		-1 242 929,57
Kuntayhtymäosuudet 01.01.		257 627,18
Vähennys		
Pohjois-Satak peruspalv.ky:stä palautettu kunnan		
kuntayhtymäosuus		-27 790,00
Kuntayhtymäosuudet 31.12.		229 837,18
LOMAPALKKAVELAN MUUTOKSET		
Lomapalkkajaksotus 01.01.		456 890,85
Vähennys	Kirjattu peruspääomaa vastaan	
Iltaruskon palvelukeskuksen keittiöhenkilökunnan		
lomapalkkavelka		-26 338,41
Lomapalkkajaksotus 01.01.		430 552,44

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liite 6

6) TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

Ulkoiset erät

	Kunta	Kunta	Konserni	Konserni
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	32 805,51	55 993,82	32 805,51	41 431,84
Sosiaali- ja terveyspalvelut	24 520,24	-12 139,67	24 520,24	11 728 667,62
Opetus- ja kulttuuripalvelut	387 326,84	354 314,97	492 308,83	574 280,97
Yhdyskuntapalvelut	950 179,85	918 471,28	148 8903,79	1 534 885,61
Muut palvelut	6 886,26	4 267,16	29 159,46	32 664,72
Liikelaikokset	206 279,05	200 764,99	8 685 272,44	8 627 254,16
Yhteensä	1 607 997,75	1 521 672,55	10 752 970,27	22 539 184,92

Liite 7

7) VEROTULOJEN ERITTELY

Kunta	2023	2022
Kunnan tulovero	2 860 367,82	5 734 776,47
Osuus yhteisöveron tuotosta	737 651,47	995 037,03
Kiinteistövero	586 608,62	757 030,78
Verotulot yhteensä	4 184 627,91	7 486 844,28

Liite 8

8) VALTIONOSUUKSIEN JA VEROTULOMENETYSTEN KORVAUSTEN ERITTELY

Kunta	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	298 940,00	4 773 441,00
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 295 259,00	2 570 708,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Verotulomenetysten kompensatio	591 679,00	1 897 377,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-478 171,00	-401 574,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	1 707 707,00	8 839 952,00

Liite 9

9) PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

Kunta	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	201 248,72	10 230 205,95
Muiden palvelujen ostot	1 889 418,68	2 080 625,31
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	2 090 667,40	12 310 831,26

Liite

10 Ei selvitettävää

Liite

11

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Kvalt. päätöksen 15.11.2012 mukaista poistosuunnitelmaa sovelletaan vuonna 2013 ja sen jälkeen valmistuviin ja hankittaviin hyödykkeisiin. Sitä ennen hankittuihin sovelletaan edelleen kvalt. 19.12.1996 päätöksen mukaista poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelmassa poistomenetelmät ja poistoajat ovat:

	19.12.1996	15.11.2012	
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot		2	tasapoisto
Aineettomat oikeudet		5	tasapoisto
Liikearvo		2	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	4	2	tasapoisto
Muut		2	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet			ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat			
Asuinrakennukset	40	30	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	40	20	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30	20	tasapoisto
Talousrakennukset	15	10	tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	30	20	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	20	15	tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	15	10	tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	20	15	tasapoisto
Vedenjakeluverkko	35	30	tasapoisto
Viemäriverkko	35	30	tasapoisto
Kaukolämpöverkko		20	tasapoisto
Sähköj., muuntoas.,			
ulkovalaistuslaitteet	15	15	tasapoisto
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		10	tasapoisto
Maakaasuverkko		20	tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	20	15	tasapoisto
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet		10	tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		15	tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet		10	tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja			
rakenteet	15	10	tasapoisto
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset		(15) 20 %	menojäännöspoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		(8) 27 %	menojäännöspoisto
Muut kuljetusvälineet	(10) 25 %	(4) 30 %	menojäännöspoisto
Muut liikkuvat työkoneet		(5) 30%	menojäännöspoisto
Muut raskaat koneet		(10) 25 %	menojäännöspoisto
Muut kevyet koneet	(10) 25 %	(5) 30 %	menojäännöspoisto
Sairaala-, terv.huolto- yms. laitteet		(5) 30 %	menojäännöspoisto
Atk-laitteet	(5) 35 %	(3) 40 %	menojäännöspoisto
Muut laitteet ja kalusteet	(5) 35 %	(3) 40 %	menojäännöspoisto
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnovarat			käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet			ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat			ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet			ei poistoa

Kunnanhallituksen päätöksen 23.1.2023 mukaan pienhankintaraja, jota pienemmät pysyvien vastaavien hankinnat kirjataan kunnassa vuosikuluksi, on 5.000 euroa, mutta teknisen lautakunnan alaisissa hankinnoissa kuitenkin 10.000 euroa.

Muut pitkävaikutteiset menot:

- Yhteisen jätteenkäsittelylaitoksen perustamisen inv.kustannuksissa (1997-2005) on käytetty 20 vuoden tasapoistoa, jolloin poistoaika ja -tapa on yhtenäinen Kankaanpään kaupungin kanssa. Menojäännös kunnan taseessa 31.12.2023 on 298,95 euroa.

Liite12

12) PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUTOKSET

	Konserni	
	2023	2022
Potilasvahinkovakuutusmaksu (Satakunnan SHP) 1.1.	0,00	133 642,72
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-2 694,69
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	0,00	130 948,03

MUUT PAKOLLISET VARAUKSET

	Konserni	
	2023	2022
Potilasvahinkovakuutusmaksu (Satakunnan SHP)	0,00	136 337,41
<i>Yhteensä</i>	0,00	136 337,41

Liite

13

13) PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Kunta 2023	Kunta 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	0,00	9 199,66	0,00	9 199,66
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	0,00	0,00	246,96	42 701,12
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	0,00	9 199,66	246,96	51 900,78
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	533,39	0,00	533,39	0,00
Rakennusten luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	1 665 053,35
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	533,39	0,00	533,39	1 665 053,35

Liite 14
Satunnaiset tuottojen ja kulujen erittely

	2023	2022
Satunnaiset kulut		
Pohjois-Satak. Peruspalvelukuntayhtymä, Karvian osuus purkutappiosta	25 685,91	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	25 685,91	0,00

Liite 15
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	1 405,00	1 405,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 770,70	1 605,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 124,25	17 729,42
Ylijäämän palautustulot kuntayhtymiltä	248 082,00	249 541,00
Yhteensä	252 381,95	270 280,42

Liite 16-18 Ei selvittävää

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet									
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	1000 Aineettomat oikeudet	1005-1010 Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	1100-11001 Maa- ja vesialueet	1110-11242 Rakennukset	1130- 1151 Kiinteät rakenteet ja laitteet	1164-1178 Koneet ja kalusto	1195-11966 Enn.maksut ja kesk.eräiset h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	8 530,00	10 391,70	18 921,70	909 473,15	8 334 204,46	1 643 026,95	53 939,95	170 183,94	11 110 828,45
Lisäykset tilikauden aikana		30 250,00	30 250,00		256 430,53	187 206,58		97 997,98	541 635,09
Rahoitusosuudet tilikaudella					-5 816,91				-5 816,91
Vähennykset tilikauden aikana				-533,39					-533,39
Siirrot erien välillä					158 290,03			-158 290,03	
Tilikauden poisto		-15 134,43	-15 134,43		-614 224,31	-167 032,87	-20 172,60		-801 429,78
Arvonalenn. ja niiden palaut.									
Aktivoidut korkomenot									
Poistamaton hankintameno 31.12.	8 530,00	25 507,27	34 037,27	908 939,76	8 128 883,80	1 663 200,66	33 767,35	109 891,89	10 844 683,46
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 530,00	25 507,27	34 037,27	908 939,76	8 128 883,80	1 663 200,66	33 767,35	109 891,89	10 844 683,46
Olennaiset lisäpoistot									

Maa- ja vesialueet 31.12.2023 sisältää kiinteistöjen valokuituliittymismaksuja 22.625,35 euroa.

Pysyvien vastaavien sijoitukset								
	1204 Osakkeet konserni	1201 Osakkeet tytäryhtiöt	1206 Kuntayhtymä- osuudet	1210 Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-, muut lainasaamiset ja muut saamiset		
						1230-12413 Saamiset tytäryhtiöt	12461 Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	112 105,44	232 656,25	1 500 556,75	124 952,17	1 970 270,61	462 132,26	55 878,79	2 488 281,66
Lisäykset	30 764,49				30 764,49		7 380,00	
Vähennykset			-1 270 719,57		-1 270 719,57			
Siirrot erien välillä								
Hankintameno 31.12.	142 869,93	232 656,25	229 837,18	124 952,17	730 315,53	462 132,26	63 258,79	1 255 706,58
Arvonlennukset								
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	142 869,93	232 656,25	229 837,18	124 952,17	730 315,53	462 132,26	63 258,79	1 255 706,58

Saamiset tytäryhtiöiltä 31.12.2023 sisältää lämpöliittymismaksuja 215.760,00 euroa.

Saamiset muilta yhteisöiltä 31.12.2023 sisältää sähköliittymismaksuja 63.258,79 euroa.

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Liite 20-22

20-22) TYTÄRYHTEISÖT, KUNTAYHTYMÄOSUUDET SEKÄ OSAKKUUSYHTEISÖT

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pää-omasta	vieraasta pää-omasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiint.oy Karvian Vuokralatol	1534594-1	100 %	100 %	216	1 188	-1
Karvian Lämpö Oy	2125126-3	100 %	100 %	167	1 909	17
Willi Karvia Oy	2978514-7	100 %	100 %	22	11	0
Kuntayhtymät						
Satakuntaliitto k.y.	0830322-5	0,78 %	0,78 %	10	5	-2
Vatajankosken Sähkön k.y.	0133625-1	29.19 %	29.19 %	8 644	14 440	39
Satak koulutus.k.y.	0203929-1	2,06 %	2,06 %	391	129	1

Liite 23

23) Saamisten erittely

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		133 367,26		91 202,10
Lainasaamiset	246 372,26		246 372,26	
Muut saamiset	215 760,00		215 760,00	
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	<i>462 132,26</i>	<i>133 367,26</i>	<i>462 132,26</i>	<i>91 202,10</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		0,00		27 700,03
Lainasaamiset				
Muut saamiset		0,00		258 211,60
Siirtosaamiset		0,00		320 204,60
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>606 116,23</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		0		0
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Saamiset yhteensä	462 132,26	133 367,26	462 132,26	697 318,33

Liite 24

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Kunta		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0,00	0,00		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	17 708,85	25 495,58	0,00	29 487,97
Tuet ja avustukset	9 182,66	40 637,64	0,00	0,00
EU-tuet ja muut avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Maksuosuuksien palautukset	0,00	266 299,31	0,00	28 707,00
Muut tulojäämät	1 170,24	20 301,38	530 597,36	712 571,66
<i>Tulojäämät</i>				
<i>yhteensä</i>	<i>28 061,75</i>	<i>352 733,91</i>	<i>530 597,36</i>	<i>770 766,63</i>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	28 061,75	352 733,91	530 597,36	770 766,63

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liite 25

Oman pääoman erittely

	Kunta	
	2023	2022
Peruspääoma 01.01.	5 214 202,36	5 214 202,36
Lisäykset	429 217,41	
Vähennykset	-1 242 929,57	
Peruspääoma 01.01.	4 400 490,20	5 214 202,36
Peruspääoma 31.12.	4 400 490,20	5 214 202,36
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 01.01.	8 027 210,51	8 393 668,32
Muutos tilikaudella		
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 31.12.	8 027 210,51	8 393 668,32
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-504 628,43	-366 457,81
Oma pääoma yhteensä	11 923 072,28	13 241 412,87
	Konserni	
	2023	2022
Peruspääoma 01.01.	5 214 202,36	5 214 202,36
Vähennykset, aloittavan taseen korjaukset	-813 712,16	0,00
PoSan ja Satakunnan shp:n loppuessa		
Peruspääoma 31.12.	4 400 490,20	5 214 202,36
Käyttörahasen pääoma 01.01.	1 440 547,93	1 573 188,81
Siirrot rahastoon tilikaudella	196 028,24	116 933,62
Ylijäämän palautus	-248 115,00	-249 574,50
Käyttörahasen pääoma 31.12.	1 388 461,20	1 440 547,93
Ylikurssirahaston pääoma 01.01.	171 189,22	171 189,22
Siirrot rahastoon tilikaudella	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00
Ylikurssirahaston pääoma 31.12.	171 189,22	171 189,22
Kehittämisrahaston pääoma 01.01.	65 044,75	65 044,75
Siirrot rahastoon tilikaudella	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00
Kehittämisrahaston pääoma 31.12.	65 044,75	65 044,75
SVOP 01.01.	11 701,03	11 701,03
Siirrot rahastoon tilikaudella	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00
SVOP 31.12.	11 701,03	11 701,03
<i>Muut omat rahastot yhteensä</i>	<i>1 636 396,19</i>	<i>1 688 482,94</i>
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 01.01.	15 571 406,19	15 481 722,29
Muutos tilikaudella	-469 064,91	89 683,90
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 31.12.	15 102 341,28	15 571 406,19
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-682 187,36	-551 633,81
Oma pääoma yhteensä	20 457 040,30	21 922 457,68

Soten siirryttyä Satakunnan hv-alueelle kirjattiin seuraavat taseen erät:

PERUSPÄÄOMAN MUUTOKSET 1.1.2023

Soten siirryttyä Satakunnan hv-alueelle kirjattiin peruspääomaa vastaan seuraavat taseen erät:

Kunnan osuus palauttamasta jääneestä kuntayhtymäosuuksista Satak shp:n peruspääomasta - 1.242.929,57.

Iltaruskon palvelukeskuksen keittiön henkilöstön lomapalkkavelka +26.338,41

Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän purkamisen seurauksena saatu kunnan osuus ky:n peruspääomasta +402.879,00

Peruspääoman muutos netto -813.712,16

KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN MUUTOKSET 1.1.2023

Satak. shp:n peruspääomasta kuntayhtymäosuuksien vähennys -1.242.929,57 (palauttamatta jäänyt kuntayhtymäosuudet kunnan osuudesta peruspääomasta).

Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän purkamisen seurauksena palautettu kunnan osuus ky:n peruspääomasta -27.790,00

Kuntayhtymäosuuksien muutos netto -1.270.719,57.

LOMAPALKKAVELAN MUUTOKSET 1.1.2023

Iltaruskon palvelukeskuksen keittiöhenkilöstön lomapalkka velka -26.338,41

Liite 27-29 Ei selvítettävää

Vieras pääoma

Liite 30

	2023		2022	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		47 604,62		69 963,63
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>47 604,62</i>	<i>0,00</i>	<i>69 963,63</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		0,00		503 034,05
Muut velat				
Siirtovelat		0,00		165 409,42
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>668 443,47</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	0,00	47 604,62	0,00	738 407,10

Liite 31 Ei selvítettävää

Muiden velkojen erittely

Liite 32

	Kunta		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	0,00	0,00	5 510 284,40	5 344 302,22
Muut velat	81 531,87	80 668,74	905 254,63	909 399,02
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>81 531,87</i>	<i>80 668,74</i>	<i>6 415 539,03</i>	<i>6 253 701,24</i>

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Liite 33

	Kunta		Konserni	
	2023	2022	2022	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	112 612,44	189 392,35	112 612,44	387 741,13
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	463 360,46	456 890,85	782 914,49	1 622 467,61
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	91 959,73	94 139,03	0,00	0,00
Korkojaksotukset	7 472,14	9 280,29	35 007,28	18 659,37
Muut menojäämät	33 075,08	181 617,05	217 732,45	500 305,08
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>708 479,85</i>	<i>931 319,57</i>	<i>1 148 266,68</i>	<i>2 529 173,20</i>
Siirtovelat yhteensä	708 479,85	931 319,57	1 148 266,68	2 529 173,20

Liite 34-37 Ei selvitettävää

**VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA
JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**

**Liite 38-41
Karvian
kunta**

	2023	2022
Takaukset		
Saman konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	1 811 677,00	2 017 647,00
Takaukset muiden puolesta	117 674,90	175 821,62
Vuokravastuut		
Toimitilojen vuokravastuut	0,00	230,00
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	55 773,09	77 016,36
Maa-alueiden vuokravastuut	0,00	0,00
Muut vuokravastuut	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	55 773,09	77 246,36
<i>Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus</i>	<i>24 788,04</i>	<i>28 019,84</i>
Muut vastuut		
Takauskeskuksen takausvastuu	18 582 658,00	17 336 716,00
Kunnan mahdollista vastuusta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	14 792,00	10 026,00
Alv:n palautusvastuut	832 161,89	923 439,20
Yhteensä	21 414 736,88	20 540 896,18

KONSERNI

Takaukset saman konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	0,00	0,00
<i>Alkuperäinen pääoma</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Jäljellä oleva pääoma</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Takaukset muiden puolesta	117 674,90	175 821,62
<i>Alkuperäinen pääoma</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Jäljellä oleva pääoma</i>	<i>117 674,90</i>	<i>175 821,62</i>
Velat joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin		
Kiinnitykset	708 513,16	830 287,74
Omasta puolesta annetut vakuudet	4 482 362,53	2 147 162,53
<i>Vakuudeksi annetut kiinteistöt</i>	<i>4 482 362,53</i>	<i>2 147 162,53</i>
<i>Pantatut arvopaperit</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Kuntien takauskeskuksen takausvastuu	18 582 658,00	17 336 716,00
Vuokravastuut		
Toimitilojen vuokravastuut	18 187,38	230,00
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	167 001,20	77 016,36
Maa-alueiden vuokravastuut	0,00	0,00
Muut vuokravastuut	0,00	1 379 650,93
Vuokravastuut yhteensä	185 188,58	1 456 897,29
<i>Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus</i>	<i>79 257,74</i>	<i>384 915,19</i>
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
Sopimusvastuut	598,02	598,02
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	598,02	598,02
<i>- seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus</i>	<i>598,02</i>	<i>598,02</i>
Johdannaissopimukset	-21 596,16	29 697,18
Sähköjohdannaissopimukset, Forwardit		
<i>Vatajankosken Sähkö kuntayhtymäkonsernin sähköjohdannainen.</i>		
<i>Sopimukset on pelkästään tulevaisuudessa tapahtuvien toimitusten suojaamiseksi. Yhtiön johdannaiset on tehty oman tuotannon myynnin suojaustarkoituksessa. Johdannaiset on käsitelty KOL 5:2§:n mukaisesti, jolloin niistä annettavat tiedot on esitetty.</i>		
Kohde-etuuden arvo	-352 137,24	-1 077 315,25
Käypä arvo	-21 596,16	29 697,18
Alv:n palautusvastuu	852 464,43	948 415,75
Yhteensä	24 907 863,46	22 925 596,13

KARVIAN KUNTA
**HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA
 INTRESSITAHOTAPAHOTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**

Liite 42-45

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2023	2022
Yleishallinto	4	4
Opetus- ja kulttuuritoimi	65,5	64,5
Yhdyskuntapalvelut	22	23
Muut palvelut	0,3	0,3
Yhteensä	91,8	91,8

Henkilöstökulut, euroa	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman* mukaan, josta henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	4 030 831,53	4 024 080,44
<i>Henkilöstökulut yht.</i>	<i>9 964,03</i>	<i>0,00</i>
	4 040 795,56	4 024 080,44

Tilintarkastajan palkkiot (Oy SK-Reviisot AB), euroa (ALV 0%)	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	3406,31	2153,05
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1767,43	787,32
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	5 173,74	2 940,37

Luottamushenkilöpalkkioista perityt ja tilitettyt luottamushenkilömaksut, euroa	2023	2022
Karvian Kokoomus r.y.	538,50	800,25
Keskustan Karvian kunnallisjärjestö ry	1 657,89	2 326,14
Karvian Perussuomalaiset ry	320,89	456,14
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 517,28	3 582,53

liite 46) TIEDOT KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISISTÄ LIIKETOIMISTA

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhteisö Kiinteistö Oy Karvian Vuokrataloille v.1981-1998 yhteensä 246.372,36 euroa lainaa, joka 31.12.2021 on avoimena. Lainoista on 18.500,67 korotonta ja muille lainoille haetaan takautuvasti korkovapautta 31.12.2026 saakka.

Kunnanjohtajan kanssa on tehty kuntalain mukainen vuosittain päivitettävä johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkan suuruudesta erokorvauksesta.

Vuonna 2023 kunta on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhteisö Willi Karvia Oy:lle avustusta 40.000 euroa talousarvioon varatun määrärahan mukaisesti.

Karvian kunta**VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA**

Kirjanpidollinen taseyksikkö

Ulk./sis.

	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
Liikevaihto	232 640,28	199 849,77
Liiketoiminnan muut tuotot	1 150,08	915,22
	-181	-126
Materiaalit ja palvelut	649,51	501,58
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-56 343,14	-44 759,83
Palvelujen ostot	-125 306,37	-81 741,75
Henkilöstökulut	-53 271,11	-39 238,38
Palkat ja palkkiot	-43 112,82	-31 436,16
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8 920,93	-6 818,44
Muut henkilösivukulut	-1 237,36	-983,78
Poistot ja arvonalentumiset	-65 369,48	-63 650,64
Suunnitelman mukaiset poistot	-65 369,48	-63 650,64
Liiketoiminnan muut kulut	-2 426,23	-1 304,46
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-68 925,97	-29 930,07
Rahoitustuotot ja -kulut	1 549,92	1 842,60
Muut rahoitustuotot	1 549,92	1 842,60
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-67 376,05	-28 087,47

Karvian kunta
VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA
 Kirjanpidollinen taseyksikkö
 Ulk./sis.

		Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä (-alijäämä)	+/-	-68 925,97	-29 930,07
Poistot ja arvonalentumiset	+	65 369,48	63 650,64
Rahoitustuotot ja -kulut	+/-	1 549,92	1 842,60
Satunnaiset erät	+/-		
Tuloverot	-		
Tulorahoituksen korjauserät	+/-		
<i>Toiminnan rahavirta yhteensä</i>		<i>-2 006,57</i>	<i>35 563,17</i>
Investointien rahavirta			
			-120
Investointimenot	-	-86 596,40	123,24
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	0,00	0,00
Pysyvien vastaav. hyödykk. luovutustulot	+		
			-120
<i>Investointien rahavirta yhteensä</i>		<i>-86 596,40</i>	<i>123,24</i>
Toiminnan ja investointien rahavirta		-88 602,97	-84 560,07
Rahoituksen rahavirta			
Saamisten muutos kunnalta	+/-		
Saamisten muutos muilta	+/-	1 788,34	-21 952,53
Korottomien velkojen muutos kunnalta	+/-	143 404,57	48 712,62
Korottomien velkojen muutos muilta	+/-	-56 589,94	57 799,98
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset yht.</i>		<i>88 602,97</i>	<i>84 560,07</i>
Rahoituksen rahavirta		88 602,97	84 560,07
Rahavarojen muutos		0,00	0,00
Rahavarojen muutos		0,00	0,00
Rahavarat 31.12.			
Rahavarat 1.1.			

Karvian kunta
VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASE
 Kirjanpidollinen taseyksikkö
 Ulk./sis.

	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
VASTAAVAA	1 369 089,82	1 407 557,01
A PYSYVÄT VASTAAVAT	1 257 630,73	1 236 403,81
II Aineelliset hyödykkeet	1 257 630,73	1 236 403,81
1. Maa- ja vesialueet	23 731,28	23 731,28
2. Rakennukset	378 353,72	226 568,84
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	853 423,85	863 151,17
4. Koneet ja kalusto	2 121,88	2 829,28
6. Ennakkomaksut ja keskener hankinnat	0,00	120 123,24
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	111 459,09	171 153,20
II Saamiset	111 459,09	171 153,20
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	111 459,09	110 770,66
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	0,00	57 905,77
4. Muut saamiset	0,00	2 476,77
VASTATTAVAA	1 369 089,82	1 407 557,01
A OMA PÄÄOMA	1 197 158,39	1 264 534,44
I Peruspääoma	1 580 198,65	1 580 198,65
IV Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-315 664,21	-287 576,74
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-67 376,05	-28 087,47
E VIERAS PÄÄOMA	171 931,43	143 022,57
I Pitkäaikainen	63 138,31	63 108,31
9. Liittymismaksut ja muut velat	63 138,31	63 108,31
II Lyhytaikainen	108 793,12	79 914,26
7. Ostovelat	14 549,21	56 895,34
8. Velat kunnalta	85 498,80	0,00
9. Muut velat	979,13	18 723,12
10. Siirtovelat	7 765,98	4 295,80

5 Allekirjoitukset ja merkinnät

Kunnan tilinpäätöksen laatimisesta vastaa kunnanhallitus. Kunnanhallituksen jäsenten lisäksi tilinpäätöksen allekirjoittaa kunnanjohtaja, joka kunnanhallituksen esittelijänä johtaa kunnan hallituksen alaisena kunnan taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Karviassa 15.4.2024

Karvian kunnanhallitus

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Karviassa ____ . ____ .2024

Oy SK-Reviisorit Ab
tilintarkastusyhteisö

Ilari Karhu
Tilintarkastaja, JHT

6 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentamaan on laadittu tase-erittelyt, jotka ovat tase-erien sisällön yksityiskohtaisia luetteloita.

Käytettyjä kirjanpitoakirjoja ovat:

Tilinpäätöskirja

Tase-erittelyt

Pääkirja

* talousarviotili

* tasetilit

Talousarvion toteutumisvertailu

Palkkalaskelmat

Palkkakirjanpitoerittelyt

Palkkojen hinnoittelulistat

Virallinen päiväkirja

Luettelot säilytetään paperilla ja sähköisesti

Käytettyjä tosittelajeja ovat:

001 Muistiot

008 Oikaisut

009 Pysyvien vastaavien tositteet

010 Tiliotetositteet

021 Myyntireskontra, viitesuoritukset

040 Ostoreskontra, suoritukset

301 Palkat

402 Ostolaskut, sähköinen kierrätys

Laskutustositteet:

601 Sekalaiset laskut

618 Vuokrat

620 Sähkömaksut

710 Koul. aamu- ja ip.toiminnan maksut

750 Lasten varhaiskasvatusmaksut

760 Vapaa-ajan ltk:n maksut

801 Ruokapalvelumaksut

802 Risusavottapuumaksut

806 Rakennuslupamaksut

807 Jätteenkäsittelymaksut

809 Vesi- ja jätevesiliitt.maksut

844 Vesi- ja jätevesimaksut

Konsernitilinpäätöstositteet

Liitetietositteet

Tositteet säilytetään paperilla ja sähköisesti